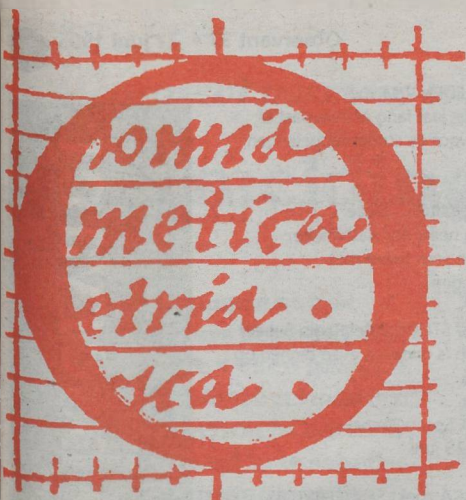

bservant 37

Jaargang 15, 22 juni 1995

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg • Redactieadres: Postbus 616, 6200 MD Maastricht • tel. 043-883174

Inhoud

Pagina 3

Vier miljoen ontwikkelingsgeld voor samenwerking tussen Maastricht en Kenia.

Pagina 4

Tien bewindslieden over hun tijd op het ministerie van onderwijs.

Pagina 6

Marx en Engels zijn dood, het communisme is er uitgeroeid, en toch hebben Oost-Europese managers nog last van hun verleden.

Pagina 7

Een dag op stap met Ome Jo.

Pagina 9-12

Vier studenten zwaaien hun universiteit gedag. Hebben ze iets opgeleverd, die Maastrichtse jaren?

Pagina 20

Camel Trophy op Randwyck. Met de fiets.

De redactie van Observant wenst iedereen een zonnige zomervakantie. Dit is de laatste Observant van jaargang 15. Het eerstvolgende nummer verschijnt op 31 augustus. (foto Nelis Tutkey)

KNAW keurt maar liefst zesentwintig aanvragen goed

Drie onderzoekscholen voor Maastricht

De Rijksuniversiteit Limburg is drie nieuwe onderzoekscholen rijker. De Erkeningscommissie Onderzoekscholen van de KNAW erkende niet alleen 'Care', maar ook 'Experimentele Psychopathologie' (EPP) en 'Wetenschap Technologie en Moderne cultuur' (WTMC). Met het al bestaande Carim (hart en vaatziekten) heeft Maastricht nu vier erkende onderzoekscholen in huis.

Daarnaast neemt de RL deel aan drie andere, zojuist erkende onderzoekscholen: het 'Huizinga Instituut' waarvoor de Universiteit van Amsterdam als penvoerder optreedt, de onderzoekschool 'Literatuurwetenschap' die in Leiden zetelt en 'Rechten van de mens' waarvan de Universiteit Utrecht penvoerder is. Bij de keurmerking van onderzoekscholen zijn dit jaar veel minder slachtoffers gevallen dan in 1994. Slechts één op de tien (ofwel: 3 van de 29) behandelde aanvragen werd afgekeurd. Vorig jaar lag die verhouding één op vier. De drie aanvragen die goedkeuring misliepen, kwamen uit Amsterdam (VU en UvA) en Eindhoven. Bij de UvA ging het om de Amsterdam School of Cultural Analysis, in Eindhoven om de Stevenschool en bij de VU om de onderzoekschool milieuwetenschappen. Maastricht had eer-

der dit jaar zelf al de aanvraag voor de technologie- en economie- onderzoekschool 'METEOR' ingetrokken. De afgekeurde plannen hadden ondermeer te weinig samenhang en te grote kwaliteitsverschillen tussen deelnemende onderzoekers, of gingen mank aan een te vage 'missie'. Ook de organisatorische vormgeving liet nogal eens te wensen over. Welke kritiek op welk plan slaat, staat in brieven aan de betreffende instellingen. In totaal zijn er dit jaar zesentwintig aanvragen erkend, waaronder ook zes plannen die eerder waren afgekeurd. Ondanks die vele goedkeuringen heeft de erkeningscommissie (Ecos) nog steeds kritiek op hoe universiteiten met hun scholen omgaan. Veel plannen zouden slechts ingegeven zijn door motieven van territoriumbescherming in plaats van vernieuwende ambities. Ook brengen sommige vakgroepen en faculteiten vrijwel al hun onderzoekers in scholen onder, wat bij bezuinigingen geheid problemen gaat opleveren: garanties voor personeelsinzet voor een onderzoekschool zullen dan weinig waard blijken. Over dit soort garanties heeft de Ecos vaak twijfels gehad. Bovendien krijg ze nu al klachten over het niet nakomen van eerdergaranties. Daarom waarschuwt de commissie nu al: bij scholen die in de toekomst verlenging aanvragen, wordt streng gekeken naar het nakomen van oorspronkelijke garanties. Bij de beoordeling van garanties is de Ecos noodgedwongen toch wat mild geweest. Want door het ontbreken van een aparte ministeriële geld-

stroom kan elke onderzoekschool in gevaar komen als het studentenaantal van de betreffende faculteit(- en) sterk daalt. De universiteiten zijn tot nu toe overigens tegen zo'n aparte geldstroom, maar de commissie vindt het eigenlijk onjuist dat de onderzoekersopleiding zou lijden onder een krimpend studentenaantal. Het totale aantal erkende onderzoekscholen komt nu op achtentachtig. De kleinere instellingen hebben Maastricht en Eindhoven hun rol opvallend versterkt. Vorig jaar had elk één erkende onderzoekschool. Nu zijn dat er vier en drie. De rol van Tilburg is opvallend bescheiden. Deze instelling heeft

nog steeds maar één penvoerderschap. Afgaand op welke instelling indiener en 'penvoerder' is, blijft Utrecht onbetwist koploper. Vorig jaar al kreeg ze als enige grote instelling geen enkele afkeuring. Dit jaar kwamen er vijf goedgekeurde scholen bij - waaronder vier in de alfa- en gammavakken, zoals voor vrouwenstudies en voor de rechten van de mens. Utrecht heeft nu negentien onderzoekscholen onder zijn hoede en doet in totaal mee aan bijna de helft van alle scholen. De Universiteit van Amsterdam heeft veertien penvoerderschappen, Leiden en Delft hebben er negen, Groningen

acht. Opvallend blijft dat de universiteiten zich zeer verschillend opstellen in de 'race' om erkenning van onderzoekscholen. Utrecht, Amsterdam en Delft werpen zich vaak op als indienen van landelijke initiatieven. Terwijl vooral de Vrije Universiteit en Nijmegen hun rol veel vaker beperken tot de rol van 'deelnemer'. Beide instellingen zijn bij ruim dertig erkende onderzoekscholen betrokken, maar zijn slechts viermaal penvoerder. (Waarbij de VU overigens ook twee keer een plan afgevoerd zag)

HOP, Frank Steenkamp

Ritzen: geen nieuwe studies na '97

Het aantal nieuwe opleidingen in het hoger onderwijs moet zo snel mogelijk worden geminimaliseerd, vindt minister Ritzen. Hij wil dat er vanaf het studiejaar 1997-1998 helemaal geen nieuwe studies meer bij komen. De minister schrijft dit in een brief aan de Tweede Kamer. Universiteiten en hogescholen kunnen zich dan beter concentreren op de aanstaande stelselherziening, aldus Ritzen. Eerder dan 1997 kan een dergelijk 'moratorium' niet ingaan. De wet verhindert dat. Bovendien heeft de minister de medewerking van de universiteiten en hogescholen nodig. Binnen de Hbo-Raad (vereniging van hogescholen) wordt dezer dagen een discussie gevoerd over de invoering van een moratorium in 1997. De universiteiten zijn veel terughou-

dender. Of zij zullen instemmen met een absoluut verbod is dan ook de vraag. Zij willen de kwestie eerst intern bespreken, voordat zij gaan overleggen met minister Ritzen. Vooruitlopend op de instelling van een moratorium heeft de minister de meest recente ronde aanvragen voor nieuwe opleidingen streng beoordeeld. Bij het hbo (66 aanvragen) had de Adviescommissie Onderwijsaanbod (ACO) hem geadviseerd tien aanvragen goed te keuren. Dat zijn er slechts zes geworden. De hbo-opleiding docentschap drama aan de hogeschool voor de Kunsten in Utrecht is na een uitspraak van Raad van State inmiddels alsnog goedgekeurd. Bij de universiteiten werden drie van de vijf aanvragen door minister Ritzen

gehonoreerd: de Universiteit Utrecht mag in september 1996 beginnen met een opleiding planologie. Ook stemde de minister in met de verhuizing van de lerarenopleidingen algemene economie en bedrijfseconomie van Tilburg naar de Katholieke Universiteit Nijmegen. Twee gezamenlijke aanvragen werden afgewezen: biomedische technologie (Rijksuniversiteit Limburg in samenwerking met de Technische Universiteit Eindhoven) en de lerarenopleiding Turks (Rijksuniversiteiten van Leiden en Utrecht). De ACO had positief geadviseerd over Turks. Minister Ritzen vond de samenwerking echter te ingewikkeld. Deze zou eerst drie jaar in Leiden worden gegeven en daarna naar Utrecht gaan.

HOP, Pieter Evelein

Aanmeldingen eerstejaars dalen dramatisch

Het wegstemmen van de prestatiebeurs door de Eerste Kamer, twee weken geleden, heeft middelbare scholieren er niet toe gebracht om zich alsnog massaal in te schrijven voor een studie in het hoger onderwijs. De aanmeldingen van eerstejaars bij universiteiten en hogescholen blijven dramatisch achterlopen bij vorig jaar. Alleen Maastricht daalt nauwelijks en ziet het markt-aandeel verder groeien.

Tot peildatum 17 juni 1995 meldde zich 13,3 procent minder kandidaten aan bij de universiteiten dan tot dezelfde datum vorig jaar. De daling in eerstejaars-inschrijvingen bij de universiteiten schommelt al vanaf eind januari tussen de 12 en 14 procent. Bij de hogescholen is wel sprake van een licht herstel in de aanmeldingen. Het verschil ten opzichte van vorig jaar bedraagt nu 10,2 procent. Eerder dit jaar lagen de hogescholen ongeveer 12 procent achter.

De verbeterde cijfers van de hogescholen zijn echter niet toe te wijzen aan het wegstemmen van de prestatiebeurs. Het herstel zette zich al voor die tijd in. Mogelijk hebben de gunstige cijfers te maken met het feit dat nu tevens de studenten worden meegeteld die eerst een toelatingstoets hebben moesten afleggen. Zulke toetsen worden onder meer afgenomen bij de lerarenopleiding, lichamelijke oefening, logopedie, hoger hotelonderwijs en kunstonderwijs. Ook decanen van middelbare scholen hebben weinig gemerkt van een omslag in het denken van hun leerlingen. Volgens L. Leujes van het Rijnlants Lyceum in Oegstgeest hebben veruit de meeste jongeren hun keuze al gemaakt. "Voor zover ze al begrijpen wat er gaande is nemen ze de maatregelen rond de beurzen voor kennisgeving aan." De caan E. van de Laar van het Agnes College in Leiden heeft wel te maken met een vaste groep leerlingen die regelmatig vraagt naar de prestatiebeurs. "Maar het aantal leer-

lingen dat beslist om alsnog te gaan studeren zal niet erg groot zijn." In het wetenschappelijk onderwijs krijgen de Katholieke Universiteit Brabant, de Universiteit Twente en de Technische Universiteit Eindhoven de hardste klappen. Dit studiejaar schre-

ven zich in Eindhoven al veel minder eerstejaars in. Twente was de laatste jaren juist erg populair. Ook de aanmeldingen in Rotterdam, Nijmegen, Amsterdam (UvA) en Wageningen lopen bovengemiddeld terug. Groningen, Utrecht, Delft en

vooral Maastricht stevenen daarentegen af op vergroting van hun markt-aandeel. De Rijksuniversiteit Limburg zag zijn aandeel dit studiejaar al stevig groeien.

HOP, Marcel Wiegman

Rekenkamer handhaaft kritiek op uitkeringsbeleid

Bij de oplossing van het wachtgeldprobleem heeft minister Ritzen zich alleen laten leiden door de uit de hand gelopen uitgaven. Aan de terugdringing van het aantal wachtgelders heeft hij veel te weinig aandacht besteed. Dit schrijft de Rekenkamer in een rapport over de wachtgelden (uitkeringen) bij de universiteiten, academische ziekenhuizen en onderzoekinstellingen tussen 1991 en 1994. In deze periode is het aantal ontslagen gestegen van 8000 naar 10.000, terwijl het had moeten dalen.

In het rapport handhaaft de Rekenkamer de kritiek uit een concept-rapport dat in maart uitlekte. Daarin schreef de Rekenkamer dat minister Ritzen de overheidsbijdrage aan de wachtgelduitgaven van de universiteiten zonder inhoudelijke onderbouwing heeft vastgesteld. De bijdrage was louter gebaseerd op een bezuiniging, die niet met aantallen uitkeringen was onderbouwd, schrijft de Rekenkamer. Evenmin was nagegaan of de bezuiniging realistisch was. Tot 1991 vergoedde de overheid alle uitkeringen. Sinds 1991 krijgen de universiteiten van Onderwijs een door de overheid vastgesteld budget. De

universiteiten gingen daar mee akkoord. Inmiddels verwachten zij dat zij in 1996 zo'n 75 miljoen gulden tekort komen.

Volgens de Rekenkamer hadden de tekorten op de wachtgelden niet zo hoog hoeven oplopen. De minister had de universiteiten eerder op de vingers moeten tikken. Dit gebeurde pas in 1994, aldus de Rekenkamer. In 1993 was echter al duidelijk dat de uitgaven uit de hand liepen. De universiteiten hebben zich op hun beurt onvoldoende ingespannen om ontslagen te voorkomen en om ontslagen personeel weer aan het werk te krijgen, vindt de Rekenkamer. Zowel de minister als de universiteiten weerspreken destijds de kritiek. De Rekenkamer heeft die in het definitieve rapport juist aangescherpt. Ritzen wordt verweten dat de bekostiging van de universiteiten de problemen verergert. Een belangrijk deel van de overheidsbijdrage bestaat uit vergoedingen voor promoties. Per promotie ontvangt een universiteit 60 tot 120.000 gulden. De universiteiten nemen daarom veel aio's in dienst. Deze jonge promovendi zijn goedkoop omdat ze weinig verdienen. Ze kosten echter vaak extra geld omdat ze na hun vierjarige aanstelling of nog niet zijn gepromoveerd en met een uitkering hun onderzoek afronden, of werkloos worden. De uitkering van een aio duurt ongeveer anderhalf jaar. De bekostiging van promoties hoeft geen probleem te vormen, vindt minister Ritzen. Aio's en oio's zijn volgens hem jonge, hoogbegaafde men-

sen die makkelijk een baan moeten kunnen vinden. Dat aio's en oio's met een uitkering hun promotie afmaken noemt Ritzen in strijd met de regels. Het ministerie van onderwijs overlegt al enige tijd met de universiteiten over de wachtgelduitgaven. De universiteiten willen daar meer geld voor krijgen.

De Tweede Kamer debatteert vandaag met minister Ritzen over de wachtgelduitgaven in het hoger onderwijs. Het CDA beschuldigt minister Ritzen van "natte vingerwerk" en meent dat hij de ernst van de situatie schromelijk heeft onderschat. Voorafgaand aan het debat heeft Ritzen de Kamer een brief gestuurd, waarin hij een aantal beschuldigingen van de Rekenkamer nogmaals probeert te weerleggen. Ook schrijft de minister dat hij met de universiteiten langetermijnafspraken wil maken over het wachtgeldbudget. Deze zouden in 1997 moeten ingaan. Een "essentiële voorwaarde" is volgens Ritzen wel dat de universiteiten daarbij concreet aangeven hoe zij het aantal wachtgelders denken te verminderen. Nu spannen zij zich veel te weinig in, vindt de minister.

Wat het hbo betreft, wil Ritzen dat de hogescholen in 2000 niet meer dan 5 procent van hun budget aan uitkeringen besteden, en in 2005 zelfs slechts 3 procent. Nu is dat 10 procent. Ritzen noemt die doelstelling ambitieus, maar "zeker haalbaar". De universiteiten besteedden in 1994 7,3 procent van hun budget aan wachtgelden.

HOP, Pieter Evelein

Juridische stages populair

Het aantal studenten aan de juridische faculteit dat stage wil lopen, stijgt gestaag. In 1985 waren het er nog vijftig, afgelopen jaar klopten honderdvijftig vierdejaars bij de stagecoördinator aan. En ook voor het komend jaar hebben zich al meer dan honderdvijftig mensen gemeld. De opvatting dat een stage het goed op het curriculum vitae doet, lijkt steeds verder door te dringen. Meer dan een kwart van alle stagiaires, inmiddels al zo'n duizend, kwam tot nu toe bij een advocatenkantoor in Nederland terecht. Maar ook stages bij de rechterlijke macht en de overheid zijn populair. De laatste jaren gaan de toekomstige juristen steeds vaker naar het buitenland om daar in zes weken hun kennis van het Europees recht wat bij te spijkeren.

Uit een nog niet afgerond onderzoek blijkt dat de stagiaires het over het algemeen goed doen. De kantoren, instellingen en bedrijven zijn te spreken over de mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheden. Bovendien werken de studenten snel en zelfstandig. Iets minder lovend is men over de juridische kennis. Die vindt men redelijk tot goed. (RJ)

Riki Janssen

'Adverteer op CNN'

Hoe deze universiteit aan meer studenten kan komen blijkt een probleem dat altijd weer de geestelijke creativiteit in beweging zet. Een bespreking van het jongste evaluatierapport van de tv-spotjes door een universiteitsraadscommissie leverde weer enige mooie staaltjes op. "Als we zo internationaal zijn als we claimen, waarom adverteren we dan niet op CNN?", suggereerde een studentlid. Of een andere mooie: "Geef alle eerstejaars een mooie trui, of een T-shirt." Waarop dan uiteraard iets prachtigs over de RL moet staan. De suggesties worden 'meegenomen', zoals dat heet. Wat er zeker gaat gebeuren is dat er volgend jaar een promotieteam het land in zal trekken, bestaande uit studenten en facultaire voorlichters. Wellicht kan het team een T-shirtje met RL-logo goed gebruiken. Of men à la Veronica uitsluitend rondborstige meisjes in zal huren is nog onbekend. (WB)

Geen landelijke werving economie

De economische faculteiten in dit land zullen geen gezamenlijke advertentiecampaagne beginnen. Plannen hiervoor die door de verzamelde faculteitsdirecteuren waren uitgedacht zijn voortijdig gesneuveld. Vooral de faculteiten van de Katholieke Universiteit Brabant en die van de Rijksuniversiteit Groningen zien geen heil in het voorstel. Het idee was geboren naar aanleiding van de jaarlijks dalende aantallen studenten die voor economie kiezen. De hausse in aanmeldingen in de jaren rond 1990 is voorbij. Een gezamenlijke wervingscampagne had het karakter moeten hebben van een algemene oproep om economie te gaan studeren, zegt directeur Verspeek van de economische faculteit van de RL. "Ongeveer zoiets als 'drink meer melk'. Daar staat ook niet bij welk merk je dan moet nemen." (WB)

Controlfunctie in aparte dienst

Anders dan de oorspronkelijke plannen luiden zal de 'controlfunctie' in deze universiteit in een aparte dienst worden ondergebracht. Dat blijkt uit de laatste voorstellen van het college van bestuur met betrekking tot de afronding van de reorganisatie van de diensten.

De nieuwe dienst krijgt de naam 'control, organisatie en inrichting'. De organisatiedeskundige die nu nog bij de dienst personeel en organisatie (P&O) is ondergebracht, verhuist naar de controledienst. P&O krijgt dan weer de oude naam van PZ, personeelszaken.

De nieuwe dienst zal ruim acht fte aan personeel meekrijgen. De herkomst van de meesten van hen is de financieel economische dienst (FED) en de dienst ICA (informatie, communicatie en automatisering). De controledienst zal zich hoofdzakelijk bewegen op het terrein van de informatievoorziening binnen de RL, zowel financieel als anderszins, en op dat van de administratieve organisatie. Men dient regels daaromtrent te ontwerpen en de handhaving ervan in de gaten te houden. De noodzaak van de controlfunctie wordt verdedigd met een beroep op de decentralisatie van de dienstverlening naar de faculteiten. Zowel het college van bestuur als de faculteiten en andere diensten zullen de hulp van de controllers kunnen inroepen. (WB)

Geneeskunde gaat medisch curriculum perfectioneren

Vier miljoen ontwikkelingsgeld voor samenwerking tussen Maastricht en Kenia

De Rijksuniversiteit Limburg krijgt meer dan vier miljoen gulden van het ministerie van ontwikkelingssamenwerking voor een samenwerkingsproject tussen Maastricht en de Keniaanse 'Moi University'. In de komende vier jaar willen medewerkers van de RL samen met hun Keniaanse collega's het reeds bestaande probleemgestuurd onderwijs aan de medische faculteit perfectioneren. Zo wil men de stof beter laten aansluiten op datgene wat er in de samenleving speelt. Daarnaast zijn er plannen om de studenten meer praktijkervaring op te laten doen in de eerste lijn van de gezondheidszorg. Bovendien wil men er in de toekomst voor zorgen dat de studenten, als ze stage lopen, niet alleen aanwezig zijn, maar ook daadwerkelijk onderzoekjes doen en mensen behandelen.

De RL valt in de prijzen omdat haar initiatief perfect in minister Pronks plannen past; hij wil immers met zijn MHO-programma (Medefinanciering Hoger Onderwijs) de banden tussen het Nederlandse hoger onderwijs en het hoger onderwijs in ontwikkelingslanden versterken.

Er zullen diverse vakgroepen voor kortere of langere tijd aan dit project meewerken: behalve de vakgroep onderwijsontwikkeling en onderwijsresearch ook humane biologie het skillslab. Verder zal ook de faculteit gezondheidswetenschappen van de Hogeschool van Amsterdam een steentje bijdragen. Deze hbo-instelling zal het personeel opleiden dat in de twee nog te bouwen laboratoria moet gaan werken. Als alles naar wens van de drie partners verloopt zal de rol van de Hogeschool van Amsterdam zich over vier jaar uitbreiden. Dan willen de drie

instellingen de kennis en vaardigheden van verpleegkundigen en andere werkers in de gezondheidszorg verder uitbouwen. Voor dit deel van samenwerking is nog geen geld ter beschikking gesteld.

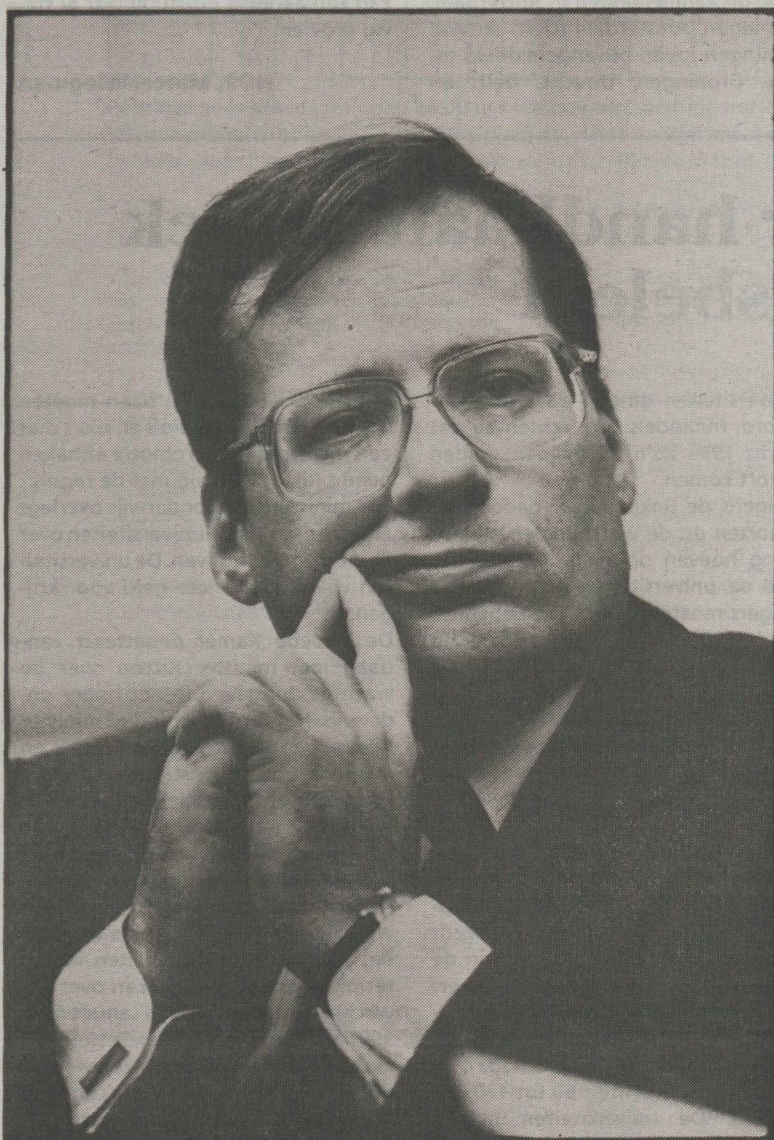
Wel is er al geld (250.000 gulden) van het ministerie voor een samenwerking tussen de Katholieke Universiteit Nijmegen (de hoofduitvoerder), de RL en de Can Tho University in Vietnam. Het gaat hier om een zogenaamd 'pre-project' dat voorafgaat aan een omvangrijkere samenwerking. In september zullen de Nederlandse universiteiten op verzoek van hun Vietnamese zusterinstelling het medisch curriculum gaan hervormen. Nijmegen levert kennis op het gebied van de eerstelijns gezondheidszorg in de tropen, Maastricht maakt het onderwijs probleemgestuurd.

Tien passanten op onderwijs aan het woord

Hooggestemde idealen die zelden worden bereikt

Toen minister Ritzen vorig jaar toch weer terugkwam naar zijn ministerie in Zoetermeer, werd hoon zijn deel. Had hij niet benadrukt dat er geen cent meer af kon van het hoger onderwijs? Zeker, maar: "Ik wil wat met de samenleving. Dat zit ontzettend diep in me, dat is gewoon een afwijking. Sommigen noemen het idealisme, maar ik wil écht wat."

Liefde voor het hoger onderwijs loopt als een rode draad door 'Hoog gegrepen, tien bewindlieden, universiteiten en politiek', een bundeling van interviews die eerder onder de titel 'Passanten op onderwijs' werden gepubliceerd in Folia, het weekblad voor de Universiteit van Amsterdam. Auteur is journalist Jaap Stam (1956), sinds 1989 eindredacteur bij Folia. Aan de interviews zijn in het boek analyses toegevoegd van hoogleraar onderwijskunde F. van Wieringen, beleidsadviseur P.G. Kroeger van de Hbo-Raad en parlementair redacteur Max van Weezen van Vrij Nederland. Hoger onderwijs is geen onderwerp dat veel krantelers aanspreekt. Alleen als de ME op demonstrerende studenten inhakt is sprake van enige opwindende. Mensen die uit hoofde van hun beroep met het hoger onderwijs te maken hebben, kunnen daar echter eindeloos over discussiëren. Vaak zijn ze strontgeenwijs, wat het alleen maar boeiender maakt. Er wordt heel wat afgeruzied in het onderwijs. De minister of staatssecretaris heeft het vaak zwaar te verduren. Maar de behoefte aan revanche is afwezig. Dat beeld keert vrijwel steeds terug in de interviews. Jaren nadat ze het ministerie hebben verlaten zijn de voormalige ministers en staatssecretarissen nog vol van waar zij destijds mee bezig waren. Zonder uitzondering namen zij, hoewel vaak nog druk bezet, alle tijd om tegenover Stam terug te blikken. IJdelheid heeft daar zeker mee te maken, maar betrokkenheid niet minder.

Kamervoorzitter Deetman, oud-strijder op onderwijs (foto Klaas Koppe)

Het sterkste voorbeeld is Roel in 't Veld, de staatssecretaris-voor-acht-dagen. Binnengehaald als 'kwaliteitsimpuls', direct weer afgeschoten als 'bijklusser'. Het zou een zeer aanvaardbare reden kunnen zijn om een interview te weigeren, maar in 't Veld werkte van harte mee. Het klinkt in het hele interview door: het liefst zou hij morgen alsnog aan de slag gaan in Zoetermeer. In plaats daarvan moet hij zich beperken tot think tanks lezingen en artikelen.

Een journalist die bestuurders laat terugblikken neemt het risico dat zij fouten proberen te verbloemen of slechts de halve waarheid vertellen. Helemaal uit te sluiten is het nooit, maar Stam heeft dat risico tot een minimum beperkt door zich zeer gedegen voor te bereiden. Uitgebreid archiefonderzoek en talloze gesprekken met (ex)politici en beleidsmedewerkers op het ministerie zorgden ervoor dat hij zijn gesprekspartners kon uitdagen. Van eenrichtingsverkeer is

geen sprake. Anderzijds waakt Stam ervoor om zijn gelijk te halen en heeft hij geen primeurs nagejaagd. Dat resulteerde in (zeer) openhartige gesprekken, waarbij het taalgebruik gelukkig zo authentiek mogelijk is gelaten. Zo schetst Stam de herkenbare portretten die hij nastreefde. De, inmiddels ontsoende, kille boekhouder Deetman, de in de politiek verwaalde professor Ritzen, hemelbestormer Van Kemenade en straatvechter in 't Veld: de lezer hoort ze praten. In de rij ontbreken er twee: de jong overleden minister De Brauw (1971-1972) en minister Braks, die eind 1989 twee maanden op Onderwijs zat in het demissionaire tweede kabinet-Lubbers, nadat Deetman Kamervoorzitter was geworden. 'Hoog gegrepen' biedt niet alleen een mooie serie portretten van de ministers en staatssecretarissen die de laatste dertig jaar hoger onderwijs in hun portefeuille hadden. Het laat nog eens goed zien dat zij steeds weer met dezelfde problemen worstelden. Studiefinanciering en cursusduur, om maar eens twee actuele kwesties te noemen. En omdat veranderingen in de super-eigenwijze, altijd verdeelde onderwijsgemeenschap langzaam tot stand komen, was er voor elke nieuwe bewindsman weer ruimte om opnieuw het wiel uit te vinden. Zo duurt het tien tot twintig jaar voordat een plan in concrete actie resulteert. Van de hooggestemde idealen blijft weinig over. De interviews laten zien wat er uiteindelijk van overblijft en hoe de tijdgeest het denken beïnvloedt. In de opstandige jaren '70 werd de basis gelegd voor een gedemocratiseerd universitair bestuur. Ook werd de aanzet gegeven voor een stelsel van studiefinanciering dat studenten een onafhankelijke positie moest bezorgen. In de jaren '90 probeert minister Ritzen de invloed van de bestuursorganen terug te dringen, en wordt de hoogte van de basisbeurzen gekoppeld aan het ouderlijk inkomen.

HOP, Pieter Evelein

'Hoog gegrepen' is verschenen in de reeks *Schriftuur van Vossiuspers/Amsterdam University Press*. De prijs bedraagt f 32,50.

Extra geld milieuvorlichting

Er moet meer geld worden uitgetrokken voor voorlichting onder studenten over de milieuproblematiek aan deze universiteit. Studentleden van een universiteitsraadscommissie zullen dat vanavond aan de raad voorstellen. De wens van de studenten werd afgelopen dinsdag geuit tijdens de bespreking van een aantal nota's waarin de veiligheids- en milieuproblematiek aan de RL centraal staat. De studenten beklagden zich over het feit dat hun rol in de nota's onderbelicht was. Onder verwijzing naar een principeverklaring van het college van bestuur uit 1992, waarin uitdrukkelijk alle universitaire geledingen werden genoemd als doelgroep voor gerichte milieuvorlichting, bepleitten ze nu een extra budget om de studenten ook daadwerkelijk te bereiken. Medewerkers hebben immers allemaal al menige brochure op hun bureau gekregen. Zo weten milieubewuste studenten niet waar ze de gebruikte kopieerkaartjes (voorzien van zware metalen) moeten laten. De bakken die bij de kopieermachines horen te staan zijn vaak afwezig, en als ze er zijn is hun functie niet iedereen duidelijk. Het college van bestuur verzet zich tegen extra taken voor de milieufunctionarissen omdat die het al druk genoeg hebben met de wettelijk verplichte risico-inventarisatie. Pas in 1997 is er weer tijd voor nieuwe dingen, zei collegevoorzitter Dittrich. Hij was evenmin bereid extra geld voor voorlichtingsactiviteiten te fourneren. (WB)

Zeven VSB-beurzen naar RL

Dinsdag heeft de stichting VSB Fonds driehonderd beurzen uitgereikt aan afgestudeerde studenten die een vervolgstudie willen gaan doen in het buitenland. Elf beurzen gingen naar Maastricht: zeven naar de RL en vier naar de Hogeschool. De beurzen bestaan voor de helft uit een schenking en voor de helft uit een renteloze lening. De onderwijsinstellingen selecteren zelf de kandidaten. (WO)

Uit het dienstreisdagboek

Donderdag ... A. opgezocht in Washington. \$50 boete wegens fout parkeren, en dan had ik nog mazzel dat ik de auto aantroef. "Towing requested", vermeldde de bon, en niet ten onrechte. In wat twee uur tevoren een rustige straat met een lange rij geparkeerde auto's was, stond om vijf uur de mijne eenzaam een obstakel in de massieve stroom spitsverkeer te zijn. Nu pas viel mij een heel klein blauw verbodsbordje op. Ik deed mijn best om het voertuig snel te verwijderen, maar de pendelaars die hun thuisreis vertraagd zagen, vonden het belangrijker mij woedende blikken toe te werpen dan mij ertussen te laten. Het is toch net als met het Amerikaanse drugsbeleid: morele verontwaardiging staat een snelle en efficiënte oplossing in de weg.

Westkust. Donderdag Gelukkig vroeg klaar in het archief van de Hoover Institution, want ik voel me behoorlijk moe. Ik zit dan ook lekker lui met een biertje op het terras van Printer's Inc. tussen het post-relatieve publiek: singles zijn in de meerderheid. Die zitten lief te lezen of zoals het Californische zonnekind twee tafeltjes verderop een brief te schrijven (met de hand, maar notebooks worden hier ook gezien). Cal lifestyle, cabriocultuur, zonnebril, that sort of thing. Het oppervlak wil ook wat. Vanavond in de hoofdstraat van Palo Alto gaan eten, één balte verder met de Caltrain. Toen ik stond te wachten op de bus terug naar mijn hotel wist een wildvreemde mij te vertellen over het incident waar ik vanochtend bij betrokken

was. Toen ik kwam aanlopen bij de halte van de gratis pendelbus naar de campus stapte er een man (achter in de 50, Indiaanse gelaatstreken) in een bus. Hij kukt er meteen achterover weer uit. Ik raapte hem op terwijl de chauffeur onbeweeglijk en onbewogen zat toe te kijken. Dacht zeker dat zijn passagier dronken was (Indiaan!). Met mijn neus had ik al vastgesteld dat daar geen sprake van was. Gezien zijn stijfheid en de moeite die hij had om zijn evenwicht te bewaren leek hij eerder een slachtoffer van Parkinson. Ik had maar amper tijd om hem zijn pet op het hoofd te drukken en uit de bus te springen voordat die optrok. Niemand had een poot uitgestoken, maar het nieuwtje werd dus wel razendsnel verspreid. Een echt dorp.

Dinsdag ... Het is 2145, en ik zit in de Holiday Inn in Charleston, West Virginia. Dit is mijn etappestop op weg van Durham NC naar Toronto. Toen ik eergisteren in Durham aankam, trof ik een jetgelagde N. Bij hem gelogeerd, en veel gepraat, betgeen zoals gewoonlijk veel nuttige informatie opleverde. Hij woont in een kleine semi-detached, rustig gelegen en met zijn persoonlijke goede smaak ingericht - heel anders dan Amerikaanse huizen. Hij vertelde dat hij zich na 20 jaar nog steeds niet in Amerika thuis voelt. Als een van de voorbeelden van permanente ongenoegens noemde hij de onafplatendheid waarmee men hier telefonisch met allerlei commerciële voorstellen wordt bestookt, iets waaraan ik mij indertijd ook bleef ergeren.

Vóór het eten ben ik in de bar tegenover het visrestaurant een pilsje gaan drinken. Married with children stond op en werd aandachtig bekeken. Ik bleek in een nichtenkit verzeild te zijn geraakt. Aardige mannen; in de korte tijd dat ik er doorbracht kreeg de hele zaak (11 klanten) meerdere rondjes (wodka). Kennelijk is het heel gewoon dat een volkomen vreemde meedrinkt. De barkeeper goot iedere keer zijn eigen glas meteen na het inschenken weer leeg. Om morgen nog enigszins fit voor mijn praatje in Toronto te arriveren (de reis alleen is al vermoeiend genoeg) heb ik niet mijn beurt afgewacht. Gay kringen in Charleston zullen nog lang schande spreken van die onbeleefde vrekkeige vlerk van een vreemdeling.

Jack Birner

Nieuwe stap in grenslandenbeleid

Ritzen wil werving buitenlandse studenten in de hand houden

Minister Ritzen wil de werving van buitenlandse studenten stroomlijnen. Hij vindt dat zelfstandige werving door hoger onderwijsinstellingen zijn 'grenslandenbeleid' doorkruist. De verenigingen van universiteiten en hogescholen (VSNU en HBO-Raad) zien echter het probleem niet.

In een brief aan de VSNU en HBO-Raad beklagt de bewindsman zich over opleidingen die "initiatieven ont-plooiën, gericht op import uit de grenslanden Vlaanderen, Noordrijn-Westfalen, Nedersaksen en Bremen." Hij wil een eind maken aan de actieve werving van specifieke groepen studenten in deze landen, vooral als speciaal voor hen aangepaste onderwijsprogramma's - in een andere taal - worden aangeboden.

Dergelijke activiteiten zijn niet gericht op daadwerkelijke samenwerking, vindt Ritzen, maar alleen op het binnenhalen van zoveel mogelijk studenten. Dat gaat volgens hem ten koste van instellingen die er niet aan mee doen en het kost de overheid veel geld. "Zo worden Duitse studenten op dit moment aan de hogescholen van Venlo en Utrecht door Duitse docenten in het Duits opgeleid", licht een woordvoerder van het ministerie van onderwijs toe. "Dat levert Nederland geen enkele meerwaarde op, terwijl de belastingbetaler er wel een hoop geld voor moet betalen."

Het "lukraak" werven in het buitenland ondergraaft bovendien de positie van Ritzen in zijn onderhandelingen met collega's uit de omringende landen, aldus de woordvoerder. De bewindsman wil graag afspraken maken over de afstemming en bekostiging van onderwijsprogramma's en het 'meenemen' van studiebeurzen naar het buitenland. "Dat kan alleen maar als de uitwisseling gestructu-

reerd wordt aangepakt."

De VSNU is echter niet van plan om 'collectieve spelregels' op te stellen voor werving in het buitenland, zoals Ritzen wil. De vereniging ontkent domweg dat er een probleem is.

Zaterdag 3 juni zette Ritzen in ieder geval een belangrijke nieuwe stap op weg naar de door hem zo vurig verlangde internationale samenwerking. Samen met zijn collega's uit Bremen, Nedersaksen, Noordrijn-Westfalen en Vlaanderen ondertekende hij een actieprogramma voor nauwere afstem-

ming van het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek in Noordwest Europa. Verder dan het maken van voorzichtige bilaterale afspraken met de grenslanden was Ritzen tot nu toe niet gekomen.

Nader onderzoek naar de overeenkomsten en verschillen van het hoger onderwijs in de regio moet uiteindelijk leiden tot het opzetten van gemeenschappelijke curricula en een evenwichtige uitwisseling van studenten. Door jongeren op te leiden in verschillende talen en culturen wor-

den ze beter voorbereid op de Europese arbeidsmarkt, aldus het actieprogramma. Ook streeft men grensoverschrijdende onderzoeksnetwerken na. Als "intellectuele krachtbron" moeten die een lokkertje worden voor de vestiging van bedrijven in de regio. Uit de verklaring van de Duitse, Belgische en Nederlandse bewindslieden spreekt ergernis over de traagheid van Europese samenwerking. Veel verder dan het opzetten van programma's voor internationale uitwisseling van studenten en het instellen van subsi-

diepotten voor wetenschappelijk onderzoek is de Europese Gemeenschap nog niet gekomen. Over gezamenlijke onderwijs- en onderzoekprogramma's wordt nog nauwelijks nagedacht. De bewindslieden hopen nu met regionale samenwerking een breekijzer voor verdere initiatieven te hebben gevonden.

HOP, Marcel Wiegman

PvdA garandeert alleen beurs voor lagere inkomens

Als er opnieuw moet worden bezuinigd op de studiefinanciering, wil de PvdA alleen de studenten uit lagere en middeninkomens nog een beurs geven. Langer dan zo'n drie jaar zal de beurs niet worden verstrekt. Studenten met 'rijke' ouders zullen hun beurs vanaf het begin helemaal moeten lenen.

Na maanden van intern beraad kwam de PvdA twee weken geleden naar buiten met de discussienota 'Over de toekomst van het hoger onderwijs'. Het stuk demonstreert dat de fractie nog altijd verdeeld is over de vraag welke kant het op moet. Uiteindelijk is een mengvorm van sociaal-democratische beginselen (waarvan fractielid W. van Gelder de verpersoonlijking is) en een marktgerichte benadering (econoom R. van der Ploeg) uit de bus gekomen, die nog veel vragen openlaat.

Vorig jaar november pleitte Van der Ploeg er binnen de PvdA voor om een

volledig leenstelsel in te voeren: alle studenten moesten hun beurs voortaan helemaal lenen. Van Gelder stootte boos op; dan zouden kinderen uit minder draagkrachtige milieus niet meer durven gaan studeren.

In de nota is gekozen voor een middenweg. Als zich nieuwe bezuinigingen aandienen, worden de lagere inkomens in elk geval beschermd. Deze studenten zullen altijd een beurs krijgen. Maar niet onbeperkt. "Bijvoorbeeld tot hun 21ste, dus drie jaar", aldus Van der Ploeg tijdens de presentatie. Daarna moeten zij hun budget lenen bij de overheid. Tenslotte is studeren een investering in de toekomst, redeneert de PvdA. Net als nu worden bij de terugbetaling van de lening de duimschroeven echter niet aangedraaid. De hoogte van het inkomen bepaalt hoeveel een student aflost. Overigens ziet de PvdA er van af om de studiefinanciering in beheer te geven bij de universiteiten en hogescholen. Dat kan er toe leiden dat studenten aan de ene instelling een hogere beurs krijgen dan aan de andere. Die drempel vindt de PvdA ongewenst. Weliswaar moeten universiteiten en hoge-

scholen zich meer van elkaar kunnen onderscheiden, maar de toegang tot het hoger onderwijs moet op elke plaats even ruim zijn.

Ook bij een onderwerp als de autonomie van de universiteiten en de hogescholen botsen bij de PvdA verschillende visies. De universiteiten en hogescholen moeten meer zelf kunnen beslissen, vermeldt de nota. Als voorbeeld wordt genoemd de introductie van langere en kortere opleidingen (de 'stelselherziening'). Een instelling moet daar, zo benadrukt de PvdA, zelf over kunnen beslissen. De nota oppert dat de overheid elke instelling een redelijk bedrag geeft dat zij vervolgens zelf mag verdelen over de opleidingen.

Maar wat zei W. van Gelder vorige week bij de presentatie van de nota? "De differentiatie móet er komen. Daar is aantoonbaar behoefte aan. Als de instellingen weigeren de lengte van opleidingen te variëren, grijpen wij in. Door regels te stellen, of de bekostiging aan te passen. Zo werkt het nu eenmaal in de politiek."

Afwisselend leren en werken, en studeren in deeltijd moeten veel aantrek-

kelijker worden gemaakt, vindt de PvdA. De fractie omarmt het plan van de commissie-Kemner om iedereen na de middelbare school een aantal jaren leerrecht te geven. Zo'n knipkaart kan naar eigen inzicht tot een bepaalde leeftijd worden gebruikt. Of iemand dan ook nog recht heeft op een beurs, hangt af van zijn salaris.

Het discussiestuk van de PvdA moet in oktober uitmonden in een definitieve visie op het hoger onderwijs. Nu valt al op dat een aantal voorlopige gedachten van de PvdA goed aansluiten bij de ideeën van staatssecretaris Nuis, de Hbo-raad en universitaire bestuurders. Vorig jaar november, tijdens een jubileumcongres van de Vereniging van Universiteiten, hielden meerdere bestuurders een pleidooi om de studiefinanciering tot twee of drie jaar te beperken. De Hbo-Raad ontvouwde onlangs het plan voor een systeem van leerrechten en vroeg om een herwaardering van het studeren in deeltijd, waar ook staatssecretaris Nuis voorstander van is.

HOP, Pieter Evelein

Kleine universiteiten beter op de toekomst voorbereid

Kleine, 'jonge' universiteiten als de Katholieke Universiteit Brabant en de Universiteit Twente bereiden zich beter op de toekomst voor dan grote instellingen als de Rijksuniversiteit Leiden en de Katholieke Universiteit Nijmegen. Hun bestuur is minder naar binnen gekeerd. Ze zijn eerder geneigd nieuwe markten te verkennen.

Dat kan worden geconcludeerd uit het proefschrift 'Het besloten concilie der des-...', waarop bestuurskundige drs. W.A. Camps vandaag aan de Universiteit Twente hoopt te promoveren. Camps heeft onderzoek gedaan aan de universiteiten in Tilburg, Enschede, Leiden en Nijmegen de relatie tussen strategische besluitvorming en de manier waarop instellingen informatie over hun universiteit verzamelen en gebruiken.

De overheid bemoeit zich vanaf het midden jaren tachtig steeds minder rechtstreeks met de universiteiten, stelt Camps. Tegelijkertijd zijn de instellingen elkaar in toenemende mate gaan beconcurreren. Willen universiteiten overleven, dan is het zaak zo goed mogelijk in te spelen op deze ontwikkelingen. Twente en Tilburg slagen daar heel redelijk in. Leiden en Nijmegen een stuk minder.

Dat komt volgens de aanstaande promovendus onder meer doordat de jonge, kleine universiteiten beter om zich heen kijken. Ze zitten minder vast aan strakke regelgeving en ze worden minder centralistisch bestuurd. Ook zijn kleine instellingen volgens Camps meer geneigd om te denken in termen van concurrentie om hun eigen positie te versterken. De oude, grote universiteiten lijken daardoor het slachtoffer te worden van de 'wet van de remmen-de voorsprong'.

HOP, Marcel Wiegman

Eerste Kamer

Met een grote klapper nam de 'oude' Eerste Kamer afscheid: de prestatiebeurs werd verworpen, met één stem. Prettig voor diegenen die volgend jaar gaan studeren, beroerd voor minister Ritzen die nog steeds voor de opgave staat om een miljard te bezuinigen. Gelukkig heeft het kabinet er mee ingestemd dat hij het probleem niet op zijn eigen begroting hoeft op te lossen - anders waren we nog niet jarig geweest. Kunnen we dit soort klappers ook in de nieuwe Eerste Kamer verwachten? Dat is nog niet zo eenvoudig te voorspellen. Laat ik in ieder geval een paar verschillen noemen tussen de oude en de nieuwe Kamer. Van belang lijkt me in de eerste plaats, dat de nieuwe Kamerleden, in ieder geval die van PvdA, VVD en D66, gekozen zijn op een moment dat de huidige coalitie met regeerakkoord en al, functioneert. Je mag daarom aannemen dat zij zich gebonden weten aan dat akkoord en aan die coalitie. Dat was met de oude Kamer niet het geval. Een tweede verschil is uiteraard de volstrekt veranderde politieke

samenstelling. Waren er al fikse verschillen tussen de oude en de nieuwe Tweede Kamer, die verschillen zijn nog maar kinderspel vergeleken met de veranderingen in de Eerste Kamer. Een enorm gegroeide VVD, sterk verlies voor CDA en D66, verlies voor de PvdA; uitbreiding van het aantal partijen door toetreding van het AOV (of twee AOV's?), SP en de Groenen. En in de derde plaats is er de fors veranderde personele samenstelling. Er zijn maar liefst 33 nieuwe leden, met daaronder een opmerkelijk aantal met veel politieke ervaring, en je moet maar afwachten in hoeverre dat gevolgen zal hebben.

Ik vind het lastig om te voorspellen welke invloed deze veranderingen op het werk van de Eerste Kamer zullen hebben. Ik hoop u daarvan volgend jaar zo nu en dan op de hoogte te houden, want ik ga het van dichtbij meemaken. Niet als woordvoerder op het terrein van het hoger onderwijs, want dat gaan anderen in mijn fractie doen. Ik zal mij vooral gaan bezighouden met justitie, cultuur en een beetje met de rest van onderwijs.

Job Cohen

Op de schouders der klassieken

"Wij staan op de schouders van reuzen," zei Newton over de klassieke filosofen als Aristoteles, Plato en Archimedes. "Nu staan we op de schouders van mensen als Jan Tinbergen," zegt prof.dr. L. Bovenberg, hoogleraar Openbare Financiën, in de interviewbundel 'De bron en de stroom; 25 hoogleraren over hun grote wetenschappelijke voorbeeld'.

de gebundelde interviews van Knapen. Sommigen worden gedreven door denkers met superstatus, zoals Kant, Hegel, Nietzsche, Weber of Popper. Anderen laten zich inspireren door onbekende grootheden als Sierksma, Nuttin en Koopmans. Maar voor allen geldt dat zij ooit eens gegrepen werden door werk dat nu nog amper in zijn volle omvang wordt gelezen. Helaas komen enkele interviews in Knapens boek niet veel verder dan een uiteenzetting als betrof het een

klein college, compleet met voetnoten en verwijzingen. Degelijk, maar niet erg aansprekend voor lezers die antwoord willen op de vraag wat er nu zo lollig aan is om je met een stapel boeken terug te trekken in een stoffige studeerkamer. Andere, meer persoonlijke gesprekken brengen gelukkig uitkomst. Het verhaal van voormalig minister van justitie prof.dr. E. Hirsch Ballin bijvoorbeeld, waarin hij spreekt over zijn joods-katholieke achtergrond. En de rol die filosoof Thomas van Aquino speelde bij de keuze

voor een ronde werktafel in zijn kamer op het ministerie. Knapen heeft er bewust voor gekozen de hoogleraren hun eigen verhaal te laten vertellen, zonder ze al te veel te vermoeien met kritische vragen. Juist bij de persoonlijke verhalen is dat goed uitpakend. Het laat de lezers iets zien van de fascinatie die wetenschappers kunnen opbrengen voor denkers uit andere tijden. Dat is ook wat Knapen met zijn bundel wil bereiken. "Je kunt er als student veel van leren", zegt hij. "Tijdens mijn eigen studie

sociale economie heb ik die passie voor wetenschap niet ervaren. Nu denk ik: had het maar net zo gedaan als degenen die ik heb geïnterviewd."

HOP, Marcel Wiegman

Michel Knapen: 'De bron en de stroom, 25 hoogleraren over hun grote wetenschappelijke voorbeeld'. Tilburg University Press, f 32,50.

Spelen de grondleggers van gamma-studies in het hedendaagse wetenschapsbedrijf nog wel een rol van betekenis? Auteur Michel Knapen (35) vraagt het zich terecht af in het voorwoord van zijn boek. Als wetenschapsredacteur van het Tilburgse universiteitsblad *Univers* verbaasde hij zich er over dat in recente proefschriften nog maar zelden een klassieke denker is terug te vinden. "De citatie-hitparades halen zij allang niet meer", stelt hij. "De epigonen gaan met de eer strijken die de grondleggers van de wetenschap toekomt." Voor 25 jonge hoogleraren (gemiddeld 46 jaar) van de Tilburgse universiteit geldt de inspiratiekracht van meer of minder beroemde voorgangers echter nog onverkort, zo blijkt uit

PvdA-achterban kritisch over prestatiebeurs

Bijna de helft van de PvdA-gemeenteraadsleden is tegen invoering van de prestatiebeurs.

Van de PvdA-leden onder de dertig jaar is bijna zeventig procent tegen de omzetting van de tempobeurs in een stelsel van voorwaardelijke leningen. Alleen de ouderen in de PvdA zijn in meerderheid voor: 55 procent steunt partijgenoot Ritzen. Dat blijkt uit een enquête van *Flug-schrift*, het wekelijkse faxblad van de

liberale vleugel in de PvdA, over de verrichtingen van het paarse kabinet. Opvallend is overigens dat toch nog bijna een derde van de PvdA-jongeren achter de prestatiebeurs staat. Ook lijkt het belang van het onderwerp weinig gewicht in de schaal te leggen bij de beoordeling van het kabinet in het algemeen. De PvdA-achterban is in grote meerderheid tevreden over 'paars'. "Een beetje goedkope methode om het beleid te beoordelen", vindt PvdA Tweede-Kamerlid Wim van Gelder. De meeste mensen zouden niet precies

weten wat de prestatiebeurs inhoudt. Als wordt uitgelegd dat het principiële verschil met de huidige tempobeurs niet zo groot is, zal de weerstand veel kleiner zijn, denkt Van Gelder. "Bovendien vind ik dat je moet vragen waarop dan bezuinigd moet worden. Zeker gemeenteraadsleden mogen niet voor die vraag weglopen." De PvdA-leden is ook gevraagd naar hun mening over de herziening van het stelsel van hoger onderwijs. De helft van de ouderen en bijna een kwart van de gemeenteraadsleden

heeft daarover geen mening. Dat is niet vreemd, omdat nog volstrekt onduidelijk is welke kant de regering wil met het hoger onderwijs. Onder degenen die wel een mening hebben zijn de gedachten opnieuw verdeeld. De 60-plussers zijn in grote meerderheid voor een stelselherziening. Van de jongeren en gemeenteraadsleden wil een krappe meerderheid alles bij het oude laten. Het lijkt er op dat een generatiekloof bestaat in de PvdA, concluderen de onderzoekers.

HOP, Marcel Wiegman

Ze was vastbesloten niet met de horde mee te rennen richting Oost-Europa. Op haar bureau lagen de brieven klaar om naar Azië te versturen, want daar wilde zij graag stage lopen. Toen vroeg prof. Geert Hofstede haar of ze een onderzoek wilde doen in Midden-Europa. Een paar weken later zat Rita van Valkengoed in het voormalig Oostblok en verzamelde een berg informatie die uiteindelijk zijn neerslag kreeg in haar afstudeerscriptie over Management Development.

Juist de attitude en de training van mensen in de transitie van communistische naar markteconomie boeide van Valkengoed het meest. Haar scriptie over *Management Development* behandelt het leerproces dat zowel individuen als organisaties moeten doormaken om de organisatie in staat te stellen met haar personeel de gestelde doelstellingen te halen. "Ik wist niet meer van Oost-Europa dan ieder ander die de krant leest, maar het bedrijf gaf er de voorkeur aan dat ik er 'blanco' naar toeging." Rita van Valkengoed, vierentwintig en sinds één week afgestudeerd Internationaal Management, had als opdracht het evalueren van de vestigingsstrategie van een ingenieursadviesbureau in drie Midden-Europese landen: Polen, Hongarije en Tsjechië. Het bedrijf had haar de sleutels van een appartement in Praag bezorgd, maar voor de rest hing het welslagen van de missie alleen nog maar af van haar eigen creativiteit. Na twee weken Praag reisde van Valkengoed naar Warschau om tenslotte haar onderzoek af te ronden in Budapest. "Net zoals zovelen dacht ik dat daar achter dat ijzeren gordijn alles en iedereen een beetje achterlijk was gebleven." Dit idee verloor al snel zijn kracht toen van Valkengoed tête à tête met Oosteuropese managers kwam te staan. Het werd haar duidelijk dat het hier slimme mensen betrof, die het beste hadden moeten maken van de hen opgelegde situatie. "Het communistisch systeem heeft een enorme erfenis achtergelaten, al zijn er duidelijke verschillen in de manier waarop deze drie landen met het communistische systeem zijn omgegaan". De Hongaren en de Polen zijn meer als Zuid-Europeanen: temperamentvol, trots en relaterend. "Zij laten zich niet makkelijk voorschrijven wat te doen en de plan-economie heeft in deze twee landen nooit goed gefunctioneerd." Gevolg hiervan was dat men het economisch systeem, zoals de communisten dat voorstonden, saboteerde en er groeide zowel in Polen als in Hongarije een levendige zwarte markt, die functioneerde

De Scriptie *getver!*

(foto Nelis Tutkey)

Oost-Europa geneest maar langzaam van het communisme

Dit is deel zeven van 'De scriptie', een serie waarin de wetenschappelijke produkten van studenten voor het voetlicht treden. Deze keer het werk van Rita van Valkengoed.

volgens de wetten van het marktmechanisme. Hierdoor waren Westerse managementconcepten al vóór 1989 bekend en toegepast; wat in Hongarije leidde tot het zogenaamde

Gulash-communisme. Een ander verhaal geldt Tsjechië. "Wat mij zo fascineert is dat de communisten erin geslaagd zijn een land als Tsjechië volkomen van de (Westerse) buiten-

wereld af te sluiten." Nu was Tsjechië na de Tweede Wereldoorlog één van Europa's meest geïndustrialiseerde landen en de plan economie was hier geen catastrofe. Een belangrijk verschil zit volgens van Valkengoed dan ook in het karakter van de Tsjechen "Zij zijn meer als Duitsers, harde werkers en plichtsgetrouw."

Een manager in Budapest verwoordde de erfenis van het communisme met: "Everything is so damned political!" Van Valkengoed ziet in de nauwe verbinding tussen economie en politiek de grootste barrière voor het marktgericht denken. "Managers in de communistische staatsbedrijven werden geselecteerd op hun politieke connecties en eenmaal werkzaam ging het erom zoveel mogelijk produktiemiddelen en subsidies in de wacht te slepen." Een idee van efficiëntie bestond gewoonweg niet, arbeiders waren allemaal gelijk en het staatsbedrijf verzorgde een gezin van de wieg tot het graf. De cultuur in deze drie landen wordt nog in hoge mate bepaald door dit verleden: zo zijn mensen afkerig van risico's en weigeren verantwoordelijkheid te dragen, men is wantrouwend ten opzichte van enige vorm van ongelijkheid en loon naar prestatie wordt als oneerlijk gezien. "Boven alles, echter, staat het feit dat in deze landen de wereld op zijn kop is gezet", legt van Valkengoed uit. "De verzorgingsstaat is bijna helemaal verdwenen, de economie draait slecht, mensen gaan er alleen maar op achteruit, en in het bedrijfsleven moeten alle netwerken van onderaf worden opgebouwd." Na de stageperiode van in totaal zeven maanden rolde de scriptie er als vanzelf uit. En het loopt nog steeds als een trein. Rita van Valkengoed is inmiddels doorgedrongen tot de laatste sollicitatieronde bij een bank die haar activiteiten in Azië en Oost-Europa aan het uitbreiden is. "Ik wil gaan werken in de zakelijke dienstverlening; een adviesbureau of een bank. Nooit voor een waspoeder, daar kan ik me niet voor motiveren!" Maar terug naar Oost-Europa zit voorlopig niet in de planning. "Eerst eens een vak leren. Wij zijn zo breed opgeleid, dat het verstandig is om de keuze voor specialisatie eindelijk te maken. Als je na Internationaal Management meteen naar het buitenland vertrekt, loop je het risico te veel internationale ervaring op te doen. In Nederland kun je dan nog maar moeilijk werken. Een vak leren, dat is wat ik nu wil. Ergens goed in worden."

Marcia Luyten

Ritzen was ook liever buiten Nederland gaan studeren

Toen Jo Ritzen in 1963 eindexamen gymnasium- β ta deed aan het Bernardinuscollege in Heerlen, gingen vier van zijn klasgenoten naar Aken, lekker dicht bij moeders pappot, om zich te laten scholen tot ingenieur. De vijfde leerling die een technische studie ging volgen, Ritzen zelf, vertrok naar Delft: „Mijn ouders hadden liever gezien dat ik naar Aken of Eindhoven ging, Delft kwam voor hen op de derde plaats.” De opstandige bengel koos voor Delft. Achteraf gezien zou hij nu tot een andere keuze komen: „Ik had het nu wel geweten hebben. Ik raad iedereen aan een studie in het buitenland te volgen, maar dan wel wat verder weg dan Aken.”

Ondanks de ongehoorzaamheid aan zijn ouders heeft Jo Ritzen het tot minister van Onderwijs geschopt en in die hoedanigheid houdt hij een promotietour door Limburg met de bus om zijn stokpaardje, de 'internationalisering op de fiets', te berijden. Na Limburg moet hij nog naar Brabant en Zeeland, omdat de drie provincies in maart een gezamenlijke nota 'Koers zetten' hebben gepresenteerd, waarin interprovinciale en internationale samenwerking wordt bepleit om de kennisinfrastructuur in het zuiden des lands te verbeteren.

Vlaai en sheets

Overal waar hij binnenstapt wordt de minister eerst op een smakelijk stuk vlaai getraakteerd en vervolgens op een onverwachte hoeveelheid sheets die door overhead projectors naar een wit scherm worden gestraald. Organisatieschema's, lijstjes van doelstellingen en actiepunten flitsen voorbij aan het oog van de bewindsman. Met de bereidheid tot internationale samenwerking is niets mis, maar de praktische uitwerking stuit op bezwaren. In Venlo aanschouwt de minister het Euregionale Fijnplaatwerkcentrum, in Heerlen een proeflab voor Nederlandse, Duitse en Belgische processtechnologen en in Maastricht (geen vlaai, maar fris) de transnationale studierichting Kennistechnologie. Hoe positief de verhalen bij de sheets ook klinken, op enkele plaatsen kunnen de leiders toch niet verhullen dat de belangstelling van studenten tegenvalt. In het Euregionale Fijnplaatwerkcentrum zijn dit jaar 35 van de 48 beschikbare plaatsen leeg gebleven en in Maastricht kan niet ontkend worden dat er maatregelen nodig zijn om meer Nederlandse en Belgische studenten naar Kennistechnologie te lokken.

Pieke Dassen

De minister is er een beetje melig van geworden. Als hij aan het eind van de middag in Maastricht bij de vroegere rechtbank uit de bus stapt om naar het RIKS-gebouw te lopen, ontwaart hij door een openstaande poort een oude man met een witte baard. „Even een handje geven,” roept Ritzen en stapt er op af. „Dag meneer, ik ben een van uw grote bewonderaars,” zegt hij tegen de grijsaard die zich tegelijkertijd afvraagt wie daar in zijn hand staat te knippen en waar hij die eer aan te danken heeft. De verbazing valt ook Ritzen op: „U bent toch Pieke Dassen of niet?” „Nee meneer,” zegt de baardman, die kunstsmid is en daar op de Minderbroedersberg zijn werkplaats heeft, „maar uw gezicht komt me wel bekend voor. Waar ken ik u toch van? Van de krant, of niet?” „Juist ja,” lacht Ritzen een beetje gege-

neerd. Terwijl de minister haastig verder loopt verlost een ambtenaar de kunstsmid uit zijn vertwijfeling: „Dat is minister Ritzen. U weet wel, van onderwijs.” „Verrek, nou zie ik het pas.”

Vijf staten, één gebied

In de bus die ons langs de Duitse grens van Venlo naar Heerlen en langs de Belgische grens van Heerlen naar Maastricht vervoert, wil Ritzen nog eens uitleggen waarom hij grensoverschrijdend studeren zo belangrijk vindt en waarom hij regelmatig wordt gesignaleerd in het gezelschap van collega's uit Vlaanderen, Noordrijn-Westfalen, Bremen en Nedersaksen. De laatste keer troffen de vijf elkaar op 3 juni in Maastricht, vanwaar zij een oproep richtten tot al hun instellingen voor hoger onderwijs om de grenzen te vergeten en te gaan samenwerken.

„We wonen in een gebied met 45 miljoen inwoners met een zeer grote dichtheid van hoger onderwijs. Als we daar meer structuur in aanbrengen, zit daar een enorme intellectuele krachtbron in. Om daar ten volle de vruchten van te kunnen plukken willen wij daar één gebied voor onderwijsbeleid van maken,” zegt Ritzen. Hij denkt daarbij aan een evenwichtige uitwisseling van studenten en een betere afstemming van het onderzoek. Op de duur zal dat kunnen leiden tot taakverdeling en concentratie, niet om te bezuinigen, maar om te versterken, kondigt hij aan. In het nieuwe HOOP, dat in een eerste versie verschijnt in september, zullen die plannen voor het eerst verschijnen.

Begin bij de burens

Het werven van studenten in het buitenland gebeurt nu nog te vaak op grond van foute argumenten, vindt Ritzen. Als voorbeelden noemt hij de speciale Duitse afdelingen die diverse instellingen hebben opgezet om hun studentenaantal met Duitse hulp op te schroeven. Er bestaan ook goede voorbeelden van internationale opleidingen, vindt Ritzen: „Kijk maar naar Duitslandkunde in Münster en Nijmegen, naar Logistieke bedrijfskunde in Venlo en Mönchengladbach en naar Kennistechnologie in Diepenbeek en Maastricht. Dat vind ik mooie voorbeelden van hoe je dicht bij huis internationaal kunt samenwerken. Er is de laatste tijd een cultuurtje ontstaan alsof samenwerken alleen interessant zou zijn op grote afstand, een soort wetenschappelijk toerisme. Bij onderzoek moet je het juist hebben van grote internationale netwerken, maar bij onderwijs is het juist zaak om naar de burens te kijken. Daar komt een heel ander

aspect bij: vrede en veiligheid zijn in Europa zeker niet onwankelbaar. Wie vrede wil garanderen moet eerst leren samenwerken met de burens, want daar krijgen de meeste mensen het eerst ruzie mee.”

België-route

Dat jaarlijks meer dan vierhonderd uitgelote Nederlandse studenten de België-route kiezen om de Nederlandse numerus fixus voor geneeskunde te omzeilen en dat Duitse kunststudenten op soortgelijke gronden naar Nederland uitwijken, is volgens de minister ook geen gewenste situatie, al ligt die zaak anders: „Die stromen worden door geen van ons gestimuleerd. De België-route is meer het gevolg van een lastig politiek probleem in België, waar men moeilijk tot een beperking van de groei van het aantal artsen kan komen. Het is niet juist dat zij hun vrijheid van studiekeuze moeten opofferen om een Nederlands probleem op te lossen. Omgekeerd hebben wij daar ook een probleem mee omdat Belgische afgestudeerden in Nederland aan de slag proberen te komen.” Overigens verwacht Ritzen dat de afschaffing van de kinderbijslagregeling de België-route een stuk minder aantrekkelijk maakt. Maar aan het principe van de vrijheid om in heel Europa te studeren wil hij niet tornen: „Dan kunnen we beter een Europese numerus fixus afspreken. Om het een te doen hoeft je het ander niet te laten.”

Botsende culturen

Wie de eerste ervaringen met ALMA (de samenwerking tussen Aken, Luik, Maastricht en Diepenbeek) en Kennistechnologie (van Diepenbeek en Maastricht) kent, weet dat die weinig bemoedigend zijn. Eerst waren er grote administratieve problemen om de twee organisaties op elkaar af te stemmen, vervolgens bleken maar weinig studenten geïnteresseerd in het experiment. Om herhaling van de administratieve botsingen te voorkomen hebben Ritzen en zijn vier collega's uit Vlaanderen en de Duitse deelstaten al voorgesteld om op hun kosten een vergelijkend onderzoek naar de vijf onderwijsstelsels te laten uitvoeren.

En om tegemoet te komen aan de aarzelingen van de studenten willen de vijf bewindslieden vooral werken aan een systeem van bi- en tri-diplomerig. Dat wil zeggen dat de student die aan een internationale opleiding studeert, een diploma krijgt van ieder land dat aan die opleiding deelnemen. „Dat is de tastbare meerwaarde die wij aan dergelijke opleidingen willen meegeven,” zegt Ritzen. „Als een werk-

gever nu van een sollicitant te horen krijgt dat diens diploma krachtens richtlijn vijf-honderdzoveel overal in Europa gelijk is, zegt hem dat niet zoveel. Maar als de sollicitant een diploma kan laten van een universiteit in het land van die werkgever, heeft dat veel meer waarde.”

Diepenbeek

Ritzen betoont zich nog altijd een groot voorstander van een samengaan van Maastricht en Diepenbeek, maar hij heeft niet de illusie dat die wens snel zal worden verwezenlijkt: „Zoals u weet zijn in België verkiezingen geweest. Dat is het moment om een dergelijk onderwerp aan te pakken: nu willen we het regelen of niet. Het is dus niet geregeld, omdat men de universitaire vrede niet op losse schroeven heeft willen zetten. Veel zal afhangen van de persoon die minister wordt en van de coalitie. Ik weet dat mijn collega Van den Bossche een groot voorstander was, maar ik weet niet of hij zal terugkeren. Ik heb geconstateerd dat de inspiratie er is en ik zou willen zeggen: hou die vast en ga door.”

Iets minder inspirerend zijn de oorzaken waarom studenten zo weinig gehoor geven aan de mogelijkheid om transnationaal te studeren. Vice-rector prof. F. Dumortier van het LUC in Diepenbeek zoekt het in de naam 'Kennistechnologie'. Die oorzaak alleen al verbergt een wereld van verschillen: „In België kiezen studenten traditioneel voor grote studierichtingen als Wiskunde, Natuurkunde, Scheikunde of Informatica. De basis is zeer breed, na twee jaar volgen afstudeerspecialisaties. Aan een avontuur van een nieuwe studie wil men zich niet wagen, omdat traditioneel de studiekeuze als een keuze voor het leven wordt gezien.” Daarom zou het volgens Dumortier beter zijn de naam te veranderen in 'Informatica/Kennistechnologie' en zou de periode dat informatica- en KT-studenten in Diepenbeek hetzelfde programma volgen, verlengd moeten worden tot twee jaar. Daarna zou pas de keuze voor de afstudeerrichting Informatica of Kennistechnologie moeten volgen. Omdat studenten dan veel meer vertrouwd zijn met hun docenten, zou de keuze om hen te volgen naar Maastricht voor de hand komen te liggen.

Arithmétique belge

En dan zijn er nog een paar andere verschillen die Ritzen in zijn fietstas mag steken. Een andere oorzaak van de geringe belangstelling is volgens Dumortier dat Nederlandse studenten moeilijk mee kunnen in het Belgische onderwijs. Enerzijds zijn zij sinds Freudenthal gewend aan een praktische vorm van wiskunde terwijl bij de Belgen de nadruk op de theoretische ondergrond, begripsvorming en 'het bewijs' ligt. Anderzijds zijn Nederlanders niet zomaar bereid tussen de 45 en 55 uur per week aan hun studie te besteden constateert Dumortier: „Belgische studenten leven anders. Er zijn er wel die het eerste jaar liever feest vieren, maar als ze dan niet slagen krijgen ze thuis een sermoen en gaan ze toch aan de slag. Ik heb de indruk dat Nederlandse ouders minder invloed hebben op hun studerende kinderen. De gemiddelde Vlaamse student gaat nog steeds op vrijdag naar huis met de vuile was en komt zondagavond terug met schotels die zijn moeder heeft bereid.”

Aan het bezwaar van Nederlanders om 'op z'n Belgisch' te studeren zijn de twee universiteiten nu van lieverlee tegemoet gekomen. Nederlanders die aan de studie beginnen, hoeven niet meer de hele week in Diepenbeek onderwijs te volgen, maar kunnen voortaan een groot deel van hun tijd in Maastricht worden begeleid, als ze daar prijs op stellen. „Spijtig dat op die manier een culturele dimensie van het studeren in twee landen verloren gaat,” verzucht Dumortier.

Jacques Herraets

Minister Ritzen op bezoek bij het RIKS (foto Nelis Tutkey)

RECHTEN HERKANSINGEN

TENTAMENTRAINING

Propedeuse:

Blok 1.2 Rechtshandeling,
Blok 1.3 Onrechtmatig Gedrag en
Blok 1.4 Overheid,
6 dagbijeenvolgen van 3 uur.

Basisdoktooraal:

Blok 2.3 Criminaliteit/SPR en
Blok 2.4 Vermogensrecht,
8 dagbijeenvolgen van 2,5 uur.

De trainingen beginnen omstreeks 10 juli.
Kosten f20,- per uur.

Inlichtingen:

mr. H.J. Laumen, tel. 04407-2540,
bij voorkeur tussen 18.00-19.00 uur.

Boekhandel

DE TRIBUNE

Kapoenstraat 8

6211 KW Maastricht

Telefoon (043) 251978

VAKATURE

Gevraagd per direkt en per half
augustus:

WISSELASSISTENTEN (M/V)

voor de Maatschappen Inwendige
Geneeskunde, Cardiologie en
Longziekten van het Elkerliekzie-
kenhuis te Helmond.

De aanstelling is voor 2 jaar.

Men rouleert op de afdeling inwendige
geneeskunde (2), longziekten (1).

cardiologie (1) en Eerste Hulp (1).

Indien u interesse heeft kunt u uw
sollicitatiebrief richten aan:

dr. P.H.E. Berghuis,
internist
Elkerliekziekenhuis
Postbus 98
5700 AB Helmond

Voor verdere inlichtingen kunt u ook
telefonisch contact opnemen met
Yvonne ter Laak, secr. interne, tel.
04920-95503.

ACNE-ONDERZOEK

Vrijwilligsters gevraagd voor een vergelijkend onderzoek naar het effect
van een nieuwe anticonceptiepil op acne (jeugdpuistjes).

Op de afdeling dermatologie van het academisch ziekenhuis Maastricht start een onderzoek naar
de behandeling van acne met een nieuwe anticonceptiepil.

Wij zoeken hiervoor vrouwen tussen de 18 en 35 jaar met matig ernstige acne.

Tijdens dit onderzoek zal de acne gedurende 9 maanden behandeld worden met een nieuwe
anticonceptiepil of een oude bekende. Regelmatig zal de ernst van de acne gecontroleerd worden
en de talgproductie van de huid bepaald worden. Er wordt enkele malen bloed geprikt.

Er staat een adequate onkostenvergoeding tegenover.

Wilt u medoen of meer informatie hebben bel dan met Carmen Asselman.
Telefoon 043-438505 043-470303

Rijksuniversiteit Limburg | Maastricht

Dienst Studentenzaken

SLUITINGSTIJDEN FACULTAIRE EN CENTRALE BALIES GEDURENDE DE ZOMERMAANDEN 1995

Informatie-balie Dienst Studentenzaken

De balie is gesloten van 17 juli tot 7 augustus.
Het telefoonnummer (883354) voor afspraken met
studentendekans, studentpsychologen en andere
specialistische medewerkers binnen de Dienst
Studentenzaken is normaal bemand.
Vanaf 10 juli t/m 6 augustus vervalt het
inloopspreekuur van de studentendekans.

Faculteit der Geneeskunde

De informatiebalie is gesloten van 11 juli tot 16
augustus, evenals de open spreekuren.
Alleen voor spoedeisende zaken is er in die periode
'spreekuur volgens afspraak'. Voor een afspraak
hiervoor kun je bellen op werkdagen van 11.00-
12.00, telnr 881823.

Faculteit der Gezondheidswetenschappen

De onderwijsbalie is gesloten van 24 juli tot 7
augustus.
Voor dringende zaken kun je in deze twee weken
bellen met telnr 881777 of 881455.

Faculteit der Rechten

De onderwijsbalie is van 26 juni tot 4 september
geopend van 10.15 tot 11.15 uur. In de middag- en
avonden is de balie gesloten.

In deze periode is buro onderwijs telefonisch te
bereiken op een van de volgende nummers: 883003,
883004 en 883007.

In de week van 31 juli tot en met 4 augustus is de
balie gesloten (herkansingstoetsen). Je kunt het
sekretariaat dan 's ochtends bereiken: tel 883045.

Faculteit der Algemene Wetenschappen

De onderwijsbalie is gesloten van 17 juli tot 14
augustus (week 29 t/m 32).

Faculteit der Cultuurwetenschappen

De onderwijsbalie gesloten van 3 juli tot 18
augustus. In die periode kun je je rechtstreeks
wenden tot Bureau Onderwijs: in juli via telnr
883473 (kamer 0.023) in augustus via telnr 883487
(kamer 0.027) telkens op maandag t/m donderdag
van 09.00 - 17.00 uur en op vrijdag van 09.00 -
12.00 uur.

Faculteit der Economische Wetenschappen

De onderwijsbalie is gesloten van 10 juli tot 28
augustus.
Het secretariaat van Buro Onderwijs is in deze
periode bereikbaar tussen 09.00 - 12.00 op de
nummers 883650 en 883675.

HERINSCHRIJVERS, LET OP!

In de week van 26 juni zult u uw inschrijfpakket ontvangen. Wij verzoeken u dringend uw
inschrijfformulier op zeer korte termijn aan ons te retourneren in bijgevoegde retour-envelop. Dit om
eventuele problemen met studiefinanciering te voorkomen.

Houdt er rekening mee dat het pakket naar uw studie-adres zal worden gestuurd.

Indien u op 3 juli nog geen pakket heeft ontvangen en u niet recentelijk bent verhuisd, kunt u contact
opnemen met Bureau Inschrijvingen, telefoonnummer: 043-883979.

Telefonisch spreekuur: ma t/m vr 9.00-10.00 uur.

JE RIJBEWIJS BINNEN 2 MAANDEN!

NU BIJ

AUTO- MOTORRIJSCHOOL

GERBERGA
WIDDERSHOVEN

* Lesprijs
vanaf f 47,50

043-64 38 55

Als je voor kwaliteit kiest.

a

Z

ACADEMISCHE BOEKHANDEL MAASTRICHT

Postbus 1611, 6201 BP Maastricht

- Economie/bedrijfskunde
- Rechten
- Algemene Wetenschappen
- Geneeskunde
- Gezondheidswetenschappen
- Verplegingswetenschap

Bouillonstraat 12
t/o Oud-Gouvernement
(043) 883015

P. Debyeplein 1
t/o Academisch Ziekenhuis
(043) 671211

Drie jaar lang uw ambities vorm geven in breed samengestelde onderzoeksgroep

Het academisch ziekenhuis Maastricht start
binnenkort - in nauwe samenwerking met
ziekenhuizen in Heerlen, Utrecht en Rotterdam -
een drie jaar durend onderzoeksproject dat wordt
gesubsidieerd door het Fonds
Ontwikkelingsgeneeskunde. De centrale vraag
hierin luidt: "Heeft stereotactische verwijdering
van een spontaan opgetreden intracranieel
Haematoom een gunstig effect, vergeleken met
de toestand van niet-geopereerde patiënten?"
Voor de uitvoering van genoemd onderzoek
zoeken wij op korte termijn een tweetal full-time

onderzoekers (m/v)

die onder leiding staan van de projectgroep,
bestaande uit een neurochirurg, een neuroloog en
een epidemioloog.
De exacte taakverdeling wordt mede bepaald op
basis van de persoonlijke kwaliteiten en wensen.
In uw functie onderhoudt u contacten met de
deelnemende centra en de projectleiding met wie
u ook nauw samenwerkt. Uw taken beslaan het
complete projectterrein van de uitwerking van de
protocoldetails tot en met de vervaardiging van
de formulieren voor registratie en data-entry en
van de database. Ook de voorbereiding van
metingen en randomisatie en de uitvoering van
de utiliteitsanalyse maken daar deel van uit.
Verder legt u onder meer de basis voor de
kostenanalyse, maakt tussentijdse analyses en
bent verantwoordelijk voor de eindrapportage.

De behandeling van de patiënt wordt uiteraard
door de specialisten uitgevoerd.

Vereist

Wij willen voor dit project graag in contact
komen met ambitieuze basisartsen,
gezondheidswetenschappers en
bedrijfseconomen. Kandidaten beschikken bij
voorkeur over ervaring met patiëntgebonden
onderzoek. Bereidheid tot het bewerken van een
proefschrift wordt verondersteld.

Salaris

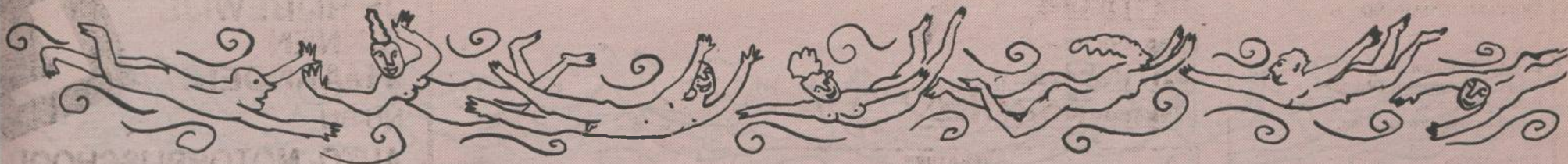
De salariering is afhankelijk van opleiding en
ervaring en bedraagt maximaal fl. 5.989,- bruto
per maand conform schaal A10 van het RRAZ.

Wilt u meer weten?

Indien u meer informatie wenst, kunt u contact
opnemen met Dr. G. Blaauw, neurochirurg,
telefoon 045-766652 of met Dr. G.L. Engel,
hoofd Bestuursbureau, telefoon 043 - 877431.

Of meteen solliciteren?

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u met
vermelding van vacaturnummer 95.450/2 op
brief en envelop, tot 3 juli 1995 richten aan
mevrouw drs. B.R. Brugman,
personeelsconsulente, dienst Personeel en
Organisatie, afdeling Arbeidszaken, academisch
ziekenhuis Maastricht, Postbus 5800, 6202 AZ
Maastricht.

Adieu, Maastricht, je vais partir...

Wie waren ze vier jaar geleden, de piepjonge doctorandussen van vandaag? Wat is er van ze geworden? Hoe ziet de drempel eruit waar deze (bijna) afgestudeerden op staan? De drempel tussen jeugdige onbezonnenheid en volwassen conformiteit? Tussen elke dag om half acht de wekker en de absolute vrijheid? Of tussen de absolute vrijheid en elke dag om half acht de wekker? Vier studenten blikken terug op hun Maastrichtse tijd. En niet allemaal met weemoed.

„Mijn onderwijzer zei al: ‘We weten niet wat we met Arjen aan moeten.’”

Toen hij vijf was wilde hij profvoetballer worden. Toen hij tien was wilde hij nog veel liever profvoetballer worden. Toen hij vijftien was, en nog altijd niet uitgenodigd voor de Friese jeugdselectie, wist hij dat hij nooit profvoetballer zou worden. Op zijn zeventiende, geslaagd voor de Havo, en nog steeds twijfelend over wat hij anders zou moeten worden dan profvoetballer, ontwikkelde zich tussen vader en zoon het volgende historische gesprek:

Vader: „Waarom ga je niet naar de HBO-V?”

Zoon: „Oh, dat is goed pa.”

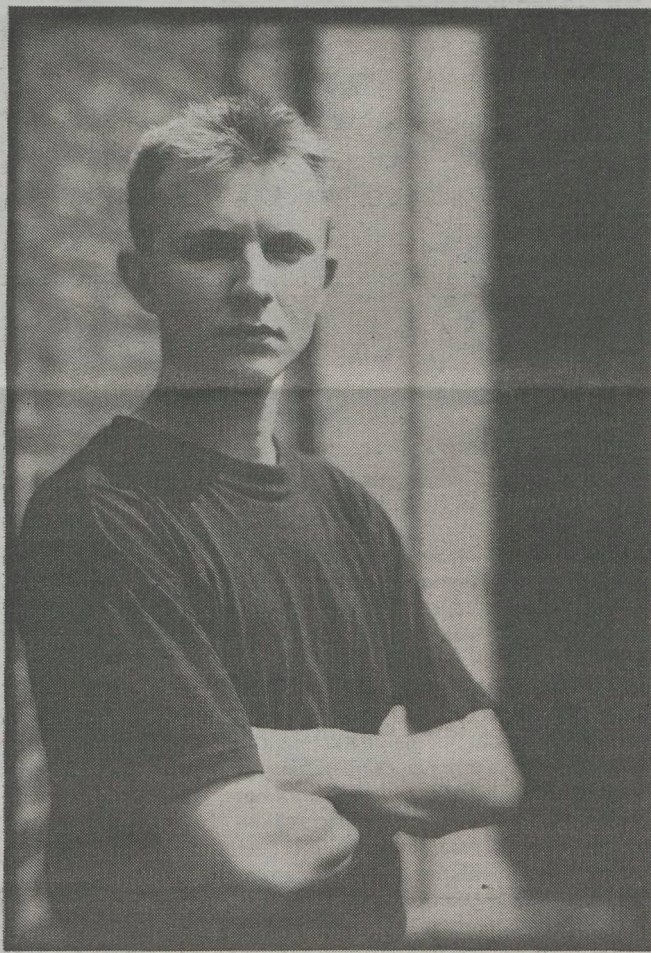
Vader: „Dan koop ik een huis voor je in Groningen.”

Zoon: „Dat komt goed uit pa!”

„Zo is het ongeveer gegaan”, zegt Arjen Stoop (24). Op zijn eenentwintigste studeerde hij af aan de HBO-V in Groningen. Die studie was hem tegengevallen. Hij had er zelfs een paar keer over gedacht om te stoppen. Hij wilde een herkansing, en die herkansing moest een verkorte opleiding worden, omdat anders de studiefinanciering tekort zou schieten. Veel keus had hij niet.

Eergisteren heeft hij de Engelse vertaling van zijn eindwerkstuk ingeleverd, de laatste hindernis voor het diploma ‘Theorie van de Gezondheidswetenschappen’, een studie aan de RL. Daarmee hoopt hij in ieder geval een „uitdagende baan” te vinden, maar wat precies, dat weet hij nog altijd niet. „Wat wil je horen? Dat ik per se onderzoeker wil worden, of een beleidsfunctie wil hebben? Ik weet heel goed wat ik niet wil, namelijk een baan waarbij een piepklein aspect van de gezondheidszorg centraal staat. Ik wil maatschappelijk relevant werk doen. Daarvoor ben je ook opgeleid als TGW’er. Ik heb een onderzoek gedaan bij tien huisartsen naar variatie in medisch handelen. Daar komt veel bij kijken, meer dan alleen de patiënt en de arts. Dan heb je het over medische aspecten, over ziekenhuisbeleid, over budgetten, over een heel breed gebied binnen de gezondheidszorg. Dat vind ik interessant.”

„Ik ben van plan om samen met iemand een artikel te gaan schrijven over dat onderwerp voor een internationaal tijdschrift. Diep in mijn hart ligt dat onderzoeken mij wel. Maar ik zal ook niet ‘nee’ zeggen tegen een beleidsfunctie, of een tijdelijk project. Ik ben niet zo’n carrièremannetje. Er is meer dan alleen werk. Want wees nou eens eerlijk. Als je niet in eerste instantie een fantastische baan vindt, maar wel met fantastische collega’s, dan ga je toch iedere dag met plezier naar je werk?” De studie TGW was - na de HBO-V - voor Arjen het bewijs dat studeren ook „leuk” kon zijn: „Ik ben eigenlijk heel leergierig. Ik heb er een jaar langer over gedaan dan de officiële studieduur omdat ik een uitgebreid onderzoek wilde doen. Ik ben niet

Arjen Stoop, bijna drs. gezondheids-wetenschappen (foto Nelis Tutkey)

iemand die zo nodig drie keer per week de kroeg in moet. De studie stond voor mij de afgelopen drie jaar voorop. Als ik die niet had gehaald, dan zou ik dat heel onbevredigend hebben gevonden.”

„Toen ik op de Havo zat, wist ik het echt nog niet. Ik was met heel andere dingen bezig. Voetbal, plaatjes draaien in het jeugdhonk, biljarten. Mijn ouders kochten een aparte televisie voor mij zodat zij en mijn broertjes en zusje niet naar Studio Sport hoefden te kijken. Ik deed niks anders en zij haatten het. Wat dat betreft ben ik een echte mutant in de familie. Op de zesde klas van de lagere school had de onderwijzer al eens tegen mijn ouders gezegd: “We weten echt niet wat we met Arjen aan moeten.” Ik had wel eens een black-out. Dan wist ik niet meer wat twee keer twee was. Mijn ouders leek het toen verstandig om mij in het kielzog van mijn zusje naar het lyceum in Drachten te sturen. Zei was slimmer dan ik, dus kon zij mij een beetje helpen.”

Ook na de middelbare school bleef Arjen zijn zuster trouw. Zij gingen samen naar de HBO-V van Groningen en woonden samen in hetzelfde huis dat vader voor hun had gekocht. Groningen lag bovendien dicht bij zijn geboortedorp Nij Beets. Daar trainde hij twee keer per week met de plaatselijke Blue Boys. Groningen had een prach-

tige busverbinding met Nij Beets, iets wat bijvoorbeeld het verre Amsterdam ontbeerde. Groningen werd een succes, de studie een teleurstelling: „In de stages zag ik dingen die me niet aanstonden. Vooral de hiërarchische structuren van het ziekenhuis vielen me zwaar. Er bleek ook weinig verschil te bestaan tussen het werk van HBO’ers en MBO’ers.”

„Toch heb ik niet stilgestaan, die vier jaar. Vooral de stage in de psychiatrie heeft me gevormd. Mag je dat zo noemen? Ik heb eens een shocktherapie meegemaakt. Heel fors. Heel ingrijpend.”

Arjen kijkt zwijgend voor zich uit, zoekt de juiste woorden: „Ik heb het daar wel moeilijk mee gehad. Dat je op een geven moment beseft dat er een sluipend proces gaande is dat die mensen afbreekt. In het begin dacht ik nog: wat doen die mensen hier, waarom zitten ze niet thuis? Maar dan dringt plotseling het besef door dat iedereen gek kan worden, als er maar voldoende ongewenste prikkels van buitenaf worden toegediend waar iemand niet mee om kan gaan.”

„Ik heb van die stage enorm veel geleerd, voor mezelf. Ik geloof niet dat de mensen in het ziekenhuis veel aan mij hebben gehad als collega, hahaha.”

Na ons eerste gesprek weet Arjen zich voorbereid op de vraag die in het tweede ronde

zal vallen. „Of ik een ander mens geworden ben? Tja, ik heb het dit weekend aan mijn ouders gevraagd. Zij vonden mij zelfverzekerder geworden. Ik weet het niet. Voor mijn gevoel ben ik niet veranderd. Zelfverzekerder? Misschien door het feit dat je meer weet dan drie jaar geleden. Daarin hebben ze wel gelijk. Ik merkte dat goed in een onderwijsgroep Epidemiologie. Het ging over de invloed van stress, alcohol en roken op de gezondheid. De overgrote meerderheid van de leden van de onderwijsgroep geloofden in een kwantitatieve benadering van het begrip gezondheid. Er werd een formule geïntroduceerd waarmee je leeftijd, aantal pilsjes en sigaretten moest optellen en aftrekken en dan rolde daar een cijfertje uit. Ik vond dat belachelijk. Volgens mij is gezondheid een kwestie van gevoel, van ervaren. Ze keken me aan alsof ik volslagen krankzinnig was. Maar ik ben niet van mijn standpunt geweken. Ik voelde me zeker. Ook door de kennis die ik had. Ik ben wel met het keuzetracé gestopt.”

Zijn tweede studie, TGW, verliep een stuk voorspoediger dan zijn eerste. Alles bij elkaar heeft hij zeven jaar van de studiefinanciering mogen genieten. Volgens Arjen zag zijn studententijd er van de buitenkant „misschien wel braafjes uit”, zoals zoveel studententijden. „Maar ik heb heus wel ruig gefeest, hoor. Vooral in Groningen. Dat is echt een bruisende stad!”, zegt hij, en het lijkt of hij zich daarbij verontschuldigt. In zijn tweede studiestad, Maastricht, zagen zijn jaargenoten hem echter weinig in de kroeg. Arjen bleef drie jaar in het lethargische Vroenhoven wonen, in tegenstelling tot de meeste Belgiëëgers die zo snel mogelijk een kamer in Maastricht gingen zoeken. „Ik voel me er hartstikke thuis. Ik heb leuke contacten met huisgenoten en mensen van het dorp, via de voetbalclub. Ik heb nooit de neiging gehad om me aan te sluiten bij een dispuut. Dat vind ik heel erg geforceerd. Eng. Ik krijg de kriebels als ik ze allemaal in hetzelfde truitje of jasje zie lopen. Maar ik ben heus niet vies van uitspattingen hoor! Laatst hadden we een toernooi, hier in Vroenhoven. Toen hebben we het nog eens ontzettend laat gemaakt in de kantine.”

Als hij straks is afgestudeerd, wil hij naar Arnhem, waar zijn vriendin woont. Niet naar Rio de Janeiro, of Shanghai? „Ik ben wel eens in Hongarije geweest, op de bonnefooi, met de rugzak. Daar heb ik heel gekke dingen meegemaakt!” Even later peinst hij: „Natuurlijk, Je pakt je spullen, je gaat naar Rio de Janeiro, je zegt tegen je familie: ik bel wel weer. Dat klinkt natuurlijk veel avontuurlijker.”

Na een korte denkpauze, heel resoluut: „Maar dat zit blijkbaar niet in me, anders had ik het wel gedaan.”

Wim Ortjens

„Of ik veranderd ben? Mijn ouders vinden mij zelfverzekerder geworden”

Nooit meer krampachtig

Euforisch was ze toen in december 1994 de laatste pagina van haar afstudeerscriptie uit de printer kwam rollen. Zes maanden later is dat gevoel wat geluwd en staat mr. Kitty Kweens (25) weer met beide benen op de grond. "Op zo'n moment ligt de wereld aan je voeten. Je staat er dan niet bij stil dat het niet zo makkelijk is om een baan te krijgen." Flink wat sollicitatiebrieven en een paar sollicitatiegesprekken verder, weet de juriste wel beter. Toch is er geen spoor van wanhoop in haar te ontdekken. Terwijl ze met haar hand naar het pakje sigaretten op de bank zoekt, knijpt ze haar ogen lachend een beetje samen. "Ik denk dat er wel ergens een plaatsje voor mij is", klinkt het dan zelfverzekerd uit haar mond.

Twintig jaar was Kitty Kweens toen zij het ouderlijk huis in Helmond verruilde voor een kamer in Maastricht. Het echte leven zou gaan beginnen. "Ik was onbevangen en vond het allemaal heel spannend. Ik had al een forse puberteit achter de rug, ik was al veel uitgeweest en had al vaak concerten bezocht. Dus om het onbegrensde kunnen stappen ging het me niet." Het was eerder de vrijheid die de Helmondse aangename rillingen bezorgde. Niet dat ze thuis kort werd gehouden, maar nu zou zij haar eigen leven op poten gaan zetten. "Op jezelf zitten, jezelf ontdekken. Iedere dag van 's morgens tot 's avonds ben jij degene die alles regelt."

En dan was er natuurlijk nog de studie waar ze heel veel zin in had. "Ik ben heel leergierig, ik studeer graag. Als ik iets niet weet zoek ik het meteen in het woordenboek of in de encyclopedie op." Lange tijd had ze getwijfeld tussen rechten en psychologie. Uiteindelijk bedacht ze na een gesprek met een oom die gepromoveerd is in de psychologie, dat het advocatenbestaan haar toch meer zou liggen dan het leven van een therapeut. "Een psycholoog moet altijd maar doorgraven in de persoon, dat stopt nooit. Je bent voortdurend met die cliënt zelf bezig en dat lijkt me heel zwaar. Ik vind het graven en spitten in anderen leuk, maar tot op zekere hoogte. Ik wil voor mijzelf een grens en die levert het recht met al zijn zakelijke regels. Bij ons wordt een persoon uiteindelijk een zaak. Je verleent op de eerste plaats rechtsbijstand, al komt daar natuurlijk altijd geestelijke hulp kijken. Maar als jurist moet je uiteindelijk de gevoelens uitzuiveren om tot een objectieve kijk op de feiten te komen. Daar gaat het om, daar doen wij het mee. Juist dat zakelijke spreekt mij aan, daar kan ik me uiteindelijk achter verschuilen."

De keuze voor de Maastrichtse universiteit was geen moeilijke. Het probleemgestuurd onderwijs had tijdens de open dag zo'n diepe indruk op haar gemaakt dat de Katholieke Universiteit Brabant haar meteen kon afschrijven. De kleine groepen waar gediscussieerd werd, waar niemand een blad voor de mond hoefde te nemen en waar de tutor rekende op een zelfstandige student die zijn eigen literatuur verzameld, dat was het helemaal. De stad zelf vond ze ook wel aardig, al vind ze achteraf dat hier maar weinig gebeurt. Geef Kitty maar Amsterdam.

'Voorzichtige leerling'

Het leven begon dus in 1989, in een studentenhuus in Maastricht. Alles was nieuw, de huisgenoten, de kroegen, de Maastrichtenaars. Maar dat betekende niet dat alle oude karaktertrekken automatisch verdwenen. Integendeel. In het eerste jaar

Kitty Kweens, al zes maanden meester in de rechten (foto Nelis Tutkey)

van de studie kwam de "voorzichtige leerling" die Kitty Kweens maar al te goed kende, weer tot volle bloei. Eigenlijk, zo concludeert zij, leek ze nog veel op de belhamel die in de zesde klas van de lagere school het advies kreeg om naar de mavo te gaan. Niet omdat ze te weinig hersens had; veel eerder omdat het meisje Kweens, dat in de klas met veel bravoure haar woordje deed, de kat uit de boom keek zodra het om leren ging. Geen grote onverschrokken stappen vooruit, maar langzaam maar zeker de grenzen van het eigen kunnen af-tasten. "Het was geen kwestie van zelfonderschatting", vindt ze. "Die mavo paste bij mij, hoorde bij de fase van mijn ontwikkeling. Ik was een langzame starter die pas na verloop van tijd er vol in ging. Ik had het nodig om me in een rustig tempo tot een goede scholier te ontwikkelen. Van mavo, via havo naar het vwo."

Ook in de eerste twee jaar aan de Rijksuniversiteit Limburg waren woorden als zelfverzekerd of zelfbewust niet direct op de juriste in spe van toepassing. "Ik speelde weer op zeker. Niet in mijn sociale contacten, daar ben ik altijd heel makkelijk in geweest, maar wel in mijn studie. Ik wist niet wat ik kon, ik kende mijn grenzen niet en besloot me helemaal op de studie te concentreren. De propedeuse wilde ik per se in één keer halen." Kitty werd, zoals ze het zelf noemt, een "modelstudent". Ieverig zocht ze in de bibliotheek naar literatuur, uren besteedde ze aan het maken van samenvattingen. Er ging bijna geen onderwijsgroep voorbij, of zij bracht haar opvattingen zonder schroom naar voren. Discussies waren er volop, precies zoals ze had verwacht en had gehoopt. Wat dat betreft was er op de open dag niets te veel gezegd. Wat minder geslaagd was een bepaald type rheidstudent: de mensen die de kantjes er vanaf liepen en profiteerden van het werk dat de rest verzette. "Iedereen moet zelf weten of hij zich inzet of niet, je kunt niemand dwingen om te werken. Maar ik gaf mijn aantekeningen nooit aan mensen

die geen bal uitvoerden. Dat zouden paartjes voor de zwijnen zijn."

Slechts één keer tijdens haar hele studie trof Kweens een onderwijsgroep die helemaal niet functioneerde. "Ik ben toen geswitched. Ik zei tegen mezelf: ja, doe, als ik hier blijf trek ik de kar en daar heb ik helemaal geen zin in. Dan leer ik te weinig. Dat is het zwakke punt van het probleemgestuurd onderwijs: hoeveel je leert hangt erg van de tutor en de groep af." Een week voor de bloktoets ging standaard de deur van haar kamer dicht en sloot ze zich op. Vrienden en kennissen moesten later nog maar eens terugkomen en het avondje stappen kon best een weekje wachten; nu moest er geblokt worden. "Dat is pas echt studeren, heerlijk vond ik dat. Ik zat van 's morgens vroeg tot 's avonds laat aan mijn bureau en kwam er pas achter vandaan als ik goed voorbereid was." Ze studeerde dus toetsgericht? "Nee hoor, dat zeker niet alleen, ik wilde ook alles weten. Gewoon, omdat ik de stof boeiend vond." Het resultaat van haar aanpak in dat eerste jaar was er in ieder geval naar; in september 1990 zat Kitty Kweens met haar propedeusebul op zak in het tweede jaar.

Krampachtig

Gesterkt door de toetsresultaten die keer op keer positief waren, durfde zij steeds beter op zichzelf te vertrouwen. Maar ook de houding van de Maastrichtse professoren blijkt achteraf heel bepalend te zijn geweest: "Op de middelbare school bleef een leraar altijd een leraar, maar hier staan de tutores, of ze nou hoogleraar zijn of niet, veel dichterbij je. Zij behandelen je als een gelijke, dat is een groot pluspunt van de RL. Zij laten je zien dat ze net zo normaal zijn als jezelf. Je kunt ze gewoon aanspreken, je hoeft niet tegen ze op te kijken en daar krijg je meer lef van." Het krampachtige verdween dan ook. "Ik werd zekerder. Ik ontdekte dat ik effectiever kon stude-

ren, met minder uren toe kon, en werd daardoor flexibeler. Ik ging er dingen bij doen: lid van de studierichtingscommissie Nederlands recht, studentassistent arbeidsrecht, medewerker van de wetswinkel Geleen en vrijwilligster bij het asielzoekerscentrum in Brunssum." Uiteindelijk studeerde ze nog maar tweeëneenhalve dag per week. De rest van de tijd ging op aan de baantjes, vrienden, uitgaan en hobby's.

Scherpe kantjes

"Ik ben door de studie, het hele leventje er om heen en de baantjes niet alleen zelfbewuster geworden, maar ik ben ook genuanceerder gaan denken. Je gaat met zoveel verschillende mensen om. Denk alleen aan de onderwijsgroepen die iedere keer van samenstelling wisselen. Je hoort daar zoveel verschillende opvattingen dat je niet star kunt blijven volhouden dat het leven zwart-wit is. Op het Arrondissement Nieuwenhof ervaar je ook dat het leven niet zwart-wit is. Daar speel je advocaatje of officier van justitie en kom je voor het eerst de praktijk tegen. Tijdens mijn stages in de advocatenpraktijk en op de arrondissementsrechtbank van Maastricht werd dat nog duidelijker. Dan gaan de scherpe kantjes er bij jezelf wel af en wordt er een groot beroep op je inlevingsvermogen gedaan."

Daaraan heeft het haar trouwens nooit aan ontbroken. Als ze nu terugkijkt was het altijd haar grote kracht dat ze zich zo makkelijk in heel verschillende mensen kon inleven. Op de mavo kwam Kitty in aanraking met jongeren uit alle lagen van de bevolking. Eigenlijk kon ze met iedereen wel opschieten: met de pestkoppen en met de klasgenoten die altijd als pispaal fungeerden. Voor hen die regelmatig het haasje waren nam Kitty het altijd op. "Ik vond het gemeen en zielig en zei er dus iets van. Dat pikten mensen van mij. Er werd naar me geluisterd omdat ik met beide groepen kon omgaan." Even grinnekt ze, om dan wat feller te vervolgen: "Maar je moet niet denken dat ik een Jeanne d'Arc ben, die met een vlaggetje in de hand een paar kneuzen achter zich aansjouwt." Nee, geen Jeanne d'Arc, maar wel een juriste die graag haar sporen binnen de sociale advocatuur wil verdienen. "Er zijn altijd mensen die het slachtoffer worden van de wetgever. Kijk maar naar de WAO. De nieuwe regeling is misschien voor het gros van de arbeidsongeschikten acceptabel, maar er worden nu ook mensen gedeeltelijk of helemaal goedgekeurd die met rust gelaten zouden moeten worden. Die niet meer kunnen werken. Voor deze groepen wil ik een weg door het recht banen, onafhankelijk van hun inkomen of status. Die mensen wil ik het gelijk laten halen, mochten ze dat hebben. Ik wil dat iedereen krijgt waar hij recht op heeft. Dat heeft alles te maken met rechtvaardigheid, met eerlijk zijn."

"In mijn eigen leven zorg ik daar zelf voor. Als ik een punt kreeg waar ik het niet mee eens was, sprong ik op mijn fietsje en reed naar de faculteit. Niet om daar als een debiel te gaan roepen, maar om mijn eerlijk deel te krijgen. En als ik, zoals gisteren gebeurde, na een sollicitatiegesprek wordt afgewezen bel ik even naar de commissie. Om te horen waarom de keuze niet op mij is gevallen. Daar leer ik ook weer van."

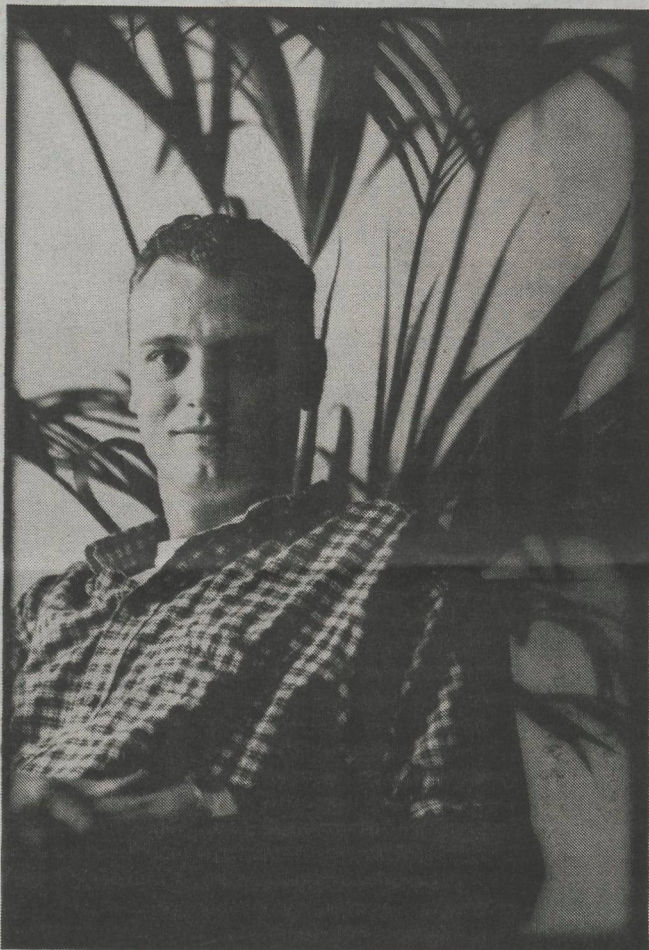
Riki Janssen

"Het zakelijke van het recht spreekt mij. Daar kan ik me uiteindelijk achter verschuilen."

Van impulsiviteit naar twijfel

Hij is lang, tegen de twee meter, en atletisch gebouwd. Een sporter; altijd van alles gedaan. Vijftientig jaar telt hij, maar zijn gezicht oogt jonger. Misschien heeft dat iets te maken met het feit dat hij zich tegenwoordig onzekerder voelt dan toen hij achttien was. Dat hij zich meer dan ooit afvraagt hoe hij de rest van zijn leven moet inrichten.

Drs. Diederik Veldkamp, econoom (foto Nelis Tutkey)

land vereiste een inkomen dat hoger was dan basisbeurs en ouderlijke bijdrage tezamen. De horeca, maar dan aan de andere kant van de bar of in de bediening, bood uitkomst.

Diederik amuseerde zich dus wel, ofschoon dat meer buiten dan in de studie was. De bedrijfseconomie, en later de organisatie-richting daarin, vermocht hem maar matig te boeien. "Ik zat te wachten op iets wat me enthousiast kon maken, waar ik me in

de praktijk."

Hij had na school beter naar de Heao kunnen gaan, weet hij nu. "Ik ben niet gaan studeren om wetenschapper te worden, maar om het bedrijfsleven in te gaan. Een praktische opleiding was beter voor mij geweest."

Maar hij gaf niet op. Waarom niet? Omdat je dat niet doet. En omdat hij niet wist wat hij dan wel zou moeten doen, want dat van die Heao heeft hij pas later bedacht. En omdat anders de militaire dienst hem achter de broek zou zitten. Hij bleef.

Te bescheiden

Wat vond hij leuk in de studie? Na lang peinen komt het antwoord. Hij koos voor de organisatie-richting omdat het strategische gedrag van organisaties, bedrijven, hem boeit. Hoe men in het spel van onderlinge concurrentie overlevings- en groei-strategieën bedenkt, hoe je een organisatie zodanig vorm kan geven dat zij het beste presteert. "Zoiets doen, dat lijkt me leuk." Maar wie doet dat? Juist managers, het hogere kader. Geen posities waar je zomaar terecht komt. Zou hij het kunnen? "Ik geloof het wel, maar niet in een groot bedrijf. Ik zie mezelf wel leiding geven in een kleine- of middelgrote onderneming. Tenminste, ik zou het willen. Of ik het echt kan weet ik niet."

Eerder in het gesprek was dat een vraag waarover hij lang moest nadenken: weet je wat je kunt, na die zeven jaar studie? Het antwoord kwam aarzelend. Ja en nee. "Ik heb de neiging te bescheiden te zijn over mijn eigen capaciteiten. Wat ik kan, kan iedereen, denk ik wel eens." Toch is hij niet pessimistisch, "want ik heb het gevoel dat ik het zou kunnen leren. Ik heb te weinig kaas gegeten van wat er in de praktijk speelt, maar ik heb wel het idee dat ik genoeg geleerd heb om mezelf verder te ontwikkelen."

Zijn onzekerheid over zijn eigen capaciteiten, zijn gebrek aan zelfvertrouwen, heeft hij omgebogen naar een actieve vraagstelling: hoe zien anderen hem? Van zijn vrienden kreeg hij te horen dat het nogal opviel dat hij zo moeilijk knopen doorhakt. Hij heeft de neiging beslissingen voor zich uit te schuiven. Het was iets wat hij wel wist, maar waarvan het toch handig is als anderen het zeggen. En hij weet inmiddels meer. Dat hij makkelijk contacten legt met verschillende soorten mensen; dat hij een goede babbel heeft; dat hij goed kan luisteren, belangstelling heeft voor mensen en hun drijfveren; dat hij in gesprekken ruimte geeft aan anderen en ervoor zorgt dat iedereen en alle relevante aspecten aan bod komen.

Tijdens een sollicitatiegesprek dat hij onlangs voerde, durfde hij het aan om diezelfde vraag voor te leggen: wat vond men van hem? Zijn moed was uit nood geboren, "want het gesprek liep faliekant mis. Ik zat niet lekker in mijn vel, en ze lieten me alle hoeken van de kamer zien. Toen eenmaal duidelijk was dat het met die baan toch niets zou worden leek het me verstandig om er dan maar uit te halen wat er in zat. Als ik ze vroeg hoe ze mij beoordeelden kon ik daar een volgende keer wat aan hebben."

Aan de andere kant van de tafel werd serieus gereageerd. Het kwam erop neer dat men hem te rationeel vond. "Als ik mensen wil overtuigen probeer ik hun en mijn ideeën tegenover elkaar te zetten en ga dan op zoek naar een manier om eruit te komen. Inderdaad, heel rationeel. Dat werkt vaak niet, zeiden ze. Er komt meer bij kijken. Bluffen bijvoorbeeld. Maar ik durf het risico daarvan niet te nemen. Dat is dus iets waaraan ik moet werken."

Een jaar heeft hij toneel gespeeld, bij Alles is Drama. Daar kon hij de emotionaliteit kwijt waar hij in het gewone leven meer moeite mee heeft. De confrontaties die hij normaliter ontloopt omdat hij bang is "dat mensen hem vervolgens niet meer moeten", kon hij hier zonder vrees voor consequenties aangaan. Hij kon zich meer blootgeven dan anders, "en daarna ga je zonder blaam de deur weer uit, want het is toeneel."

Idealen

De vraag waar hij nu mee worstelt betreft de toekomst. Zijn toekomst. Hij zoekt een baan, een 'regelfunctie', in de reclam sfeer. Niet vanwege het snelle imago of het grote geld, dat stadium is hij voorbij. Wel omdat het een creatieve omgeving is waarin mensen hun inventiviteit zo moeten inzetten dat er verkoopbare producten uit rollen. Dat commerciële element trekt hem ook.

Maar of het echt zijn cup of tea is, tja, dat is afwachten. Hij probeert nu, met deze ambitie, enigszins richting te geven aan zijn leven. Een vast beeld van wat hij wil, heeft hij niet, "maar je moet ergens de eerste stappen zetten."

Wat als het hem straks tegenvalt? "Dan hoop ik sterk genoeg te zijn om te vertrekken en iets anders te gaan doen. Mijn angst is dat ik misschien ergens blijf hangen waar ik het eigenlijk niet naar mijn zin heb."

De worsteling van Diederik Veldkamp gaat echter dieper. Niet alleen wat voor baan hij zal krijgen en hoe dat zal bevallen, maar vooral: wat de zin van dat alles is. "Hoewel ik niet religieus ben, geloof ik toch dat je niet alleen maar voor jezelf op deze aardkloot bent. Je kunt er naar streven om gelukkig te worden, om een dak boven je hoofd te hebben, een inkomen, een gezin. Maar als je de wereld verlaat moet je wel iets achtergelaten hebben, vind ik. Wat? Ik zou het niet weten, ik zoek naar iets waarin ik mijn steentje kan bijdragen. Dan kan je zeggen: ga dan niet bij een reclamebureau werken maar bij Unicef, of bij Artsen zonder grenzen. Dat is zo. Ik weet alleen niet of ik daar de persoon voor ben. Ik ben niet iemand die zich erg zou opofferen. Het ontbreekt me aan idealen, aan morele doelen. Toch moet het leven zin hebben. En die heeft het niet vanzelf, die moet je er aan geven. Als ik straks aan het einde ben, wil ik niet achteraf tot de conclusie komen dat het allemaal géén zin heeft gehad. Dat lijkt me vreselijk. Ik wil er vooraf al zicht op hebben."

Wie denkt dat Diederik Veldkamp tenonder gaat aan zijn gebrek aan zelfvertrouwen en aan de existentiële vragen "die achter in mijn hoofd broeien", heeft het echter mis. Er is één ding waarover hij niet onzeker is. Een basisgevoel, diep van binnen. "Ja, ik heb een simpel gevoel dat ik wel een goed mens ben. Ondanks al mijn fouten."

Wammes Bos

Op de vraag wat hij nu echt leuk vond in zijn studie blijft het lang stil. Dat hij er zeven jaar over heeft gedaan komt namelijk niet omdat hij het zo ontzettend naar zijn zin had. Sterker nog, het viel tegen. Diederik Veldkamp: "Ik geloof dat ik beter wat anders had kunnen doen. Toen ik van de middelbare school afkwam heb ik mijn keuze nogal naïef gemaakt, denk ik achteraf."

Een ding stond destijds redelijk vast: dat het iets met economie zou worden. De invloed van zijn vader was daar debet aan. Die is econoom, en met hem had hij het vaak over economische problemen, als de actualiteit daar aanleiding toe gaf. Nee, hij was niet een van die dwarse pubers die zich zo ver mogelijk van het vaderlijk voorbeeld wil verwijderen. Het tegendeel is eerder waar: "Het leek me leuk om in zijn voetsporen te treden. Conflicten met hem had ik niet. En hij was de enige volwassene in mijn omgeving die iets over een studie wist te vertellen."

Wat hem als achttienjarige Haarlemse scholier vooral trok was het vooruitzicht van een flitsende baan waarmee veel geld verdiend zou worden. De wereld van snelle jongens, snelle business. Resteerde de vraag in welke stad en aan welke universiteit naar dat lokkende eindpunt toegewerkt zou worden. Het werd Maastricht. Hij kende de stad omdat zijn oudere broer er de hotelschool volgde, en hij vond de kleinschaligheid van het probleemgeestuur onderwijs gunstig afsteken bij de massaliteit van bijvoorbeeld Rotterdam. "Toen ik daar het station uitstapte overviel de chaos me al. Op de universiteit was het niet anders. Daar wilde ik dus niet heen." Maar wat de doorslag gaf was niet zozeer het onderwijssysteem als wel de stad Maastricht zelf. Bijna buitenland, vond Diederik. Als je er uit het raam kijkt kun je met een beetje goede wil iets zien wat op bergen lijkt. En de sfeer, de huizen, alles was anders dan hij in het westen des lands kende. "Dat trok me, want ik wilde wel eens wat anders." En het viel hem niet tegen. Dat wil zeggen: de stad niet.

Tweede natuur

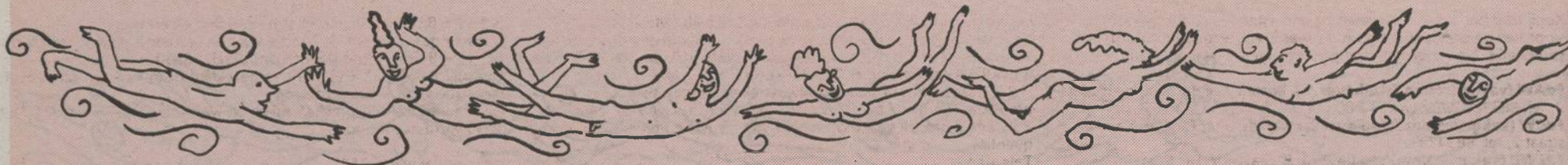
Hij was impulsief in die dagen, zegt hij nu. Een jongen die over veel dingen nauwelijks nadacht. In de loop der tijd is dat veranderd. Doorgeschoten naar de andere kant zelfs. Hij denkt nu teveel na, bekijkt alles van alle kanten. En weet dan niet meer

"Ik heb een simpel gevoel dat ik wel een goed mens ben. Ondanks al mijn fouten."

waar hij voor moet kiezen. Twijfel is een tweede natuur geworden, de verantwoordelijkheid voor een keuze soms beangstigend. Ofschoon hij op school een soort studiebol was die de verplichte zes jaar vwo moeiteloos doorliep, is hij op de uni nooit een erg fanatieke student geweest. Niet dat hij niet van studeren houdt, maar hij had er gewoon vaak de tijd niet voor. Sport was belangrijk: "Je wordt er fris van." Veel zaalvoetbal, later ook andere dingen, roeien bijvoorbeeld. Daarnaast, en soms moeilijk te combineren, was er "het stapgebeuren. Dat heb ik de eerste jaren stevig gedaan."

Hij had het ook druk met werken. Want zijn 'levensstijl' van veel uitgaan en dure tripjes met de OV-kaart door het ganse

wilde verdiepen. Want als ik iets echt leuk vind, dan ga ik er ook voor. Dat is me in al die jaren helaas zelden overkomen." In zijn derde jaar (het tweede jaar van de studie zelf) kwam de inzinking. Stoppen, dacht hij, dit wordt niks. De studie was te abstract, gaf te weinig handvatten om de praktijk mee aan te pakken. Tussen de boeken en de wereld gaapte een onoverbrugbare kloof. Vol overtuiging getuigt hij ook nu nog van zijn onverminderde weersin tegen een academische regel pur sang, de *ceteris paribus*-formule. Een theoretische constructie die elementen uit de werkelijkheid isoleert en eventjes als onveranderlijk voorstelt om op die manier de werking van andere variabelen zonder 'storende' invloeden te kunnen bestuderen. "Op die manier komt het dus nooit overeen met

Voor het geluk geboren

„Mijn vader zegt altijd: Marieke, je bent iemand die voor het geluk is geboren. Dan zeg ik: dat kan wel zo zijn, maar ik doe er ook iets voor om het af te dwingen.” Inderdaad verloopt de onderwijs-carrière van Marieke Kruip van een leien dakje. Zonder één hapering doorliep ze de lagere school, het gymnasium en haar studie geneeskunde. Zelfs haar rijbewijs haalde ze de eerste de beste keer. Alleen voor de eerste voortgangstoets kreeg ze een ‘twijfelachtig’. „Toen ben ik ontzettend kwaad geweest.” Begin volgend jaar, kort nadat ze 25 jaar is geworden, studeert ze af als basisarts. ‘Hopelijk’ hoeft ze er niet bij te zeggen want tegenslagen liggen niet in haar lijn.

Zelfs haar rijbewijs haalde ze in één keer

Ze is geboren in Swalmen bij Roermond. Vader was er een ‘van de melkfabriek’, moeder ‘een van de kleifabriek’. Ze heeft een vier jaar oudere zus, Elianne, die na enige omzwervingen verpleegkundige werd en nog steeds is. Vader is ingenieur bij de energieproducent voor Zuid-Nederland EPZ en moeder lerares aan de katholieke basisschool. Het enige probleem met haar ouders was dat die haar wel eens wilden controleren: „Dan ging ik precies het tegenovergestelde doen van wat ze me vroegen. Zolang ze me met rust lieten was alles orde, maar als ze vroegen of ik mijn huiswerk ging maken, deed ik het niet.” Het ouderlijk huis ligt een beetje buiten het dorp, aan de Rijksweg net voor het bordje Swalmen. Dat had meer dan een symbolische betekenis: „Ik ben nooit een dorpsmens geweest. We zijn ook ‘hollands’ opgevoed, dat wil zeggen: niet in het dialect. Later heb ik mezelf wel dialect leren spreken, maar eigenlijk ken ik alleen de mensen uit het dorp die bij de harmonie zijn.” Op haar dertiende werd ze lid van harmonie Sint Cecilia en daar speelt ze nog steeds klarinet. Als ze naar huis gaat, is het meestal om muzikale redenen. De lagere schoolklas waarin ze zat was niet opvallend, zonder bollebozen. Van de 24 leerlingen zijn er twee op de universiteit terecht gekomen. Marieke Kruip was de enige die naar het gymnasium ging, het Bisschoppelijk College Broekhin in Roermond. „Ik heb het altijd leuk gevonden naar school te gaan en ik studeer nog altijd met plezier. Na een paar weken vakantie krijg ik zin in een goed boek, dan kan ik weer eens wat doen.” Daar komt nog iets anders bij: zij doet graag dingen die anderen niet van haar verwachten. Naar het gym gaan, en niet als de meeste meisjes naar alfa, maar met de jongens naar bèta. „Als iemand A zegt, zeg ik liever B, maar wel op een manier die bij me past.” Ze was ‘goed maar niet supergoed’, met een duidelijke voorkeur voor exacte vakken, geen ‘studie’, maar iemand die er nog tachtig dingen naast doet.

Modellen

Modelleraren heeft ze nooit gehad en toen ze aan het eind van 5 gym begon na te denken over haar studie, stond haar evenmin een lichtend voorbeeld voor ogen, zij het dat haar oom, een jeugdpsychiater, wel enige invloed had: „Ik wilde iets bèta-achtigs doen, maar tegelijk ook iets sociaals. Ik ben in Eindhoven naar een open dag geweest voor medische technologie, maar dat vond ik niets. Daarna ben ik naar Utrecht en Maastricht geweest voor geneeskunde en toen wist ik het: genees-

Marieke Kruip: „Ik heb een heel goed basisjaar gehad. Dat was achteraf heel belangrijk” (foto Nelis Tutkey)

kunde in Maastricht! Veel mensen waren verbaasd; jij medicijnen? Je begint al te huilen als je bloed ziet. Dat is ook zo, ik heb nog steeds problemen met spuiten, dat vind ik doodeng. Ik wil ook geen snijdend vak, maar neurologie of interne gaan doen als ik een opleidingsplaats kan vinden.” Toen ze eenmaal had gekozen voor medicijnen was het ook superduidelijk dat ze arts wilde worden: „Ik zou het erg moeilijk gevonden hebben als ik uitgeloot was.” De eerste kennismaking met de studie en de medestudenten verliep vrij vlot. „Ik wist precies wat ik wilde. Dat was een groot voordeel, want ik ben niet iemand die zomaar op anderen afloopt van ‘hallo, ik ben Marieke’. Daar heb ik nog steeds problemen mee, maar als er iets gedaan moet worden en niemand wil zo gauw, denk ik: laat mij het dan maar doen. Als het stil viel in de onderwijsgroep nam ik wel het initiatief, maar daarna was ik weer stil. Dat heeft me ook wel eens geïrriteerd, want op een gegeven moment voel je dat anderen er misbruik van maken dat enkelen zich goed hebben voorbereid. Ik heb wel eens een houding gehad van: ja, zoek dat zelf maar op, dat ga ik niet voor de zoveelste keer uitleggen. Maar ook al steken anderen meer van jou op dan jij van de anderen, ik heb er toch altijd veel aan gehad dat ik in de onderwijsgroep actief kon zijn. Echt vervelende groepen heb ik ook nooit meegemaakt; ik ben nooit de enige geweest die de kar wilde trekken. Ik heb het zelf ook als de kracht van het systeem ervaren dat er een beschermende werking van die groep uitgaat waardoor je steeds op elkaar kunt terugvallen.”

Rotzooi

Ook de overgang van het ouderlijk huis naar het wonen op kamers verliep zonder

grote problemen. „Mijn vader wilde per se dat ik op kamers ging wonen. Ik kon niet koken en mijn kamer thuis was een enorme rotzooi, maar tot mijn eigen verbazing heb ik mijn kamer goed op orde kunnen houden en het koken ging vanzelf.” Ze kwam met 42 andere eerstejaars terecht in een groot huis in Veldwezelt: „Veel te druk om te kunnen studeren. Daarom ging ik samen met Wilbert die ook bij mij in huis woonde en een vriend van hem, Martijn, iedere morgen naar de faculteit en daar bleven we dan de hele dag. Studeren, thee drinken, kletsen. Zo hebben we een heel goed basisjaar gehad, waar ik mijn hele studie lang plezier van heb gehad. Het was ook hartstikke spannend dat eerste jaar, als je bekijkt wat er toen allemaal gebeurde.” De verstandhouding met Wilbert en Martijn was zo goed dat de drie na een jaar samen naar een flat aan de Adelbert van Scharnlaan verhuisden en daar ‘een geweldige tijd’ beleefden. „Daar heb ik geleerd wat echte vriendschap is. Die jaren zijn heel belangrijk geweest voor mijn volwassenwording. Ook voor de studie hebben we ons aan elkaar kunnen optrekken. Bovendien hebben zij mijn Nederlands gecorrigeerd en heb ik hen balkenbrij leren eten en de melkpakken opvouwen voordat ze die in de vuilnisbak gooiden.” Na drie jaar viel het bewonersgroepje toch uiteen: „Ik zag aankomen dat Wilbert wegging en ik kreeg ook meer behoefte aan zelfstandigheid.” En zo verhuisde ze naar een prach van een zolderkamer bij een familie waarmee ze eerder naar Frankrijk was geweest als vakantie-oppas voor hun gehandicapte zoon.

Actief

Ze heeft er altijd een strak studieritme op nagehouden en daarnaast nog een uitge-

breid programma van bestuurlijke, sociale en recreatieve bezigheden. Een greep uit de afgelopen jaren: ze is lid geweest van de faculteitsraad, is nog steeds lid van de Opleidingscommissie, is student-assistent geweest, heeft deelgenomen aan een pgo-cursus in Albanië, heeft een stage gevolgd in Zimbabwe en heeft uitgebreide reizen met hoog educatief gehalte gemaakt naar Polen en pas nog naar Nepal. En tussendoor houdt ze als toegewijd lid van harmonie Sint Caecilia haar klarinet op peil: „Zondag heb ik nog in de processie meegeloopen en dit weekend moeten we op concours.”

Hoe ze daar steeds de tijd voor heeft kunnen vinden zonder een seconde met haar studie achterop te raken? „Gewoon. Ik zorgde er altijd voor dat ik de leerdoelen had afgewerkt voordat ik naar de onderwijsgroep ging. Dat betekent heus niet dat ik ‘s nachts ging werken, dat heb ik nooit gedaan. Ik sta ‘s morgens om zeven uur op en dan studeer nog een paar uur voordat ik naar de onderwijsgroep ga. ‘s Middags ga ik andere dingen doen en ‘s avonds ga ik weer studeren, hoogstens tot tien uur. Ik hou van eenvoud. Televisie? Zelden. Als ik geen tv-toestel had gekregen, had ik er nu geen gehad. Kroeglopen? Nooit, maar ik ga wel veel mensen opzoeken of ze komen bij mij over de vloer. Ik moet me echt dwingen om één avond in de week voor mezelf te houden.”

Knobbeltje

De studie bleef ‘studie’ totdat ze in het vijfde jaar tijdens het co-schap gynaecologie een knobbeltje ontdekte in een borst van een patiënte: „Toen werd ik ineens geconfronteerd met het feit dat je iemand die tot dan toe als gezond door het leven gaat, ineens een ziekte toekent. Nu wordt het menens, dacht ik. Ik had wel eens patiënten gezien, bij wie ik bloeddruk mocht meten of een anamnese afnemen, maar nu besepte ik ineens dat er consequenties aan mijn handelen waren verbonden. Gelukkig is het goed afgelopen met die patiënte. Ze was heel dankbaar en vol lof over mijn houding, maar ik heb eigenlijk niets bijzonders gedaan.” Het liefst wil ze in het ziekenhuis blijven werken omdat daar de intellectuele uitdaging het grootst is. Eerst wil ze agnio worden en dan een opleidingsplaats vinden bij een afdeling neurologie: „Hoe is het mogelijk dat een verandering in de hersenen leidt tot een verandering in gedrag? Dat soort vragen vind ik fascinerend. Als ik niet meteen een plaats vind, zou ik graag een tijdje teruggaan naar Afrika. Ik verlang heel sterk terug naar de rust en eenvoud die ik daar heb leren kennen, maar ik kies er niet voor om mijn hele leven daar te gaan doorbrengen.” Ze is niet bang dat ze straks in het witte wereldje haar onbevangenheid zal moeten opofferen aan gevaren als tijdsdruk, competentiestrijd of ellebogengevechten. „Nee, ik zie genoeg artsen waarvan ik denk: zo wil ik het later ook doen. En ik zie er genoeg van wie ik denk: doe niet zo bot, kun je die patiënt niet even uitleggen waar je mee bezig bent?”

Jacques Herraerts

K
v
p
Fi
2
Fi
St
Fi
Se
Fi
ke
Fi
ni
F
p
St
In
fa
B
va

Te
Bij
op
Pr
pri
he

Pr
Op
Th
Fdi

Pr
Mv
Be
de

Pr
Op
of
fur
en

Pr
Drs
vali
tor

Pr
Mw
toe
Pro

Pro
Op
Pla
tior
Par

On
Tijd
juni
die
rich
de
stuc
wer

Stip
Het
ond
ren
voor
buit
king
Het
vraa
hum
2 me
Info
bus
(Mee

Mili
De
kun
Bode
Kanc
scho
de bi
wijsb
een c
Aann
Postk

Er is
wacht
De p
ren. 2
cijferi
Voor

23-06
23-06

29-06
29-06
30-06
30-06
31-08
01-09

06-09

Werkzaamheden:

zijn het organiseren en zelfstandig uitvoeren van kwaliteits- en welzijns-metingen in vier verpleeghuizen, het zelfstandig uitvoeren van computerwerkzaamheden. De metingen bestaan uit het raadplegen van de bewonersadministratie en het interviewen van bewoners, familieleden van bewoners en verzorgenden en verplegenden in de participerende verpleeghuizen.

Functie-eisen:

- minimaal HBO-V
- ervaring met SPSS
- goede contactuele eigenschappen
- bereidheid tot reizen
- ervaring in de intramurale verpleeghuiszorg
- ervaring met kwaliteitsmetingen.

Salaris: max. f 4.262,— bruto per maand (schaal 7) bij een full time functie.

Voor meer informatie kan contact opgenomen worden met drs. Afke Berkhout (onderzoeker, tel. 881551) of met dr. Nicolle Boumans (project-leider, tel. 881692).

Interne vacature 221

De vakgroep Informatica voert sinds 1987 onderzoek uit op het gebied van de Kunstmatige Intelligentie. Het onderzoek concentreert zich op vier onderzoeksgebieden: Object- en Agentgeoriënteerd Modelleren, Neurale Netwerken, Zoeken en Spelen en Multi-Media. Het onderzoek van de vakgroep is ondergebracht in het onderzoeksinstituut MATRIKS, dat per 1 januari 1995 van start is gegaan. Naast het onderzoek participeert de vakgroep in de Transnationale studierichting Kennistech-nologie.

Bij de vakgroep zijn momenteel 20 medewerkers werkzaam. De vak-groep beschikt over 12 Unix werkstations (7 Suns, 4 Linux machines en 1 IBM RS 6000), 22 PC's en een inbelservice, allen gekoppeld aan het universitaire netwerk. De vakgroep verzorgt diverse internet-services, zoals een WWW-, FTP-, DNS-, CSO- en SMTP-server.

Wegens vertrek van onze huidige systeembeheerder is er per 1 septem-ber 1995 plaats voor een

systeembeheerder 1.0 fte w/m

Taken zijn o.m.:

- beheer van de PC's en Unix werkstations
- beheer van het netwerk, met name de voorzieningen elektronische post, domain name service, inbelservice, automatische backups en printers
- ondersteuning van medewerkers van de vakgroep op het gebied van hardware en software
- installatie van software, zowel public domain als commercieel
- opstellen van een jaarlijks apparatuurplan
- onderhouden van contacten met leveranciers van computersystemen
- advisering over nieuwe ontwikkelingen op het terrein van software en hardware die ingezet kan worden in de bestaande werkomgeving
- boekhouding apparatuurbudget
- registratie aanwezige hardware
- maken van backups
- begeleiding medewerker van de Stichting Phoenix
- ondersteuning bij externe projecten.

Functie-eisen:

wij zoeken iemand met een HBO- of gelijkwaardige opleiding en relevan-te werkervaring. U heeft kennis van het besturingssysteem Unix (Sun OS en/of Linux), MS-DOS, Windows for workgroups, TCP/IP en ethernet. Verder beschikt u over praktische ervaring in het opzetten en onderhou-den van meerdere computersystemen in een netwerk omgeving. U bent zelfstandig en flexibel en u beschikt over goede contactuele eigenschap-pen.

Salaris:

wij bieden u naast een dynamische werkomgeving met enthousiaste collegae, een full time aanstelling voor 1 jaar, met uitzicht op een vaste aanstelling. Uw salaris bedraagt max. f 5.452,— bruto per maand (schaal 9). Info: prof. dr. H.J. van den Herik, tel. 883477 of met mw. A.E.M. van den Bosch, tel. 883525/3391.

Interne vacature 222

vacature I: toegevoegd onderzoeker Deze is gedurende drie dagen per week werkzaam voor het onderzoeksproject "Jeugdbeleid hart- en vaatziekten" en is verantwoordelijk voor de produktie van overzichts-artikelen over onderzoek naar psychosociale determinanten op het gebied van roken, voeding, beweging en stress, alsook voor de ontwikkeling, afnames en statistische verwerking van het determinanten onderzoek. Gedurende twee dagen per week bent u werkzaam voor het onder-zoeksproject voor de Intramurale Minimale Interventie Strategie en ben u verantwoordelijk voor de voorbereiding, uitvoering, statistische analy-ses en verslaglegging van dit onderzoek.

Het betreft een aanstelling voor 1,0 fte voor de periode van 11 maanden (aanvangsdatum 15 augustus 1995). Uw salaris is afhankelijk van de opleiding en bedraagt minimaal f 3641 en maximaal f 5977 bruto per maand bij volledig dienstverband (schaal 10 BBWO)

Vereisten:

- * een voltioede universitaire opleiding in gezondheidswetenschappelijke richting
- * ervaring met het opzetten, organiseren, uitvoeren van kwalitatief en kwantitatief veldonderzoek
- * ervaring met de analyse van kwalitatieve onderzoeksgegevens (bijv. regressie-analyse, multi-variate variantie analyse, schaalanalyses)
- * goede organisatorische en contactuele vaardigheden
- * goede schriftelijke vaardigheden

Salariëring

* inschaling maximaal f 4103 bruto per maand bij volledig dienstverband (schaal 7 BBWO)

interne vacature 223

vacature II: assistent onderzoeker De betreffende medewerker is gedurende vijf dagen per week werkzaam voor het project "Jeugdbeleid hart-en vaatziekten". Uw taken betreffen het opzetten en bijhouden van een literatuurbestand, het organiseren en coördineren van het onder-zoek, de werving van respondenten en het opzetten van de databestan-den en assistentie bij de statistische verwerking en verslaggeving. De aanstelling geschiedt voor de duur van 1 jaar. Datum indiensttreding: 15 augustus 1995. Uw salaris bedraagt minimaal f 3142 en maximaal f 4103 bruto per maand bij volledig dienstverband (schaal 7 BBWO)

Vereisten

- * goede organisatorische en contactuele vaardigheden
- * ervaring met het uitvoeren van kwalitatief en kwantitatief veldonder-zoek
- * ervaring met analyses van kwalitatieve en kwantitatieve onderzoeksge-gevens
- * goede schriftelijke vaardigheden

Inlichtingen Nadere inlichtingen over beide vacatures kunnen worden ingewonnen bij dr. H. Schaalma (882408/882406) en dr. H. de Vries (882410/882406).

Interne vacature 224

Binnen de Faculteit der Rechtsgeleerdheid is met ingang van 1 augustus 1995 een vacature voor 1.0 fte. voor de functie

MEDEWERKER PRACTICUM ARRONDISSEMENT NIEUWENHOF (V/M)

Het Practicum Arrondissement Nieuwenhof (ook bekend als de oefenrechtbank) is een practicum in de juridische vaardigheden en in het bijzonder de processuele vaardigheden, dat door alle studenten Neder-lands recht van de faculteit in hun doctoraalfase gevolgd dient te worden. De personele bezetting van de organisatie van het practicum (de Griffie AN) bestaat naast de aan te stellen medewerker uit de practicumcoördi-nator.

Als taken van de medewerker zijn onder meer te onderscheiden:

- initiiëren en ontwerpen van zaken voor de oefenrechtbank;
- begeleiden, inhoudelijk en in tijdpad, van de lopende zaken;
- bijhouden en bewaken van de vorderingen van studenten in de zaken;
- het organiseren en ondersteunen van zittingen;
- onderhouden van uiteenlopende contacten binnen en buiten de facul-teit;
- nemen en uitwerken van initiatieven ter verdere ontwikkeling van het practicum.

Vereisten:

- kennis op academisch juridisch niveau;
- ervaring met de juridische praktijk.

Salariëring:

minimaal f 3.957,— / maximaal f 5.452,—.

De duur van de aanstelling is vooralsnog 2 jaar.

Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij mr C. Aretz, Coördinator Practicum Arrondissement Nieuwenhof (toestel 3039).

INTERNATIONALE SAMENWERKING

Wijziging openingstijden spreekuur Studie en Stage in het buiten-land

In verband met vakantie vervallen de spreekuren 'studeren en stage in het buitenland' in de periode van 12 juni t/m 7 juli. Studenten en medewer-kers kunnen voor informatie en afspraken contact opnemen met Ika Ploumen, telefoon 883513, Bureau Internationale Samenwerking (tus-sen 9.00 en 10.00 uur).

Culturele Verdragen en andere beursmogelijkheden

De NUFFIC-brochure voor studie- en onderzoek in het buitenland ligt voor belangstellenden ter inzage bij de studie-infotheek van Bureau Internationale Samenwerking. De brochure heeft betrekking op het studiejaar 1996/1997. Voor meer informatie kan contact worden opge-nomen met Ika Ploumen, (coördinator Culturele Verdragen) tel. 883513.

Stages in buitenlandse bedrijven

Wie van plan is komend studiejaar in het buitenland in een bedrijf een

stage-opdracht uit te voeren, zou in aanmerking kunnen komen voor een subsidie uit het Europese 'Leonardo Da Vinci' programma. De stage moet worden erkend door de faculteit. Duur 3 tot 12 maanden. Subsidieabel zijn: reiskosten, additionele kosten van levensonderhoud en event. voorbereidingskosten. Deadline: 31 juli 1995! Voor informatie kan men terecht bij Mariët Ham, dienst ISIS, tel. 883593 en bij de eigen faculteit (coördinatoren internationalisering).

DIENT STUDENTENZAKEN

Informatiebalie S2

Aan de informatiebalie kun je terecht met vragen op het gebied van in-/uitschrijving, collegekaart, collegegeld, inschrijvingsduur, studiefinan-ciering, mogelijkheden tweede studie aan de RL, militaire dienst, stu-denten met een buitenlands diploma, adreswijzigingen, etc. Bij de informatiebalie is voorlichtingsmateriaal aanwezig.

AFSPRAKEN met de STUDENTENDECANEN, STUDENTENPSYCHOLOOG, PSYCHOTHERAPEUTE, secretaris AFSTUDEERFONDS en medewerker voor BUITENLANDSE DIPLOMAHOUDERS, lopen ook via de informatie-balie (tel. 883354).

Adres: Lenculenstr. 26, tel. 043-883354, openingstijden: ma t/m do 11.00-16.00u. en vr 10.00-12.00u.

Studentenpsycholoog

Voor een gesprek met Joke Janmaat, psychotherapeute van de RIAGG of de studentenpsycholoog Ruud vd Berg, kun je een afspraak maken via de informatiebalie, Lenculenstr.26, 883354.

Studentendecanaat

Inloopsprekuren: di. én do. van 14.00-16.00u. Lenculenstr.26, Tel.sprekuren: ma. t/m do. van 13.30-14.00u. 043-883329.

Bureau Inschrijvingen (CSA)

Tel. spreekuur: ma t/m vr 9.00-10.00u. Adres: Lenculenstraat 26, tel: 043-883979.

Loopbaan Advies Centrum

Denk jij ook wel eens na over de volgende vragen als het om je loopbaan gaat:

- * wat zijn eigenlijk mijn sterke kanten, waarin ben ik minder sterk en hoe past dit in een toekomstige functie?
- * dat netwerken, wat betekent dat eigenlijk en hoe kan ik die methode gebruiken bij het vinden van een baan?
- * welke bedrijfscultuur spreekt mij eigenlijk aan, en hoe kan ik dit

De afdeling Longziekten wezenlijk ondersteunen èn veelsoortige ervaring opdoen

Per 1 september a.s. ontstaat op de afdeling Longziekten van het academisch ziekenhuis Maastricht een vacature voor een

assistent-geneeskundige (m/v) niet in opleiding (agnio)

voor de duur van een jaar in full-time dienstverband. De mogelijkheid tot opleiding voor het specialisme longziekten kan bij gebleken geschiktheid in de loop van het jaar in het vooruitzicht worden gesteld.

Uw taken

Van de agnio wordt een evenredige bijdrage verwacht aan de taken van de afdeling.

Profiel

U bent basisarts, bij voorkeur met enige klinische ervaring.

Arbeidsvoorwaarden

De salariëring is afhankelijk van de voorafgaande ervaring, en bedraagt maximaal f 5.624,- bruto per maand. De overige arbeidsvoorwaarden zijn overeenkomstig het Rechtspositie Reglement Academische Ziekenhuizen (RRAZ).

Wilt u meer weten?

Nadere informatie kan worden ingewonnen bij de heer J. van Mulken, beheerder afdeling Longziekten, telefoon (043) 87 50 43.

Of meteen solliciteren?

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u, graag binnen 14 dagen en met vermelding van vacaturnummer 447/6 op brief en envelop, richten aan de dienst Personeel en Organisatie, afdeling Arbeidszaken, academisch ziekenhuis Maastricht, Postbus 5800, 6202 AZ Maastricht.

academisch ziekenhuis
Maastricht

azM

Midden in Europa staat het gebouw van het azM, het jongste academisch ziekenhuis van Nederland. Natuurlijk zijn alle specialismen vertegenwoordigd, waarvan een groot aantal internationaal aanzien geniet. Door een zelfkritische instelling werkt het azM zeer zorgvuldig en klantgericht.

betrekken in mijn carrière-perspectief?

- * waar kan ik bij het analyseren van een advertentie op letten?
- * staat in mijn curriculum vitae genoeg relevante informatie en hoe kan ik met deze PR me nog beter van anderen onderscheiden?
- * lastige vragen in het sollicitatiegesprek, hoe kan ik me daar op voorbereiden?

Voor deze en andere vragen kun je de documentatie in het Loopbaan Advies Centrum gebruiken, of een afspraak maken met de loopbaanadviseur, Marloes Rikhof (tel. 883395/883518).

Infotheek voor Studie en Beroep

De infotheek voor studie en beroep is een informatiecentrum waar je op eigen initiatief of op verwijzing door bijvoorbeeld studieadviseur of studentendecaan terecht kunt voor informatie en documentatie over studie- en stage mogelijkheden en banen en beroepen, zowel nationaal als internationaal. Lokatie: Bou. 11. Tel. 883351. Openingstijden: ma. t/m do. van 11.00-16.00u. en vr. van 09.00-13.00u.

LV&S

Einde sportactiviteiten LV&S 1994-1995

Per 23 juni stopt het programma LV&S voor het academisch jaar 94-95. Inmiddels zijn we weer volop bezig om het programma voor 95-96 voor te bereiden. Studenten ontvangen hun aanvraagformulier voor de sportkaart per PTT post. De medewerkers krijgen hun aanvraagformulier in augustus toegestuurd. I.v.m. de vakantie is de balie van LV&S gesloten vanaf 26 juni t/m 18 augustus 1995. Vanaf 21 augustus is de balie weer geopend voor het afhalen van de sportkaart en/of inschrijven voor cursussen en competities. De openingstijden blijven ongewijzigd. Het nieuwe programma start op maandag 4 september a.s. De medewerkers van LV&S wensen iedereen een prettige vakantie!!

Laatste middag academisch jaar

Op 23 juni organiseert buro LV&S de jaarlijkse laatste middag van het academisch jaar. Deze zal bestaan uit een wandeltocht (ca. 8 km), een fietstocht (ca. 30 km), een wielertocht (ca. 50 km) en een jeu de boules toernooi. Voor alle tochten geldt: vertrek om 13.45 u. vanaf het Kruithuis, Tongersestr. 53. Z.s.m. inschrijven bij buro LV&S.

Zomerprogramma sporthal Randwijk

In de zomerperiode (vanaf 27 juni) is er in sporthal Randwijk een beperkt

programma met bewegen op muziek, konditietraining, fitness en skippen. Kosten f 3,- per keer. Folder verkrijgbaar bij buro LV&S.

Zwemtijden zomer 1995

I.v.m. renovatie van zwembad de Dousberg zijn de zwemtijden/-plaatsen drastisch gewijzigd m.i.v. 22 mei jl., de renovatie duurt t/m 15 oktober a.s. Voor het zomer (buiten en binnen) zwemmen is je sportkaart/zwemabonnement 1994 - 1995 geldig! Folder verkrijgbaar bij buro LV&S.

Agenda Maassac

De Maassac organiseert op 24 en 25 juni de NSK Sportklimmen 1995. Plaats: Dominicanerkerk te Maastricht. Verschillende deelnemers behoren tot de Nederlandse top en staan garant voor een spannende wedstrijd op hoog nivo. Toegang is gratis. Voor meer informatie bel Edwin Coenen 216314 of Magreet de Ruijter 212564.

WETENSCHAPSWINKEL

De Wetenschapswinkel zoekt geïnteresseerde studenten voor de volgende onderzoeken:

- Marketingplan Oosters Badhuis Maastricht (FdEW).
- Financiële gevolgen voor mensen met een handicap van wijzigingen AWBZ, AAW en WVG (FdEW).
- Bouwen in het winterbed van een regenrivier (FdR).
- Evaluatie van logopedie in de zwakzinnigzorg (GVO/BB).
- Vervolgonderzoek beeldvorming in de zwakzinnigzorg (GVO/BB).
- Evaluatie effecten buurtbeheerbedrijf (FdEW).

Voor meer informatie Wetenschapswinkel, Looiersgracht 14, tel. 883120.

STUDENTENVERENIGINGEN, -ORGANISATIES

AEGEE-Maastricht

Tel. 043-883465. Spreekuur: ma-vr 11.30-12.30u en do 17.30-18.30u. Oude Tweebergpoort 2, k.3002.

Wekelijkse borrel: Dinsdagavond 21.00u Café Satyricon.

Voor info over de congressen kun je ook terecht op de borrel, hier ligt altijd de congresmap ter inzage voor geïnteresseerden.

De Nederlandse Hartstichting (NHS) richt alle activiteiten op het voorkómen en bestrijden van hart- en vaatziekten, inclusief beroerte. In het kader van het dr. E. Dekker-programma zoekt de Nederlandse Hartstichting kandidaten voor het stipendium van

onderzoeksassistent

Deze aanstelling is bedoeld om jonge mensen uit de geleding van het 'niet-wetenschappelijk' personeel in de gelegenheid te stellen gedurende één jaar ervaring op te doen op het gebied van wetenschappelijk onderzoek. Hierbij wordt vooral, maar niet uitsluitend, gedacht aan het toepassen van nieuwe methoden en technieken op het gebied van onderzoek en behandeling. Het onderwerp dient betrekking te hebben op hart- en vaatziekten.

Kandidaten voor de aanstelling van onderzoeksassistent kunnen bijvoorbeeld laboranten, analisten, elektronici, doktersassistenten en instrumentmakers zijn. De aanstelling tot onderzoeksassistent is bedoeld voor iemand die een nieuwe dimensie wil geven aan eigen kennis en vaardigheden. Kandidaten voor de functie van onderzoeksassistent wordt verzocht in de sollicitatiebrief het plan voor het opleidings- of onderzoeksjaar globaal aan te geven en te vermelden in welk instituut het jaar zal worden doorgebracht. Het is uitdrukkelijk de bedoeling dat de kandidaat zelf beschrijft hoe hij/zij het jaar wil invullen. Ook wordt verwacht dat hij/zij vermeldt wat er ná het opleidingsjaar met de verkregen kennis en vaardigheden zal worden gedaan.

Zij die op 1 september 1995 de leeftijd van 30 jaar reeds hebben bereikt, komen niet in aanmerking voor de aanstelling tot onderzoeksassistent.

De financiële regeling zal in het algemeen het volgende inhouden:

- De Hartstichting vergoedt gedurende het opleidings- c.q. onderzoeksjaar de salariskosten. Dit betekent dat de onderzoeksassistent gedetacheerd dient te worden bij een door de Hartstichting goed te keuren instituut. In de sollicitatiebrief dienen huidige inschaling en salaris te worden opgegeven.
- Een bijdrage in de opleidings- en onderzoekskosten.

De sollicitaties dienen vóór 1 september 1995 in het bezit te zijn van de Directie van de Nederlandse Hartstichting. Per fax ingezonden sollicitaties kan de Nederlandse Hartstichting niet accepteren.

Voor nadere inlichtingen kunt u zich wenden tot: Els Schumacher-van Dort, subsidie-administratie, telefoon 070-3511570.

Uw sollicitatie kunt u richten aan de Nederlandse Hartstichting, t.a.v. mevrouw dr. I.M. Hellemaans, cardioloog, adjunct medisch directeur, postbus 300, 2501 CH Den Haag.

nederlandse hartstichting
vrienden van de hartstichting

INTEGRAND

Kom je kosteloos inschrijven en doe kostbare werkervaring op d.m.v. een Integrand werkopdracht op niveau. Voor mensen van alle studierichtingen! Heb je interesse in een opdracht? Kom voor info en een inschrijfformulier langs op de Oude Tweebergenpoort 2, ma. t/m vr. 9.00 tot 12.30u. en 13.30 tot 17.00u. of bel 883397.

MST Projectmanagement

Stichting MST Projectmanagement bemiddelt tussen gevorderde econ.-studenten en het bedrijfsleven inzake wetenschappelijke onderzoeksprojecten. Door het uitvoeren van deze projecten kunnen studenten de theorie in praktijk brengen en relevante werkervaring opdoen. Om de kwaliteit naar bedrijven toe te waarborgen, krijgt de student begeleiding vanuit de RL en vanuit MST. Heb je interesse, kom voor meer info tussen 13.30 en 16.30u. op de Abtstr.4, k.0.004 of bel 883927.

MYRIAD MINDS MAASTRICHT

Wij organiseren wekelijkse workshops. Info bij Alexander (260644), Cns (260506), Barbara (254836) of Chris (210316). Stud.ver. Myriad Minds Maastricht, Hondertmarck 37B, 6211 MB Maastricht, tel. 043-260644.

NSEM

Stud.vakbond NSEM behartigt de belangen van alle studenten in M'tricht, zowel op universitair als op landelijk nivo. Je kunt ons altijd bellen met vragen, opmerkingen en klachten over je studie, studiefinanciering, huur van je kamer, enz. Spreek je naam, tel.nr., datum op ons antwoordapparaat in en wij bellen je zsm terug! Elke woe. zijn wij van 20.00-22.00 te bereiken: NSEM, Oude Tweebergerpoort 2, k.2.003, tel. 883142.

SERVATIUS

Elke wo.avond is er mensa om 18.30u. Inschrijving tot 12.00u. wo. (tel.211126). Kosten: f5,- leden, f6,50 introducties. Boschstr. 97, Maastricht, tel.211126.

- 28 juni: 18.30u. Afsluitingsbarbeque, kosten:leden f10,-; niet-leden: f12,50.

Studentenkerk "DE DEUR"

Diensten: zo. 11.00 en 18.00u., woe om 19.30u. Past. Habetsstr.40 (zijstraat Emmaplein). Info: Paul, 043- 479843.

Thema-avonden: Elke di.avond om 20.00u., Wijckerbrugstr.51, info: Daniël, 043-261588.

THINKTANK-Centra voor Ondernemerschap

De landelijke 'not for profit' organisatie THINKTANK stimuleert het ondernemerschap onder jonge hoger opgeleiden. Door diverse dynamische activiteiten leer je verschillende aspecten van ondernemen kennen. Info & aanmelding: 043-217184 Paul-Jan Heynerv040-472252 of 013-564342.

UMP

Milieu Meldpunt.

Heeft u klachten of vragen over het milieu binnen de universiteit? Geef deze door aan het Universitair Milieu Platvorm. Wij kunnen er iets aan doen.

UMP, Abtstr.2, tel. 883506. Kantooruren: ma. 10.00-11.00u. en do. 13.00-14.00u.

CULTUURWETENSCHAPPEN

Openingstijden onderwijsbalie

maandag 15.15 - 15.45 uur;
dinsdag: 10.45 - 11.15 uur;
donderdag: 13.00 - 13.30 uur.

N.B.:

* Gedurende de zomerperiode zal de onderwijsbalie gesloten zijn vanaf 03 juli t/m 18 augustus. In deze periode kunnen studenten met dringende vragen terecht op kamer 0027 of kamer 0023.

* **Het afhalen van onderwijsmateriaal van blokperiode 1, aanvang maandag 28 augustus 1995, kan bij de onderwijsbalie op:**

- maandag 21 augustus van 15.15-15.45 uur en op
- vrijdag 25 augustus van 11.00-13.00 uur.

* Vanaf maandag 28 augustus is de onderwijsbalie geopend op de gebruikelijke dagen/tijden.

Take-home tentamen 2.6

Om overlap met de toets van het practicum Recht 2.6 te voorkomen en in tegenstelling tot eerdere mededelingen is besloten het take-home tentamen 2.6 te verstoren op dinsdag 20 juni bij de onderwijsbalie van 10.45-11.15 uur.

Het tentamen moet worden ingeleverd op vrijdag 23 juni van 12.15-13.15 eveneens bij de onderwijsbalie.

Herkansingen

De herkansingen van 1.5 en 1.6 vinden plaats op resp. 12 en 14 juli 1995. Inschrijven voor deze herkansingen is verplicht en kan bij de onderwijsbalie.

Gegevens over precieze tijdstippen en locaties worden bekendgemaakt via de publicatieborden in de koffieruimte.

De 2e herkansingen van 1.1 t/m 1.6 en 2.1 t/m 2.6 worden, voor zover het schriftelijke herkansingen betreft, afgenomen in de week van 07 augustus volgens het volgende rooster:

maandag 07 augustus: 10.00-12.30 uur, 1.1 en 2.1 in de Spiegelzaal;
maandag 07 augustus: 14.00-16.30 uur, 1.2 en 2.2 in de Spiegelzaal;
dinsdag 08 augustus: 10.00-12.30 uur, 1.3 en 2.4 in de Spiegelzaal;
dinsdag 08 augustus: 14.00-16.30 uur, 1.4 in **kamer 0038, Tongerestraat 53**;
woensdag 09 augustus: 10.00-12.30 uur, 1.5 in de Spiegelzaal;
woensdag 09 augustus: 14.00-16.30 uur, 1.6 in de Spiegelzaal.
donderdag 10 augustus: 10.00-12.30 uur, practicum Filosofie jaar 2

Ophaal- en inlevertijden van de **take-home** herkansingen 2.3, 2.5 en 2.6 zullen worden bekendgemaakt via de publicatieborden in de koffieruimte.

N.B.: Ook voor alle 2e herkansingen geldt: inschrijving bij de onderwijsbalie verplicht.

Herkansing Ontwikkelingsproblematiek

Vrijdag 23 juni bestaat de mogelijkheid deel te nemen aan de herkansingstoets voor het blok Inleiding in de Ontwikkelingsproblematiek, 1995.

De herkansingstoets vindt plaats in de **Awwie Stiene**, hoek Kesselskad./Mariastraat van **10.00-12.30 uur**.

Tevoren s.v.p. aanmelden bij de coördinator: C. Leonards, FdCW, tel. 883227/3314. mail

Inschrijving jaar 3/4 1995/1996

Vanaf 13 juni is de Brochure Keuzevakken 1995/1996 verkrijgbaar bij de onderwijsbalie.

Kenbaar maken van je tracé-keuze en inschrijven voor de vakken voor het 1e semester 1995/1996 kan vanaf 13 juni t/m **maandag 26 juni** via het daarvoor bestemde inschrijfformulier. Het formulier zal worden verspreid via de postvakjes en kan worden ingeleverd bij de onderwijsbalie of worden gedeponeerd in de brievenbus van Bureau Onderwijs.

Studiegids

Naar verwachting zal de studiegids 1995/1996 vrijdag 23 juni a.s. beschikbaar zijn.

1e en 2e jaars studenten kunnen de gids bij de onderwijsbalie in ontvangst nemen na afloop van toets 1.6, resp. bij inleveren van take-home tentamen 2.6. van 12.15-13.15 uur.

De studiegids kan ook afgehaald worden in de week van 26 juni tijdens de gebruikelijke openingstijden van de onderwijsbalie.

Openingstijden Computerruimte zomerperiode

* 03 t/m 14 juli uitsluitend 's morgens geopend van 09.00-13.00 uur;

* 14 t/m 25 augustus uitsluitend 's morgens van 09.00-13.00 uur;

Van 17 juli t/m 11 augustus is de computerruimte gesloten. Voor studenten die toch willen werken is in die periode een beperkt aantal computers beschikbaar in kamer 0029, Kapoenstraat 2. Studenten kunnen hier alle werkdagen terecht van 08.00-17.30 uur.

Mededelingen Examencommissie

* Extra herkansing i.v.m. tempobeurs

In verband met de tempobeurs zal er medio september een extra herkansing worden georganiseerd voor de blokken 1.5 en 1.6.

Voorwaarde voor deelname aan deze 'tempobeurs-herkansingen' is echter wel dat **alle** voorafgaande kansen zijn benut; dit betekent dat hiervoor alleen studenten in aanmerking komen die zowel aan de reguliere bloktoets 1.5 en/of 1.6 als aan de herkansingen van juli en augustus hebben deelgenomen.

Studenten die gebruik willen maken van de tempobeurs-herkansing dienen dit **uiterlijk vrijdag 18 augustus** schriftelijk bij de Examencommissie aan te vragen.

Informatie Universiteitsbibliotheek

Vanaf 12 juni dienen studenten die bij de Universiteitsbibliotheek een boek of tijdschriftartikel d.m.v. het Interbibliothecaire leenverkeer (IBL) willen aanvragen, hiervoor, na overleg met hun scriptiebegeleider, een groene sticker bij de onderwijsbalie af te halen en deze met de gele/blauwe IBL-kaart

bij de UB in te leveren

CWSv-ORAKEL

Openingstijden Orakelkamer:

ma t/m do: 13.00-14.00

ma t/m do: reductiebureau geopend: 13.00-14.00 uur

ECONOMIE

Spreekuur studie-adviseur

De studieadviseur heeft in week 28 **EXTRA** spreekuren: woensdag 12 juli en vrijdag 14 juli van 10.00 tot 11.00 uur. De normale spreekuren blijven gehandhaafd.

Mededeling Examencommissie voor aankomende studenten van de opleiding Fiscale Economie

De Examencommissie wil u informeren over een wijziging van de examenreglementen van de opleiding Fiscale Economie. Het in de propaedeuse Fiscale Economie opgenomen vak Inleiding Recht (2 studiepunten) zal worden verplaatst naar het basisdoctoraal. Hiermee komt de basisdoctoraalscriptie (2 studiepunten) te vervallen. In plaats van het vak Inleiding Recht zal het Economiespel (eveneens 2 studiepunten) in de propaedeuse Fiscale Economie worden opgenomen. Concreet betekent dit dat de inhoud en de vereisten van de propaedeuse Fiscale Economie conform de propaedeuse Economie zijn. De errata van de studiegids en de examenreglementen zijn af te halen bij de Onderwijsbalie.

Erratum studiegids '95/'96 FdEWB: IES jaar 2

In het schema met het basisdoctoraalprogramma van IES (p. 76 van de gids) zijn een aantal onjuistheden geslopen. De gecorrigeerde versie kan opgehaald worden bij de Onderwijsbalie.

Erratum study guide '95/'96 FE&BA: IES year 2

The outline of year 2 IES (p. 32 of the guide) contains a number of mistakes. The correct version is available at the Education Desk.

Internationalisering FdEWB

Erasmusprogramma

De Erasmusprogramma's voor het academisch jaar 1995/1996 zijn goedgekeurd. De hoogte van de beurzen is op dit moment nog onbekend, verwachting is dat begin juli hierover uitsluitsel wordt gegeven.

Spreekuren Bureau Internationale Betrekkingen

Vanaf 1 mei zijn de spreekuren van Bureau Internationale Betrekkingen veranderd!

Dinsdag: 11.00-13.00 en Donderdag: 13.00-15.00. Plaats: kamer 3030 - T553.

AFSTUDEREN vóór 1 september 1995

Studenten die dit academisch jaar nog willen afstuderen dienen dit **UITERLIJK** op dinsdag 15 augustus 1995 kenbaar te maken. Het is raadzaam om vooraf artikel 11.5 op pagina 126 en 127 van de Facultaire Studiegids 1994/'95 te lezen.

Om in de zomerperiode de stroom afstudeerders in goede banen te leiden, verzoeken de medewerkers van de Examenadministratie iedere aspirant-afstudeerder om in een zo vroeg mogelijk stadium aan te kondigen dat hij/zij wil gaan afstuderen.

Om de wachttijden tijdens de spreekuren te beperken, hoeft de student niet persoonlijk zijn afstuderen aan te vragen. Het volledig ingevulde Aanmeldingsformulier Doctoraalfstudeerder t/m 7 juli 1995 verkrijgbaar bij de Onderwijsbalie en nadien op het secretariaat Bureau Onderwijs kamer 3.072 en alle overige bescheiden kunnen worden gedeponeerd in de gele brievenbus bij de Onderwijsbalie. In de week daaropvol-

gend bezoekt betreffende student het spreekuur van de Examenadministratie om te vernemen of de aanmelding akkoord is of om eventuele onduidelijkheden/onvolledigheden te bespreken.

In de weken 28 t/m 32 (12 juli t/m 9 augustus 1994) wordt er door de medewerkers van de Examenadministratie een **EXTRA SPREEKUUR** gehouden op woensdagochtend tussen 10.30 en 11.30 uur in kamer 3.064. Dit extra spreekuur is **UITSLUITEND** bedoeld voor studenten die nog dit academisch jaar willen afstuderen.

De buluitreikingen voor studenten die per 31 augustus a.s. afstuderen, zullen worden gehouden op dinsdag 5, maandag 11 en dinsdag 12 september 1995.

De reguliere spreekuren op dinsdag- en donderdagochtend tussen 10.30 - 11.30 uur blijven in deze periode gehandhaafd.

Stages en scripties I

Met nadruk willen de stage- en scriptiecoördinatoren erop wijzen dat studenten die een stage lopen of een scriptie schrijven gebruik dienen te maken van de betreffende stage- en/of scriptiewijzers, conform de reglementen. De wijzers bevatten informatie over regels, richtlijnen en vereisten en zijn verkrijgbaar bij het Reductiebureau Economie. Info: R. Pans, studieadviseur

Stages en scripties II

Studenten die een stage lopen en/of een scriptie schrijven en waarvoor geldt dat de stage en/of scriptie niet afgerond wordt voor 31 augustus 1995 én waarbij dit feit gevolgen kan hebben voor de tempobeurs wordt geadviseerd voor 31 augustus 1995 contact op te nemen met de stage/scriptiecoördinator van hun sectie/vakgroep. Dit is m.n. van toepassing op diegenen die in blokperiode 4 zijn begonnen met hun stage en/of scriptie. Info: R. Pans, studieadviseur

Spreekuur stage-/scriptiecoördinator Marketing

In verband met vakantie vervallen de spreekuren van de stage- en scriptiecoördinator marketing vanaf 30 mei tot en met 4 juli. Vanaf dinsdag 11 juli is er op dinsdagochtend tussen 10.00 en 11.00 uur weer spreekuur. Alleen voor uiterst urgente zaken is er een vervanger beschikbaar. Via het secretariaat marketing (kamer 1.047, tel: 883839) kunnen met deze persoon afspraken gemaakt worden. Uiteraard kunnen er op het secretariaat ook afspraken voor na 10 juli met de stage- en scriptiecoördinator gemaakt worden.

Herkansingen toetsen propaedeuse en basisdoctoraal zomer 1995

Aan de Onderwijsbalie is het rooster voor de herkansingen van de toetsen uit toetsperiode 4 propaedeuse en basisdoctoraal af te halen. Deze herkansingen vinden plaats op 13 en 14 juli 1995. Voor deze toetsen geldt geen inschrijfplicht indien u deel heeft genomen aan de eerste kans in juni 1995. Indien u een onvoldoende heeft behaald, wordt verwacht dat u deelneemt aan de herkansingstoets. Studenten die niet hebben deelgenomen aan de eerste kans in juni 1995 en wel aan de herkansingen wensen deel te nemen, dienen zich uiterlijk vrijdag 7 juli a.s., 12.30 uur aan de Onderwijsbalie schriftelijk te hebben ingeschreven.

EFM

Business Challenge!

De Business Challenge is een landelijke ondernemingsplancompetitie. De

Wij bieden tien mille voor een sublieme scriptie

Maak méér van je afstudeerscriptie en ding mee naar de AXA Equity & Law Studieprijz. Je kunt er een fantastische summercourse aan een buitenlandse universiteit of hogeschool mee winnen. Of een aanzienlijk geldbedrag, dat je aan een studieproject kunt besteden. Wat zijn de voorwaarden? Je studeert aan een instelling voor wetenschappelijk onderwijs, HBO of NIVRA en bent voor 1 augustus 1995 nog geen

29 jaar. Daarnaast behandelt je scriptie een vraagstuk dat toepasbaar is in de praktijk van de financiële dienstverlening. Financiële dienstverlening omvat alle dienstverlenende activiteiten op het terrein van geld en risico, die op professionele basis door personen of organisaties worden verricht. Meer weten? Vul dan snel onderstaande bon in voor meer informatie (folder, reglement en aanmeldingsformulier) en sla

Naam

Adres

Postcode/Woonplaats

Stuur deze bon voor meer informatie over de Studieprijz aan:
AXA Equity & Law Levensverzekeringen N.V.,
Antwoordnummer 61, 2501 VC Den Haag (geen postzegel)

_____ munt uit je afstudeerscriptie.

AXA Equity & Law Levensverzekeringen N.V., Korte Voorhout 20,

2511 CX 's-Gravenhage, telefoon (070) 34 23 211, fax (070) 34 23 286

AXA Equity & Law Levensverzekeringen N.V. maakt deel uit van de AXA-Groep, één van de grootste verzekeringsmaatschappijen ter wereld. Met het instellen van deze studieprijz wil AXA Equity & Law het onderzoek op het brede terrein van de financiële dienstverlening bevorderen.

English (passive and active).

This is an unpaid position lasting for one year from September 1995. The successful candidate will receive a complementary subscription of the journal.

Applications are invited in writing (in English) by 23th June and should include information on the applicant's legal interests and grades and a curriculum vitae.

Inquiries and applications should be addressed to L. Waddington, Editor of The Maastricht Journal, Lenculenstraat 14, tel: 883253.

REFERENDUM OVER DE BULUITREIKING

O.a. naar aanleiding van vragen van studenten in de faculteitsraad is er door de Examencommissie onder 200 pas afgestudeerden een enquête gehouden omtrent de vorm en uitvoering van de buluitreiking. Uit deze enquête bleek dat men in het algemeen tevreden is over de huidige uitreiking, maar dat men het ontbreken van persoonlijke aandacht als een groot gemis ziet. Tevens vindt men dat er te weinig genodigden aanwezig mogen zijn.

Op basis van de uitslag is de examencommissie een aantal verschillende opties gaan onderzoeken. Door financiële, organisatorische en personele factoren bleken er twee opties haalbaar te zijn.

In samenspraak met de examencommissie hebben wij besloten om een referendum te houden onder de studenten die bezig zijn met het doctoraalexamen. Op deze manier krijgen wij een zo breed mogelijk beeld van de mening van de student, zodat er een goede basis is om voor een bepaalde optie te kiezen.

Na afloop van de toetsen op 21, 22, 23 juni zullen de referendumsformulieren worden uitgedeeld onder de studenten. Hierbij roepen we de betreffende rechtenstudenten op om dit formulier in te vullen. De beide opties zijn als volgt:

- Optie 1: Gezamenlijke uitreiking met circa 20 tot 25 medestudenten in de aula, waarbij men vijf mensen mag uitnodigen. Zowel de decaan als de voorzitter van de examencommissie houden een algemeen praatje, er is geen persoonlijke aandacht. De uitreiking wordt aangekleed met bloemen en muziek. Vooraf is er koffie en na afloop is er een borrel met één consumptie per persoon. Duur van de uitreiking is ongeveer 60 minuten. (Dit is de huidige regeling)

- Optie 2: Individuele uitreiking, met groter aantal genodigden in een aangeklede ruimte op de faculteit. Na een welkomstwoord van een afgevaardigde van de examencommissie vertelt de student over zijn scriptie of stage, waarna de scriptie- of stagebegeleider een afsluitend praatje houdt. Er is geen afsluitende borrel van de faculteit. Duur van de uitreiking is ongeveer 20 minuten.

We hopen dat iedereen meewerkt aan dit referendum!

DOPE, FIRST, NSEM, RECHTSTREEKS en RINOCEROS

STUDENTMENTOREN gevraagd:

Lijkt het je leuk om tijdens blok 1.1, de eerste helft van blok 1.2 en de facultaire introductie (28/8 en 29/8) samen met een andere student 25 eerstejaars onder je hoede te nemen? Geef je dan op als studentmentor. Vergoeding is FL. 150,-. Inschrijfformulieren zitten in de zomerset, die verkrijgbaar is bij de onderwijsbalie.

Voor meer informatie: Joke Stoutenbeek - kamer 1019 N - tel. 883045 (maandag en woensdag aanwezig)

Agenda JFV Ouranos

Wij naderen bijna het einde van dit studiejaar, wat ook betekent dat JFV Ouranos voor dit studiejaar nog maar een aantal activiteiten op de agenda heeft staan:

* BLOKFEST in de Momus op donderdag 22 juni 1995. Het feest begint om 22.00 uur.

* FACULTAIRE INTRODUCTIE op maandag 28 en dinsdag 29 augustus 1995. Wij roepen alle leden die zin hebben om hun steentje bij te dragen aan deze intro-dagen op, om contact op te nemen met een bestuurslid van JFV Ouranos. Langskomen op de Typekamer tijdens het spreekuur mag natuurlijk ook.

Verder wens ik langs deze weg iedereen veel succes met zijn (eventuele) herkansingen. Alvast een hele fijne en zonnige vakantie en tot in het nieuwe studiejaar!

JFV Ouranos. Spreekuur op ma-di-do-vr van 12.30 uur - 13.30 uur op de Typekamer (kamer 2033, Zwingelput 4). Telefoonnummer (043-) 883071.

DE RECHTSWINKEL MAASTRICHT ZOEKT NIEUWE MEDEWERKERS

De nieuwe medewerkers zullen zich, tijdens het wekelijkse spreekuur op donderdagavond, vooral bezig houden met vragen betreffende het personen- en familierecht, het verbintenissenrecht, het goederenrecht, het huurrecht e.d..

Geïnteresseerde studenten die in de doctoraalfase van hun studie zijn en hun kennis aan de praktijk willen toetsen, kunnen hun sollicitatiebrief met cv en cijferlijst, voor 20 juni a.s., sturen naar:

Rechtswinkel Maastricht, Tav. R. Leijenaar, Capucijnenstraat 43, 6211 RP Maastricht

LETTER MEESTER OF LETTERKNECHT??

LOEFF CLAEYS VERBEKE, een groot internationaal opererend kantoor van advocaten, (kandidaat)notarissen en belastingadviseurs, is geïnteresseerd in juridisch talent. Studenten die zich hierdoor uitgedaagd voelen, worden uitgenodigd om in het kader van het project "Loeff Letteren" een casus te behandelen die ligt op het fiscale en notarieel juridische terrein van **Bedrijfsbeëindiging en Estate planning**. Schrijf daartoe in maximaal 2000 woorden een adviesbrief aan de hand van de casus: "Wat moet ik nu regelen om later geld of moeite te besparen?"

Deelname aan het project "Loeff Letteren" staat open voor alle studenten. Inzendingen dienen uiterlijk 1 oktober 1995 in het bezit te zijn van mr. J.T.H. Leijser, Postbus 74, 3000 AB Rotterdam.

De beste inzendingen worden door de stichting "Loeff Letteren" beloond met een prijs van fl. 2000,-

Het casusmateriaal en nadere informatie omtrent vorm en inhoud van de casusbehandeling kunnen worden opgevraagd bij het W. Thus, secretaresse Decanaat FdR, kamer 0054N, tel. 883027. Dit is echter ook mogelijk bij mr. J.T.H. Leijser, kandidaat-notaris (Loeff Rotterdam) tel. 010-4034770, drs. H.B. Oosthout, belastingadviseur (Loeff Rotterdam) tel. 010-4034722 of mr. J.C. Posch, notaris (Loeff Amsterdam) te. 020-5741200.

Studentstage te New York, Londen of Parijs

LOEFF CLAEYS VERBEKE, een groot internationaal opererend kantoor van advocaten, (kandidaat)notarissen en belastingadviseurs, heeft in samenwerking met ALLEN & OVERY (solicitorskantoor te Londen) en GIDE LOYRETTE (advocaatkantoor te Parijs) het **Loeff Student Exchange Program** ontwikkeld. Dit programma biedt gedurende een beperkt aantal weken in zomer en najaar van 1995 aan vijf rechtenstudenten de mogelijkheid van een studentstage te New York, Londen of Parijs.

Studenten in een vergevorderd stadium van hun studie en met bovengemiddelde studieresultaten die geïnteresseerd zijn in deze mogelijkheid, worden uitgenodigd hun belangstelling voor 1 juli a.s. schriftelijk kenbaar te maken aan mr. T.L. Claassens (Postbus 74, 3000 AB Rotterdam)

met opgave van een eventuele kantoorvoorkeur, onder gelijktijdige toezending van CV en cijferlijst.

Nadere informatie kan worden opgevraagd bij het W. Thus, secretaresse Decanaat FdR, kamer 0054N, tel. 883027. Dit is echter ook mogelijk bij mr. T.L. Claassens (Loeff Rotterdam) tel. 010-4034613 of mw. mr. T.E. Lambooy (Loeff Amsterdam) te. 020-5741200.

De Kruyff-prijs 1995

De inschrijvingstermijn voor de De Kruyffprijs 1995 is geopend. De De Kruyff-prijs wordt jaarlijks toegekend aan een afstudeerscriptie op het terrein van de sociale zekerheid. Doel is het stimuleren van de belangstelling van studenten voor wetenschappelijk onderzoek op dit gebied. De prijs bestaat uit een geldbedrag van fl. 10.000,-, in overleg met de jury te besteden aan bij voorkeur een wetenschappelijk doel (bijv. studiereis, voorbereiding promotie e.d.).

Deelname aan de De Kruyff-prijsvraag staat open voor studenten die in de afstudeerfase zijn van hun universitaire studie, respectievelijk na 1 oktober 1994 zijn afgestudeerd. De afstudeerscriptie of het daarmee te vergelijken werkstuk moet voltooid zijn na 1 april 1994. De inzendingstermijn sluit op 1 oktober van dit jaar.

Inzendingen voor de prijs worden o.a. beoordeeld op wetenschappelijke waarde en maatschappelijke relevantie en kritische en/of originele benadering van het onderwerp.

Deelnameformulier en -reglement zijn verkrijgbaar bij de secretaris van het De Kruyff-fonds dhr. P. Taks, Postbus 8300, 1005 CA Amsterdam.

BUREAU INTERNATIONALISERING

Openingstijden Bureau Internationalisering

Voor Nederlandse studenten, Erasmus, Tempus en Magister Iuris Communis studenten:

maandag- dinsdag- en donderdagochtend van 10.15-11.15 uur.

BEURZEN

1995-1996 Forum Fellowships, European University Institute.

It offers research grants intended for scholars actively engaged in research on Citizenship.

STIR / SWOL 1994-1995

Studenten die in 1994-1995 een studieperiode (evt zomercursus) willen doorbrengen in het buitenland buiten het ERASMUS programma kunnen voor aanvraagformulieren en informatiesets terecht bij Erna Voncken. De laatste (!!) aanvraagronde is vastgesteld op: 30 juni 1995.

BROCHURE EUROPESE RECHT EN TAAL STUDIES / EUROPEAN LAW SCHOOL 1995/1996

Eerstejaarsstudenten kunnen de nieuwe ERTS-/European Law School-brochure afhalen bij de Balie van Bureau Onderwijs.

EUROPEAN UNIVERSITY SEMINAR

"1996, A PLAN FOR EUROPE" Seminar wordt georganiseerd door AIESEC FU-Berlin en vindt plaats in:

- Brussel: 9 t/m 15 september 1995.

- Salamanca: 25 november t/m 1 december 1995.

Voor aanmelding/informatie: AIESEC FU-Berlin, Garystrasse 21, D-14195 Berlin, tel: ++ 49-30-8382123, fax: ++ 49-30-8382129. Application deadline: 3 July 1995 Informatie: brochure bij Bureau Internationalisering

NEXUS EUROPEAN EDUCATION & LANGUAGE FAIRS 1996

- Madrid: 13/14 januari 1996

- Milaan: 20/21 januari 1996

- München: 27/28 januari 1996

TAALCURSUS

- Foro de Intercambio de Isla Cristina: Spanish courses in three levels (I. Elementary, II. Intermediate, III. Advanced)

Starting dates: 3 July, 17 July, 31 July, 14 August 1995.

Deadline applications: 1 July 1995

Brochures verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering.

- The University of Edinburgh, Institute for Applied Language Studies. English Language Courses, October to June 1995-1996. Brochure ter inzage bij Bureau Internationalisering

- Cultural Inglesa de Valencia. 'Spanish in Spain'. Special Intensive Summer Courses and General Courses. Brochure ter inzage bij Bureau Internationalisering

- Instituto Picasso, Málaga, Spanje. Taal: Spaans. Folders verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering tijdens spreekuren: ma, di, do 10.15-11.15 uur

- Casa de Espanol Xelaju, Guatemala. Vakken: Spaans en Cultural Studies. Folders verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering tijdens spreekuren: ma, di, do 10.15-11.15 uur

- Malaca Instituto, Spanje. Taal: Spaans. Brochure verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering

- Academia Iria Flavia, Santiago de Compostela. Taal: Intensive courses of Spanish. Folder verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering

- King's Group of English Language Schools, Engeland. Folder verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering

- Vialingua. Cursussen Italiaans. Brochure bij Bureau Internationalisering

SUMMER COURSE

- Alpbach Summer School on European Integration, Alpbach/Tyrol: 13 - 30 August 1995. Tuition fee: AS 12,500 Accommodation: AS 2,720. Brochure ter inzage bij Bureau Internationalisering.

- Academy of European Law Trier. International Summer Course 1995: "European Community Law: An Introduction for Young Lawyers".

Datum: 10 - 14 juli 1995. Informatie + aanmeldingsformulieren verkrijgbaar bij Academy of European Law Trier, tel: ++49-651-147100

- University of Exeter (UK), Centre for European Legal Studies. European Community Law Summer School. Datum: 16 - 22 juli 1995. Application deadline: 30 juni 1995. Informatie + aanmeldingsformulieren verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering

- Institute of International Public Law and International Relations of Thessaloniki (Griekenland). International Session on 'INTERNATIONAL JUSTICE' from 4 to 22 September 1995. Application deadline: 15 July 1995. Application deadline for scholarships: 15 June 1995. Informatie + aanmeldingsformulieren verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering

- The Hague Academy of International Law. 1st period: 3-21 July, Private International Law. 2nd period: 24-11 August, Public International Law. Language: English, French. Costs: 400 Dutch. Guilders. Meer informatie: Josta Mommertz

- Malaca Instituto, Espana. Summer courses Spanish language. Brochure verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering

- University of Helsinki. The eighth Helsinki Summer Seminar on International Law. Period: 21 August - 1 September 1995. Title: New Approaches to International Law. Informatie bij Bureau Internationalisering

- University of Oslo. Oslo Summer School in Comparative Social Science Studies. Period: 31 July - 11 August 1995. Brochure ter inzage bij Bureau Internationalisering

Agenda

donderdag 22 juni

De Parade, bonte verzameling kunstenaars, speciale voorstellingen, Onze Lieve Vrouwewal

Engels recital, Tonie Eblen, Conservatorium, 20.00

Ik heb een tong, muziektheater/try-out, Kruis van Bourgondië, Kruis van Bourgondië, 20.30

Grieks, toneel, Het Vervolg, Mergelgroeve 't Rooth, 20.30

vrijdag 23 juni

De Parade, bonte verzameling kunstenaars, speciale voorstellingen, Onze Lieve Vrouwewal

Aurora Borealis/Northern Lights, lezing architectuur, Kim Herford Nielsen, Academie van Bouwkunst, Tongerse 49, 20.00

Ik heb een tong, muziektheater/try-out, Kruis van Bourgondië, Kruis van Bourgondië, 20.30

Grieks, toneel, Het Vervolg, Mergelgroeve 't Rooth, 20.30

zaterdag 24 juni

De Parade, bonte verzameling kunstenaars, speciale voorstellingen, Onze Lieve Vrouwewal

Ibert/Kabalevsky, Tsjaikowsky, klassiek concert LSC Symphonie Orkest v. maastricht, Vrijhoftheater, 20.15

zondag 25 juni

De Parade, bonte verzameling kunstenaars, speciale voorstellingen, Onze Lieve Vrouwewal

Trefpunt op zondag, live radio, Café De perroen, 11.00

dinsdag 27 juni

Ik heb een tong, muziektheater, Kruis & Ensemble Contraint, Kruis v Bourgondië, 20.30

Grieks, toneel, Het Vervolg, Mergelgroeve 't Rooth, 20.30

Joep van Leeuwen, solo jazzgitaar, Café de Muze, 21.00

woensdag 28 juni

Eindpresentatie dans vooropleiding, Vrijhoftheater, 19.30

Ik heb een tong, muziektheater, Kruis & Ensemble Contraint, Kruis v Bourgondië, 20.30

Grieks, toneel, Het Vervolg, Mergelgroeve 't Rooth, 20.30

Exposities

Thomas Jungbans en Catus Spronken, beelden, Gal. Arentz, Besselaar, Tafelstr 6a, t/m 9 jul, vr t/m ma 13.00-17.00

Jacqueline van der Venne, collages en monotypes, Kooph., Maasboulevard 5, t/m 3 jul, ma t/m vr 8.30-16.30

Hetty Geursen en Joban Meijerink, schilderijen / Roel Pintens, bronzen beelden / Annelies van Hartevel, keramische vrouwenfiguren, Gal. Artisart, Grote Gracht 1, m 30 jun, di t/m za 13.30-17.30

Ingrid Jacobsen en Brigitta Seck, keramiek, Gal. L. Duynstee, Hoogbrugstr 18, t/m 30 jun, do en vr 13.30-17.00

Franse Killaars, installatie Maastricht, Gal. Ardi Po Lage Barakken 31a, t/m 24 jun, wo t/m za 13.00-17.00

Films - Speelweek: 22 juni t/m 28 juni

Filmtheater Lumière, Bogaardenstraat 40b

Lamerica, dag. 20.00

Amateur, dag. 20.30

Dood in Venetië, dag. 22.00

Cinema Palace, Wycker Brugstraat 1

Die Hard 3, dag. 18.00, 21.00; za, zo en wo ook 14.00

101 Dalmatiërs, za, zo en wo 14.30

Bad Boys, dag. 18.15, 21.15; bebalve ma

The Jungle Book, dag. 18.15; za, zo en wo ook 14.00

Pulp Fiction, dag. 20.45

Sneak-Preview, ma 21.00

MGM-Maastricht, Wilhelminasingel 39

Die bard with vengeance, dag. 12.45, 15.30, 18.15, 21.00

Wayne's world, dag. 11.15, 13.45, 16.15

101 Dalmatiërs, dag. 13.15, 16.00

Outbreak, dag. 13.15, 16.00, 18.45, 21.30; beb. za, zo wo om 13.15, 16.00

The Brady Bunch Movie, dag. 13.15, 16.00

Don Juan, dag. 18.45, 21.30

Rob Roy, dag. 20.30

Forrest Gump, dag. 20.30

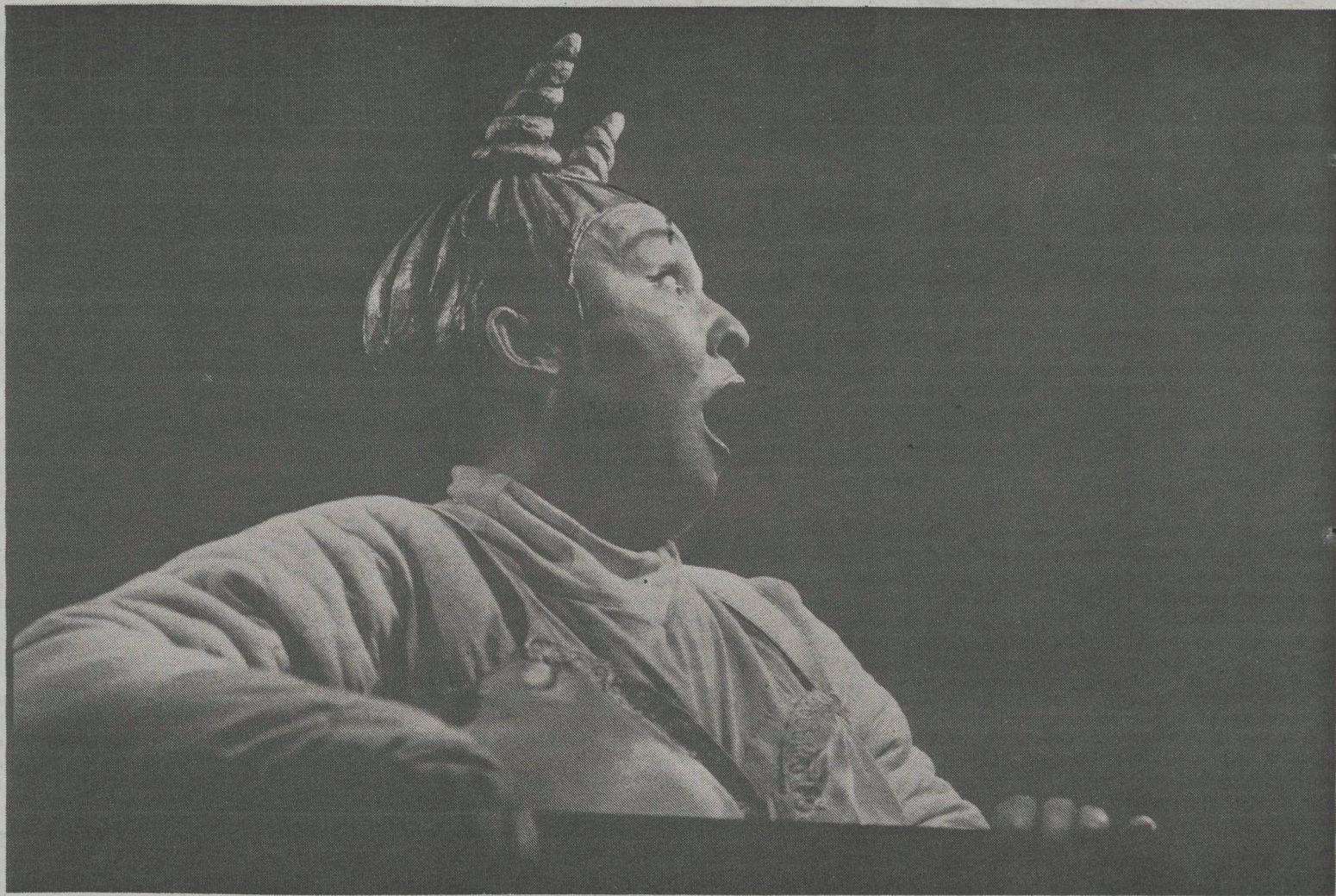
De zwanenprinses, za, zo en wo 13.15, 16.00

Ciné-K, Bernardusstraat 13

What's eating Gilbert Grape?, dag. 21.00

Nieuwe voorstelling Kruis van Bourgondië

Ook geschikt voor kinderen

Even lijkt het alsof je de huiskamer van Archie Bunker binnenstapt. Dezelfde snerpemde, Amerikaanse stem als die van Edith schalt de toeschouwers bij binnenkomst tegemoet: "Sóóó nice you áááre hèèère". Hier houdt iedere vergelijking tussen *All in the family* en *Ik heb een tong*, de nieuwe produktie van het Kruis van Bourgondië, meteen weer op.

De vrouwelijke hoofdpersoon van de Maastrichtse voorstelling is uit een heel ander hout gesneden dan de lieve, onnozele Edith. Veel vinniger. Veel dikker ook: een opzichtige roze kamerjas, maatje tent, glimt de toeschouwer tegemoet. Haar haren zijn opgestoken in een soort knotjes, die verdacht veel weg hebben van horentjes. Een stripfiguurskapsel. En zo laat ook *Ik heb een tong* zich het beste omschrijven: een surrealistisch stripverhaal. De dikke vrouw belandt in een fantasiewereld. Ze valt van de ene bizarre situatie in de andere: Varen op zee in een piepklein bootje en theedrinken met een slang. Elke belevenis is weer een mooi, spannend of grappig plaatje. Naast het spel van Leontien Nelissen, bekend van Het Vervolg is dat vooral te danken aan het ingenieuze decorontwerp van Thomas Ruppert. Zo'n leuk podium zie je maar zelden. Alles kan open, dicht, omhoog, omlaag. Er gebeuren zoveel onverwachte dingen dat het jammer zou zijn om erover te praten. Net zoals in het stuk nagenoeg niet gepraat wordt. Zodra de vrouw met de horentjes in haar droomwereldje terecht komt, houdt haar gesnebel subiet op. In plaats daarvan worden de tekstballonetjes van het stripverhaal opgevuld door piano, synthesizer, saxofoon, klarinet, cello, drumstel en pauken. Niet bepaald mak-

kkelijk in het gehoor liggend. Maar het hield "een klas van dertig kinderen uit groep vier wel vijftig minuten lang bij de les" vertelt Karin van Leeuwen, zakelijk leider van Het Kruis.

De speciaal voor de voorstelling geschreven muziek van de Zeeuwse componist Dies le Duc wordt vertolkt door het muziekensemble Contrain. Het Maastrichtse ensemble werkte al eerder samen met het Kruis van Bourgondië in de vorige aflevering van *Ik heb een tong*. Toen

improviseerden de musici nog op beelden die uit de eerste gelijknamige voorstelling waren voortgekomen. Nu moet het vijf-koppige orkest, naast musiceren, ook nog alle hendeltjes en luikjes van het decor bedienen. Deze laatste co-produktie met Nelissen en de muzikanten van Contrain in de gezamenlijke hoofdrol is de afsluiting van het drieluik *Ik heb een tong*. "Een muzikale fantasie" volgens regisseur Guido Wevers. En hoewel hij het woord familievoorstelling liever niet in de mond

neemt, is deze laatste produktie van het seizoen geschikt voor jong en oud. Dus sleep die ettertjes maar achter hun Nintendo vandaan. Het duurt maar een uurtje.

foto Nelis Tutkey

Judith Kuijk

'Ik heb een tong', Kruis van Bourgondië, 23, 24, 27 t/m 30 juni, 1 juli, 20.30 uur. Kinderen vanaf zes jaar zijn welkom. Prijs: f 12,50, CJP f 10,- Reserveren: 043-210380

Mooie taal in weinig zakelijke reisgids over de Ardennen

Vroedman in de kraamkamer van Europa

De nieuwe reisgids over de Ardennen en Luxemburg is niet van het kaliber Lonely Planet. Achterwege blijven de waitresses that'll kiss you for a buck en de cheap curry so hot you may explode. In plaats daarvan biedt de Maastrichtse journalist Frans Stoks een verhelderend inzicht in de complexe Franstalige gemeenschap en het Waalse gewest ten zuiden van onze landsgrens. Soms wat al te mooi genoteerd, waardoor de simpele toeristische informatie op het tweede plan verzeild raakt.

solidariteit met hun wortels in het industriële verleden van deze streek." Volgens het persbericht reed Stoks het afgelopen jaar vijfendertighonderd kilometer door de Ardennen. Daarnaast moet de auteur nogal wat uren in de bibliotheek hebben doorgebracht: de reisgids wordt opgefleurd met een indrukwekkende hoeveelheid historische en literaire citaten. Marguerite Yourcenar, Louis Paul Boon, Willem van Oranje, Daniel Aubers opera *La Muette de Portici*, Joseph Conrads *Heart of darkness* en nog veel meer komt in een welhaast essayistisch historisch overzicht voorbij. De Nederlandse schrijver Benno Barnard mag het Belgische erfgoed aldus samenvatten: "Als moeder Europa zwanger was van oorlog, gebruikte ze België nogal eens als haar verloskamer." Tegenwoordig doet het land voor ons met name dienst als één of meerdaags ontspanningscentrum. En in die gedaante wordt als eerste Luik behandeld, ofwel de *Vurige Stede*. In Maastricht heet het nog steeds: *es er niks te poppe velt, dan gaan veer mernoa Luik*. Stoks gaat echter aan de hoeren voorbij en zet vier wandelingen uit. Door het oude centrum van Luik - waar Simenons *Maigret* en het lijk aan aan de kerkdeur uiteraard

wordt genoemd, door het Quartier de l'Isle, door de volkswijk Outre Meuse en langs een aantal kerken en parken. Niet alles kan de goedkeuring van de schrijver wegdragen. Het hoofdstation van Luik, Guillemins, is "van een verpletterende lelijkheid" en de Rue du Méry is "een fraai staaltje stadsvernieuwing van niets ontziende projectontwikkelaars". Tot besluit van zijn rondtocht door de kleurrijke stad belandt Stoks nog op de campus van de Universiteit van Sart-Tilman. "Let op de schimmel in de muren!" Na dertig pagina's Luik is het de beurt aan de Ardennen zoals wellicht bekend van het weekendje uit. Eupen, Verviers, Spa, Malmedy en al die andere volmaakte locaties voor respectievelijk een stevige wandeling en dito zuipgelag. De routebeschrijving is telkens klein en in een dun lettertje afgedrukt, want kennelijk van minder belang dan bijvoorbeeld het feit dat in 1973 ter hoogte van de Eglise Saint-Lambert "Eddy Merckx [geklopt werd] in de sprint door de fietsende melkboer Frans Verbeeck". Dat is natuurlijk wel weer aardig voor wie in sport is geïnteresseerd. Leuker zijn dergelijke trivia als het om mensen gaat wier roem nooit verder zal reiken dan de reisgids van de betreffende streek.

De laatste bewoner van kasteel Reinhardstein in Robertville bijvoorbeeld, professor Jan Overloop. In de zomer van 1994 verzorgde ik hier toevallig een paar rondleidingen. Iedere groep werd op een afstandje gevolgd door een wantrouwige oude man met een wandelstok. Zijn blik stond permanent op onweer. Telkens als een groepslid ergens niet van af kon blijven - een muurkleedje, ik noem maar wat - klonken op de achtergrond harde stoktikken en geschreeuw en iedereen schrok zich helemaal wezenloos. Dat was de professor, de man door wiens inspanningen de burch behouden kon blijven. En die - zo lees ik tot mijn verbazing - in oktober van hetzelfde jaar is overleden. Ook verderop in het Belgische land houdt auteur Stoks telkens een scherp oog voor lokale bijzonderheden. Over Dinant, tegen de steile rotsen gelegen aan de Maas, schrijft hij: "Wanneer in Nederland bij hoogwater alle aandacht zich richt op Borgharen en Itteren, dan is de schade in Dinant drie dagen eerder dikwijls al veel groter geweest, en is men alweer aan het opruimen." Het zijn dat soort notities waarop meestal iets volgt over de robuuste, gedisciplineerde, karakteristieke, ruwe - kies zelf een bijvoeglijk

naamwoord - aard van de bewoners van de streek. Stoks heeft daar veel waardering voor. Dat is heel ontroerend, maar zo iets kan de reiziger zelf wel ontdekken. Wat de lezer daarentegen een hoop rompslomp zou besparen is een lijst met hotels, van goedkoop naar vijf sterren, en een lijst met bijzondere restaurants. Helaas blijft die informatie - notabene onder het kopje *praktische informatie* - beperkt tot een verklarende woordenlijst van de plaatselijke keuken. De *couque* uit Dinant bijvoorbeeld, is een harde peperkoek met honing. Nergens staat overigens een prijs bij vermeld. Een literatuurlijst van twee pagina's bevestigt het vermoeden dat Stoks allereerst een mooie reisgids heeft willen afleveren, liefst niet te veel gehinderd door razendsnel gedateerde prijzen en adressen. In die opzet is hij geslaagd, maar voor een vermoeide rugzakker met enorme dorst biedt het boekje niet altijd raad.

Eugène Baak

De reisgids Ardennen/Luxemburg, verschenen in de reeks Dominicus, kost 32,90 en wordt op 1 juli 's middags gepresenteerd in boekhandel Standaard in Maastricht.

Stoot

Het zonder twijfel meest indrukwekkende recente krantebericht ging over de Amsterdamse rechter die een conducteur lens sloeg. Gekneusd juk- en kaakbeen, en mogelijk nekletsel. Waarom indrukwekkend? Omdat het - althans na lezing in mijn krant- nog zoveel interpretatiemogelijkheden openlaat. Heeft de rechter eerst nog een tijdje staan schelden voor zij haar fatale dreun uitdeelde? Mepte zij met een tas vol dossiers, of met de blote vuist? Had de conducteur voetstoots aangenomen dat het hier een trieste huisvrouw betrof en haar minzaam aangesproken met 'mevrouwje, mevrouwje toch!?' Het is ook een herkenbare situatie. Gelukkig kan ik zelf met verbaal geweld nog wel redelijk uit de voeten, maar er zijn zo van die situaties waar een flinke dreun (of in zwaardere gevallen een nekschot, de galg, het flinterdun fileren danwel overgieten met kokende olie) op het supreme moment dé oplossing voor de ontstane impasse lijken. Waar ik vanzelfsprekend op hoop is een stukje klasse-justitie. Ik hoop dat de collega's van vice-president mr. M.B. (op dit moment natuurlijk de risée van rechtsprekend Nederland) allerlei belangrijke en minder belangrijke factoren zullen laten meespelen bij de beoordeling van haar daad. 'Tja, ze had nog een everzwijn opstaan; haar dochter worstelt met acné; haar zoon wil bij de Rapid Reaction Force; ze had die dag een paar zware zittingen achter de rug; ze moest ongesteld worden; haar pumps knelden,' en meer van dergelijke mooie en waardevolle argumenten. Want na een beetje van dat soort clementie staat de poort open voor soortgelijk handelen door anderen. Oh, wat zou onze Alma Mater dynamisch worden met een beetje oprecht geweld: aio rukt promotor ballen af. Dittrich verkoopt Cohen uppercut. Rechtenstudent vermorzelt docent onder berg Kluwers. Tutor door onderwijsgroep gedwongen twaalf blokboeken op te eten. Voorzitter Examencommissie ontploft bij openen bombezwaarschrift. Nu wil het geval dat ik in een conflictueus bootje lijk te zitten. Meningsverschilletje met de baas. Een collega bij een andere faculteit die in hetzelfde bootje zit ried mij mafiose praktijken: 'Heeft-ie kinderen? Altijd de kinderen éerst pakken! Een auto-ongeval, onverwachte plons in de Maas, dat doet het goed.' Enfin. Mij dunkt dat de rammende vice-president geen precedent schept voor dergelijk gedrag. Maar goed, de zomervakantie breekt aan, waarin kinderen nog wel eens buiten willen spelen. Ach, zolang de zon schijnt heb ik ondanks alles de neiging mij coöperatief op te stellen. Vrees niet. Mijn pumps knellen niet.

Eva

Het blijft aanmodderen, letterlijk, met de fietsers in Randwyck

Honderden fietsers nemen dagelijks onvrijwillig deel aan een cross-country puzzeltocht door Randwyck, op weg naar hun studie of werk. Wie de officiële stadsplattegrond volgt ziet voorbeeldig geasfalteerde fietspaden plotseling overgaan in primitieve modderpaadjes, onneembare hellingen en trappensteegjes. Wie de bordjes volgt verdwaalt al snel in labyrintische woonwijken waar elke wielomwenteling de fietser verder van zijn doel afbrengt. Wie al jaren hetzelfde fietspad volgt ziet zijn gekoesterde asfaltlaagje op een boze dag omgeploegd door een boze boer of blijde gemeente-ambtenaar, die denkt dat daar wel eens een gebouw zal komen. En wie van lieverlede dan maar een asfaltweg voor auto's heemt, is zijn leven niet zeker op rijstroken die plotseling busbaan worden, busbanen die plotseling van rijstrook wisselen en kruispunten die aangelegd lijken te zijn door een Kafkaïaanse gek. De fietsersbond ENFB is het moe en presenteert vanmiddag een 'zwartboek': een absurdistische verzameling foto's van fietsvoorzieningen - en vooral het ontbreken daarvan - in Randwyck. „We laten onze gasten naar café Thembi komen. Dan zien ze met eigen ogen hoe erg het is. Als ze het café tenminste kunnen vinden”, zegt de opsteller van het zwartboek.

BERICHT UIT MAASTRICHT

Het lachboek - het is eigenlijk heel erg om te lachen, dat zwartboek - wordt aangeboden aan verkeerswethouder Cremers, het hoofd van de civiele dienst van het AZM, H. Levy en collegevoorzitter Dittrich van de RL. Volgens opsteller Leon Poels, in het dagelijkse leven milieu-adviseur, zijn deze drie heren in staat veel ellende op te lossen. Maar tot nu toe wijzen ze bij iedere klacht elkaar aan als verantwoordelijke, zegt Poels. Meest schrijnende uitwas daarvan is de situatie rond het gebouw van de universiteit aan het Peter Debijplein. Wie kent niet het rotsepaadje dat Linnaesdomein heet en vanuit de stad komend de enige befietbare toegang tot het gebouw is? En wie heeft nooit met de fiets op zijn nek de trappen moeten nemen, op weg naar het ziekenhuis of dat andere RL-gebouw aan de Universiteitssingel? (Zie foto)

Het is niet alleen het ontbreken van fietsvoorzieningen, waar de ENFB zich aan ergert. Als een fietser met een harde knal plotseling tien centimeter daalt in de overgang tussen het ene fietspad en het andere (Dopplerdomein/Aubeldomein), dan staat het in het lachboek. Dat is namelijk slecht voor de banden en voor het gestel. En het is makkelijk op te lossen: vervang rechtopstaande trottoirbanden door schuine. Maar daar is de gemeente in de afgelopen vijf jaar nog niet aan toegekomen. In totaal bevat het lachboek 'fietsverkeerssituatie Randwyck' 35 foto's van krankzinnige situaties. De 'Oude Gronsvelderweg' bijvoorbeeld, een belangrijke (de enige) fietsverbinding tussen De-

bijplein en Heugem/De Heeg. Omgeploegd. Een verkeersdremmel middenin een fietspad. Twee busluizen: „De gemeente heeft een duistere voorkeur voor het aanleggen van busluizen precies tussen twee putten, zodat de fietser nergens meer naar toe kan”, zegt Poels. De paaltjes bij de sporthal: „Die waren eerst rood-wit. Nu heeft de gemeente ze donkergroen geverfd. Dat is esthetischer.” En ook spannender, in het donker. Een nieuw fietspad langs de afrit bij het Mecc: „Daar is het losse grind nooit opgeveegd. Waar die nog ligt, ga je op je gezicht. Waar die is weggesleten, is het hele wegdek kapot.” Een veelgebruikte fietsroute door Randwyck is Gouvernment-Peter Debijplein-AZM-Universiteitssingel en weer terug. Wie het rotsepaadje heeft overleefd en de trappen tussen het Debijplein en het ziekenhuis heeft getrotseerd, moet eerst een levensgevaarlijke weg oversteken bij slagbomen die plotseling openzwiepen om aanstormende bussen doorgang te verlenen. Maar dan ligt er ook, als beloning, een echt fietspad naar de Universiteitssingel. Wie vanuit de geneeskunde-gezondheidswetenschappenfaculteit weer terug naar de stad wil, en niet weer de trapjes af wil bij het Debijplein, kan het fietspad tussen faculteitsgebouw en ziekenhuis nemen. Als hij dan ook maar echt naar huis gaat en niet onderweg afstapt. (Zie foto). Over slechte bewegwijzering gaat het lachboek ook. Heel erg om te lachen is het verkeersbord voor fietsers die vanaf hotel Barbizon, langs het ziekenhuis, naar Heugem willen. Dat mag niet. Men dient eerst een kort bezoek aan het ziekenhuis te brengen, want de Antoine Pinaylaan is afgesloten voor alle verkeer, behalve voor bestemmingsverkeer. Eenmaal bij het Mecc begint de dodenrit richting stad. De druk bereden Johan Willem Beyenlaan heeft geen fietspad (die is pas tien jaar geleden gepland). De meeste fietsers gebruiken bij gebrek aan beter een rijstrook die na honderd meter plotseling busbaan wordt. Plaats voor bus en fiets is er niet. (zie foto) En dan. Dan komt het leukste hoofdstuk uit het lachboek. Het kruispunt bij het postkantoor en VGZ. (zie foto) „Het Paul Henri Spaakplein heet dat”, zegt Leon Poels, die begint te lachen: „Als je dat oversteekt moet je letten op auto's die uit drie richtingen komen, maar geen voorrang hebben, en fietsers, die ook uit drie richtingen komen; en wel voorrang hebben.” Terwijl wij ernaar kijken zien we bij drie verschillende fietsers drie verschillende strategieën om levend de overkant te bereiken. En ondertussen zwierd iedere minuut sierlijk een bus van de ene kant van de weg naar de andere, op zoek naar de busbaan die dan weer links, dan weer rechts, dan weer in het midden van de weg ligt. „Het ergste is”, zegt ENFB-voorzitter Jos Huisman, „dat de overheden alle kansen hebben gehad bij een nieuwe wijk als Randwyck om goede fietsvoorzieningen aan te brengen, maar dat ze er een puinhoop van hebben gemaakt. Ze schrijven vervoersplannen, ze delen regenjassen uit om het fietsgebruik te stimuleren en nog meer van dat soort onzin, maar goede fietsvoorzieningen laten ze liggen.”

Wim Ortjens

... ontbrekende fietspaden (J.W. Beyenlaan) ...

... en idiote kruisingen. (P.H. Spaakplein) Foto's: Nelis Tutkey

Wie wel eens de euvele moed heeft opgebracht om niet met de auto, maar met de fiets naar Randwyck te reizen, ziet zijn nobel streven gedwarsboemd door sadistische hindernissen (Peter Debijplein, foto links). mysterieuze verkeersaanwijzingen (tussen Azm en faculteit, foto rechts) ...